

Perspectiefnota 2027

1 Inhoud

Voorwoord en leeswijzer	4
1. Aanbiedingsbrief	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Bestuur en dienstverlening	6
1.3 Schoon, heel en veilig	8
1.4 Duurzaam ontwikkelen en wonen	9
1.5 Ondernemen en ontspannen	12
1.6 Leren, participeren en ondersteunen	14
1.7 Bestuurlijk proces	18
2. Financieel perspectief 2026 – 2030	19
2.1 Financieel perspectief 2026 e.v.	19
2.2 Sociaal Domein	21
2.3 Invulling bezuinigingen Algemene Dienst en Sociaal Domein	23
2.4 Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst en Sociaal Domein	24
2.5 Aanpak sluitende begroting 2026 – 2030	25
2.6 Investeringskredieten	27
2.7 Ontwikkelingen Algemene reserve	27
2.8 Weerstandratio	27
2.9 Stelpost loon- en prijsstijging	28
2.10 Stelpost areaalmutaties	29
2.11 Stelpost hoeveelheidsverschillen	29
3. Indeling programmabegroting 2027 – 2030	30
3.1 Inleiding	30
3.2 Programma's	30
3.3 Paragrafen	31
4. Bijlage I Indexatie	32
4.1 Prijzen	32
4.2 Lonen	32
4.3 Samengesteld percentage	33
4.4 Toelichting berekeningswijze belastingen (OZB) en tarieven (riolering)	34
5. Bijlage II Overzicht knelpunten 2026 – 2030	36
5.1 Bestuur en dienstverlening	38
5.2 Schoon, heel en veilig	39
5.3 Duurzaam ontwikkelen en wonen	41
5.4 Ondernemen en ontspannen	41
5.5 Leren, participeren en ondersteunen	42
5.6 Overzichten	42

5.7 Sociaal Domein	44
6. Bijlage III Bezuinigingen 2026 – 2030	51
6.1 Invulling bezuinigingen Algemene Dienst	51
6.2 Invulling bezuinigingen Sociaal Domein	52
6.3 Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst	53
6.4 Openstaande bezuinigingen Sociaal Domein	54
7. Bijlage IV Overzicht financiële verwerking bestuurlijke besluiten en overig administratieve mutaties 2026 – 2030.....	57
8. Bijlage V Reserves en voorzieningen	65
9. Bijlage VI Investeringskredieten	69
10. Bijlage VII Overheveling 2025 -> 2026.....	75

Voorwoord en leeswijzer

Doel perspectiefnota

De perspectiefnota is een eigen document van de gemeente Nissewaard (zie Financiële Verordening 2025) en komt als zodanig niet voor in het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV). De perspectiefnota is bedoeld om de afwijkingen weer te geven van de lopende begroting alsook het vastleggen van de uitgangspunten en verwachte (financiële) ontwikkelingen bij het opstellen van de begroting voor de komende jaren.

Een groot deel van het werk van een gemeente bestaat uit “going concern” werkzaamheden, hierin zijn accenten aan te leggen, maar deze hebben minder politieke prioriteit. In het coalitieakkoord worden de politieke lijnen uitgezet voor de gemeenteraadsperiode. Ten tijde van het opstellen van deze perspectiefnota was het nieuwe coalitieakkoord nog niet beschikbaar.

De perspectiefnota dient als handvat voor de gemeenteraad om de koers te bepalen voor de volgende programmabegroting. Via het indienen van moties kan de gemeenteraad deze richtinggevende uitspraken kenbaar maken. Het college stelt de begroting op. In de programmabegroting wordt vervolgens aangegeven op welke wijze de moties een plek hebben gekregen in de programmabegroting.

Leeswijzer

De aanbiedingsbrief schetst een beeld van de verwacht ontwikkelingen, waarbij deze perspectiefnota als ‘beleidsarm’ kan worden getypeerd. Dit hangt samen met de gemeenteraadsverkiezingen eerder dit jaar en het nog af te ronden coalitieakkoord. De aanbiedingsbrief sluit af met een korte beschrijving van de wijze waarop het bestuurlijke besluitvormingsproces verloopt.

In hoofdstuk 2 wordt een uiteenzetting gegeven van het financieel perspectief 2026 – 2030. Ten tijde van het schrijven van deze perspectiefnota was de analyse van de meicirculaire 2026 nog niet afgerond. Wij streven er naar om voor de behandeling van de Perspectiefnota 2027 in de raad door middel van een brief de belangrijkste ontwikkelingen van deze circulaire op de gemeentefinanciën kenbaar te maken. In dit hoofdstuk (en overige onderdelen van deze perspectiefnota) wordt bij sommige posten “PM” vermeld. Dit houdt in dat er wel (mogelijke) financiële mutaties (positief dan wel negatief) verwacht worden, maar dat momenteel daar nog geen/onvoldoende zicht op is. Zodra daar meer over bekend is, is het bovendien nog de vraag of hier extra middelen beschikbaar voor moeten worden gesteld dan wel dat het binnen de bestaande budgetten kan worden verwerkt/opgevangen. Indien de verwachte mutatie hiertoe aanleiding geeft, wordt er nader over geadviseerd.

In hoofdstuk 3 wordt de programma-indeling voor de begroting 2027 – 2030 uiteengezet waarbij tevens per programma de betreffende thema’s worden benoemd.

In bijlage I wordt een nadere toelichting gegeven op de berekening van de gehanteerde indexpercentages voor 2027.

In bijlage II zijn de geïnventariseerde knelpunten 2026 – 2030 terug te vinden.

Bijlage III bevat de bezuinigingsvoorstellen voor 2026 – 2030 met betrekking tot de Algemene Dienst en het Sociaal Domein.

In bijlage IV wordt een overzicht gegeven van de te verwerken administratieve mutaties 2026 – 2030. Deze zijn budgettair neutraal en zijn enkel en alleen aan deze perspectiefnota toegevoegd omdat ze over programma’s heen gaan waarmee ze, vanuit financieel technisch oogpunt, door de gemeenteraad dienen te worden geautoriseerd.

Tenslotte worden in bijlage V, VI en VII een overzicht gegeven van respectievelijk de reserves en voorzieningen, de investeringskredieten en de overhevelingsvoorstellen 2025 -> 2026.

1. Aanbiedingsbrief

Nissewaard, 9 juni 2026

Aan de Gemeenteraad,

1.1 Inleiding

Een bijzonder jaar

Voor u ligt de Perspectiefnota 2027-2030. Deze perspectiefnota verschijnt in een bijzondere periode. De gemeenteraadsverkiezingen hebben plaatsgevonden en de coalitieonderhandelingen zijn gestart. Op het moment van opstellen van deze perspectiefnota is er nog geen nieuw coalitieakkoord. Om die reden heeft deze perspectiefnota een beleidsarm karakter. We beperken ons tot ontwikkelingen die noodzakelijk zijn, onvermijdelijke kostenstijgingen en investeringen die niet kunnen wachten. Het is aan het nieuwe college om keuzes te maken over de koers voor de komende bestuursperiode. Wij verwachten dat de uitwerking van een nieuw coalitieakkoord zijn vertaling zal krijgen in de begroting 2027 en de daaropvolgende planning- en controlcyclus.

Financiële onzekerheid blijft

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Geopolitieke spanningen nemen toe en internationale ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Ook lokaal merken we de gevolgen hiervan. Juist op een moment waarop gemeenten voor grote opgaven staan, nemen de onzekerheden eerder toe dan af.

Ook de uitvoerbaarheid van gemeentelijke plannen staat steeds vaker onder druk. Voor Nissewaard vormt netcongestie inmiddels een groeiende uitdaging. De beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet raakt woningbouwprojecten, economische ontwikkeling en de energietransitie. Veel opgaven vragen om investeringen, terwijl belangrijke randvoorwaarden niet altijd binnen de invloedssfeer van gemeenten liggen.

Ook vanuit het Rijk blijft de onzekerheid groot. Gemeenten worden gevraagd steeds meer taken uit te voeren, waarbij het Rijk gemeenten onvoldoende voorziet van de benodigde gelden. De jeugdzorg is daar momenteel het meest duidelijke voorbeeld van.

Het incidenteel toevoegen van extra middelen door het Rijk is geen oplossing voor de structurele financiële problemen. Dat maakt het steeds moeilijker om op de lange termijn koersvast te sturen.

Financieel zwaar weer

De financiële positie van gemeenten staat al langere tijd onder druk. Ondanks herhaalde signalen vanuit gemeenten en de VNG ontbreekt nog altijd een structurele oplossing voor een aantal grote financiële vraagstukken. Ook voor Nissewaard wordt dit steeds zichtbaarder. Waar 2026 en 2027 nog een positief begrotingssaldo laten zien, slaat dit beeld vanaf 2028 om. Het meerjarenperspectief laat vervolgens oplopende tekorten zien tot ruim € 10 miljoen in 2030. Daarmee kan Nissewaard op dit moment geen sluitend meerjarenperspectief presenteren.

De onzekerheid wordt verder vergroot doordat op belangrijke onderdelen nog geen duidelijkheid bestaat. Zo is het nog onzeker in hoeverre de suppletie-uitkering ook in de toekomst beschikbaar blijft.

Een bijzondere zorg vormt de ontwikkeling van de jeugdzorg. Gemeenten worden al jaren geconfronteerd met stijgende kosten, terwijl een structurele oplossing voor de financiering uitblijft. Ook in Nissewaard neemt de druk op de begroting hierdoor verder toe. De adviezen van de

Commissie Van Ark bieden perspectief, maar op dit moment bestaat nog onvoldoende duidelijkheid over de financiële gevolgen voor gemeenten en de wijze waarop deze door het Rijk worden verwerkt.

De VNG heeft gemeenten geadviseerd om de financiële effecten van de jeugdzorg afzonderlijk inzichtelijk te maken totdat hierover meer duidelijkheid bestaat. Het college volgt dit advies. De financiële ruimte om deze opgaven aan te pakken staat onder druk wanneer de kosten van de jeugdzorg blijven stijgen zonder dat daar een passende compensatie vanuit het Rijk tegenover staat. Een structurele oplossing voor de jeugdzorg is daarmee niet alleen van belang voor het Sociaal Domein, maar ook voor de toekomstbestendigheid van onze gemeente als geheel.

Grote opgaven blijven staan

Nissewaard staat voor een aantal omvangrijke opgaven. Als New Town-gemeente zien wij dat in onze oudste wijken van Spijkenisse sociale en fysieke vraagstukken steeds nadrukkelijker samenkomen. Uitdagingen op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, sociaaleconomische ontwikkeling en woonattractiviteit gaan hand in hand met een omvangrijke vervangingsopgave van woningen, voorzieningen en openbare ruimte. Tegelijkertijd blijven we werken aan de verdere ontwikkeling van onze gemeente. Aan voldoende woningen voor huidige en toekomstige generaties, sterke voorzieningen, vitale kernen, een aantrekkelijke leefomgeving, ruimte voor recreatie en een sterke economie. Zo bouwen we verder aan een gemeente waar het prettig wonen, werken, ondernemen en recreëren is.

De schaal en complexiteit van de New Town-opgave overstijgen de mogelijkheden van individuele gemeenten. Het college blijft daarom aandacht vragen voor een actieve rol van het Rijk en de Provincie Zuid-Holland voor passende ondersteuning voor de uitdagingen waar New Town-gemeenten voor staan.

De toekomst van Nissewaard

De keuzes die de komende bestuursperiode worden gemaakt, zullen van grote invloed zijn op de toekomst van Nissewaard. Op de kwaliteit van onze kernen, wijken en voorzieningen, de leefbaarheid van onze gemeente en de mogelijkheden om te blijven bouwen aan een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige woon- en werkgemeente. Een gemeente waar inwoners prettig kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren, nu en in de toekomst.

1.2 Bestuur en dienstverlening

We vinden het belangrijk dat onze inwoners en ondernemers weten dat ze op ons kunnen bouwen en ons kunnen vertrouwen.

- We zijn open en toegankelijk voor alle inwoners en ondernemers.
- Informatie is beschikbaar, toegankelijk en veilig.
- We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen: zo worden servicenormen nageleefd.
- We doen het samen door maatwerk toe te passen bij het onderwerp en de doelgroep.

Burgerzaken

De inwoners van Nissewaard kunnen bij Burgerzaken terecht voor veel producten, zoals het vernieuwen van reisdocumenten en rijbewijzen, uittreksels aanvragen, een geboorte aangeven of een nieuw adres doorgeven. Steeds meer producten kunnen digitaal worden aangevraagd. Persoonlijk contact met de gemeente blijft mogelijk of is zelfs noodzakelijk als voor een aanvraag de identiteit van de aanvrager dient te worden vastgesteld.

In 2027 is de paspoortenpiek op zijn hoogtepunt waarbij het zorg is om de dienstverlening aan de balies te garanderen.

We blijven werken aan het continu verbeteren van de basisregistratie personen (BRP), een primaire taak van de gemeente als beheerder van de BRP. Binnen die taak valt ook het opsporen en voorkomen van identiteits- en adresfraude. Een integrale aanpak van de adresonderzoeken met ketenpartners is hierbij het uitgangspunt.

Burgerzaken zorgt ervoor dat de rechten en plichten van inwoners, van stemrecht tot het recht op een uitkering, gekoppeld zijn aan de juiste persoon. De correcte registratie is de basis van een eerlijke samenleving: weten wie wie is en welke rechten daarbij horen.

Digitale dienstverlening

De beschikbaarheid van digitale producten biedt inwoners en ondernemers de mogelijkheid om 24/7 zaken met ons te doen. Dit draagt ook bij aan de efficiëntie van onze organisatie en de vermindering van administratieve lasten. Het goed onderhouden van de digitale dienstverlening (zoals duidelijke en begrijpelijke websites en online aanvraagformulieren) is de belangrijkste taak voor een goede informatievoorziening. Het uitgangspunt is dat deze aansluit bij de behoeften en verwachtingen van onze inwoners en ondernemers.

We blijven ondersteunen als het digitaal niet lukt of wanneer de (digitale) informatie niet aansluit op de vraag of behoefte. Daarbij zorgen we voor passende alternatieven en begeleiding, zodat iedereen mee kan blijven doen.

Evaluatie visie Dienstverlening

In 2027 evalueren we samen met de raad of de visie Dienstverlening nog aansluit bij de landelijke ontwikkelingen (bijv. proactieve en overheidsbrede dienstverlening en digitale transformatie) en de lokale wensen volgens het Coalitieakkoord 2026-2030.

Waterschapsverkiezingen en Provinciale Statenverkiezingen 2027

Op 17 maart 2027 vinden zowel de waterschaps- als de Provinciale Statenverkiezingen plaats. De gemeente is verantwoordelijk voor het selecteren van geschikte stemlocaties, het benoemen en trainen van stembureauleden, het opstellen van de kiezerslijsten en het verzorgen van de logistiek rond stemmaterialen.

Organisatie

De gemeente blijft zich ontwikkelen tot een flexibele, integrale en toekomstgerichte (FITte) organisatie. Dit doen we door gericht te bouwen aan onze cultuur en onze organisatiestructuur beter te laten aansluiten op de opgaven waar we voor staan, zoals de New Town-problematiek. Tegelijkertijd staan we voor de uitdaging om met beperkte financiële middelen onze dienstverlening op peil te houden.

De digitale transitie speelt hierin een sleutelrol. Door in te zetten op digitalisering, datagedreven werken en talentontwikkeling versterken we onze manier van werken. Waar nodig passen we onze processen aan, zodat we wendbaar blijven en effectief kunnen inspelen op veranderende omstandigheden en nieuwe opgaven.

Op deze manier werken we efficiënter en slimmer samen, met als doel betere resultaten te behalen voor onze inwoners.

Participatie

Betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is cruciaal voor goed lokaal bestuur. Gemeenten worden niet alleen wettelijk verplicht om participatie te organiseren, maar zien dit ook als een kans om beleid en plannen beter af te stemmen op wat er leeft in de samenleving.

De Omgevingswet benadrukt het belang van participatie. De omgevingsvisie – het strategische document waarin de gemeente haar ambities voor de fysieke leefomgeving op de lange termijn heeft vastgelegd – is hierbij het vertrekpunt. Het ontwikkelen en uitvoeren van deze visie vraagt om

samenwerking met de omgeving: we spreken belanghebbenden tijdig en op een manier die bij hen past.

Als gemeente nemen we deze verantwoordelijkheid serieus. We zetten in op transparantie, luisteren actief naar ideeën en geven duidelijk terug hoe input wordt verwerkt. Dit betekent goede communicatie, laagdrempelige participatiemomenten en een organisatiecultuur die ruimte biedt voor dialoog. Op deze manier bouwen we samen aan een leefomgeving die toekomstbestendig is en waarin iedereen zich gehoord voelt. Participatie krijgt daarom een steeds grotere rol in onze communicatie en besluitvorming.

Evenementen

Ook dit jaar staan er weer een aantal vertrouwde en populaire evenementen op de kalender. Denk aan het Spijkenisse Festival, het Vliegerfestival, Beleef Bernisse, de intocht van Sinterklaas en Koningsdag. Deze evenementen trekken jaarlijks veel bezoekers en worden door inwoners erg gewaardeerd.

We merken dat het organiseren van evenementen steeds complexer en kostbaarder wordt. Strengere regels, hogere eisen op het gebied van veiligheid en duurzaamheid, en algemene prijsstijgingen vragen om meer inzet en middelen dan vroeger.

Toch blijft het voor ons als gemeente belangrijk dat evenementen plaatsvinden die ontmoeting, ontspanning en saamhorigheid stimuleren. Daarom blijven we ons inzetten om deze activiteiten mogelijk te maken. Evenementen brengen mensen samen en versterken de verbinding binnen onze gemeenschap – en dat is essentieel voor een levendige en betrokken samenleving.

1.3 Schoon, heel en veilig

Openbare orde & veiligheid

De komende periode wordt gewerkt aan een nieuw Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Hiervoor wordt eerst een evaluatie opgesteld van het oude plan, waarna wordt gekeken of het aanpassing vraagt. De verwachting is dat nieuwe thema's zoals Zorg & Veiligheid, excessief geweld en weerbaarheid worden opgenomen in het nieuwe IVP.

Voor de gemeente heeft de aanpak van jeugdoverlast en het voorkomen van jeugdcriminaliteit de hoogste prioriteit. Zowel in het veiligheidsdomein als bij andere partners intern en extern heeft de zorg van de jeugd veel aandacht. Dit zal in 2027 zo blijven. Repressief is de gemeente met Jeugdboa's samen met de politie actief in de publieke ruimte. De capaciteit van de jeugdboa's staat onder druk. Met incidentele middelen is formatie ingevuld. Voor continuïteit wordt structureel budget gezocht. Bij de begroting van 2027 volgt daarvoor een voorstel.

Ook wordt geparticipeerd in de opgave Newtown. Dit gaat zich onder andere richten op de kwetsbare gebieden in Nissewaard. Integraal worden de gebieden geanalyseerd en aan de hand van de analyse wordt een aanpak opgezet. De inzet is onder andere op het verbeteren van de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Wat daarvoor nodig is, moet de komende periode duidelijk worden.

Dit jaar is gestart met de aanbesteding van het cameratoezicht. Onderdelen van het camerasysteem worden vervangen en gemoderniseerd. Ook de camera's zijn aan vervanging toe. Daarnaast wordt ingezet op het inrichten van een eigen uitkijkwerkplek op het Stadhuis, zodat de gemeente de regie over het live uitkijken in eigen beheer heeft. De verwachting is dat de kosten daarvan bij het opstellen van de begroting 2027 inzichtelijk zijn.

Vervangingsopgave beheer en openbare ruimte

De openbare ruimte is het visitekaartje van Nissewaard. Ze vormt de publieke verblijfs- en ontmoetingsplek, bepaalt de leef- en woonomgeving en draagt bij aan de algemene gezondheid,

sociale veiligheid en welzijn. Wij vinden het belangrijk hierin te blijven investeren, waarbij de verbinding wordt gezocht met duurzaamheid en ecologie. De grootste uitdaging waar we nog steeds voor staan is het herstraten van de jaren negentig wijken en de reconstructies van de eerste wijken uit de groeikernperiode. Dit vraagt om een integrale beheeraanpak en vertaalt zich de komende jaren in grote reconstructies in wijken. Door te werken aan de vervangingsopgave blijven de onderhoudskosten op de lange termijn beperkt.

In 2027 komt de focus met name te liggen op het voorbereiden van grote onderhoudsprojecten en vervangingen vanuit het uitvoeringsplan 2026– 2029 die medio 2026 bestuurlijk wordt vastgesteld. In dit uitvoeringsplan zijn vervangingen en groot onderhoud opgenomen van onder andere wegen, bruggen, openbare verlichting, beschoeiingen, verkeersinstallaties, duikers, groen en speelplaatsen. De marktomstandigheden zorgen er wel voor dat toegekende budgetten en investeringskredieten onder druk staan.

Kwaliteitsimpuls in De Akkers, De Hoek en Waterland

Het combineren van sociale maatregelen en fysieke ingrepen in wijken zorgt voor een kwaliteitsimpuls. We maken de wijken hiermee leefbaarder en de sociale cohesie wordt bevorderd. In 2023 zijn wijkatlassen opgesteld, waarin aandacht is besteed aan verschillende vraagstukken op het gebied van ontmoeting, zorg, beheer, veiligheid en verkeer. De komende jaren zullen in diverse wijken en kernen acties worden ondernomen om de leefbaarheid te vergroten.

Accommodaties & parkeren

De gemeente ondersteunt het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen en geeft invulling aan wettelijke verplichtingen op het gebied van huisvesting voor maatschappelijke organisaties.

In 2026 wordt doorgegaan met het actualiseren van de energielabels van alle objecten. De data wordt gebruikt om op de vastgoedportefeuille te sturen richting de verduurzamingsdoelstelling 2030. Daarnaast zijn diverse verduurzamingsprojecten in gang gezet. De belangrijkste projecten komen voort uit de uitvoering van de landelijke Erkende Maatregelen (EML), welke ook in 2026 verder worden vervolgd en de verduurzamingsprojecten van Sporthal De Drenkwaard en verduurzamingsmaatregelen bij VPW vestiging Lorentzweg, wijkcentrum M.R. Hoitsemastraat 2, Gemeenlandsedijk Noord 26 en wijkcentrum Akkers.

Het maatschappelijk deel van de vastgoedportefeuille wordt continu geoptimaliseerd door vraag en aanbod van vierkante meters beter op elkaar af te stemmen. Deze aanpak draagt bij aan een efficiëntere inzet van het beschikbare vastgoed en een doelmatige besteding van de financiële middelen die nodig zijn voor instandhouding. De verbouwing en verhuur van ruimtes Werkgebouw B en de voormalige winkelruimte in de Stadhuispassage zijn hiervan concrete voorbeelden.

Tot slot is binnen Parkeerbeheer de afgelopen jaren geïnvesteerd in gastvrij parkeren, onder meer door de invoering van kenteken parkeren en de realisatie van een digitaal loket. In 2026 wordt deze ontwikkeling voortgezet met de realisatie van een OV P+R terrein metrostation Spijkenisse centrum. Daarnaast worden de mogelijkheden voor uitbreiding van de truckparking verder onderzocht. Ook wordt gewerkt aan de verdere verduurzaming van de parkeergarages door de verlichting volledig te vervangen door LED. Eind vorig jaar is Theatergarage volledig overgegaan op LED-verlichting. In 2026 volgt het plaatsen van LED-verlichting in de Boekenberggarage.

1.4 Duurzaam ontwikkelen en wonen

Nissewaard naar 2040

Het ontwikkelperspectief Nn2040 richt zich op het versterken van Nissewaard om een verrassende, veelzijdige, veerkrachtige, vitale en verbindende gemeente te zijn, die in staat is om onzekerheden in de toekomst op te kunnen vangen. Dit doen we door in te zetten op de ontwikkeling van

werkgelegenheid en onderwijs, op balans en kwaliteit in de woningvoorraad, op het verbeteren van de mobiliteit en het benutten en versterken van de groene kwaliteiten van Nissewaard.

De komende periode wordt conform dit ontwikkelperspectief gebiedsontwikkelingen verder uitgewerkt en zichtbaar gemaakt. Belangrijke voorbeelden zijn projecten zoals Heijwegenaan, Molenzicht (Haven Noord), omgeving Vredehofstraat en omgeving Hoogwerfsingel. Tegelijkertijd worden mogelijke ontwikkelingen voor woningbouw, onderwijs en/of werklocaties ter versterking van de gemeente verkend, zowel in Spijkenisse als in de kernen. Deze verkenningen dan wel de realisatie van plannen hebben een lange doorlooptijd en zijn veelal ook afhankelijk van rijksbeleid. Op verschillende manieren en momenten wordt ingezet op het verkrijgen van subsidies of rijksbijdragen om ontwikkelingen mogelijk te maken.

New Town-aanpak

Vanuit het onderzoek naar New Towns is een aangescherpt beeld ontstaan over de achterliggende oorzaken waardoor o.a. de vervangingsopgaven en de effecten van een monotone woningvoorraad extra hard neerslaan in de gemeente. Daarnaast is een aanpak aangereikt waarmee de gemeente een samenhangend pakket aan acties en maatregelen kan samenstellen om de negatieve spiraal kan keren en de weg voor een aantrekkelijke gemeente een noodzakelijke impuls te geven. Dit krijgt zijn uitwerking in een gebiedsgerichte wijkaanpak. Dit kunnen we niet alleen, daarbij hebben we de anderen, zoals de provinciale en rijksoverheid, onderwijsinstellingen, woningcorporaties en ondernemers bij nodig.

Bereikbaarheid en mobiliteit

Hoewel de renovaties van de Hartelbrug en Spijkenisserbrug van 2024 en 2025 achter de rug zijn krijgt onze regio ook de komende jaren nog te maken met regionale verkeershinder. Nissewaard blijft hierbij aandringen op zoveel mogelijk hinderbeperking en communicatie.

Daarnaast blijven we alert op voortgang van het eerder door Rijk en regio besloten maatregelenpakket om de bereikbaarheid van Voorne-Putten te verbeteren. We blijven ons onverminderd inzetten voor het versterken van de bereikbaarheid van Nissewaard.

Lokaal investeren we in betere fietsvoorzieningen. En we werken we toe naar de realisatie van het Trambaanpad.

Door de vernieuwing van het metro busstation heeft het openbaar vervoer een kwaliteitsimpuls gekregen. Daarnaast werkt de gemeente met de Metropoolregio aan verdere verbetering van het openbaar vervoer.

Op het gebied van verkeersveiligheid blijft de gemeente investeren in de aanpak van verkeersonveilige locaties en in gedragsaanpakken verkeersveiligheid (in samenwerking met de MRDH).

Duurzaamheid

Nissewaard heeft als ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig, waterrobuust en circulair te zijn. Dit draagt bij aan een leefbare, toekomstbestendige gemeente, en helpt inwoners met bestaanszekerheid door bijvoorbeeld voorspelbare en betaalbare uitgaven aan energie, beheerste klimaatrisico's voor woningen en toekomstbestendige banen in nieuwe circulaire bedrijfsmodellen. Wij werken aan het uitvoeren van wettelijke- en gesubsidieerde taken van het klimaatakkoord, het Deltaprogramma/Deltaplan Klimaatadaptatie en het Rijk en aan het scheppen van de randvoorwaarden en de ijkpunten om tot een leefbare en toekomstbestendige gemeente te komen.

Klimaatadaptatie:

De gemeente werkt aan het aanpassen van de openbare ruimte zodat we beter voorbereid zijn op de veranderingen in het klimaat. Op deze manier beperken we toekomstige schadeposten. Dit biedt kansen voor de leefomgeving om deze aantrekkelijker en gezonder in te richten. Voor het thema

Klimaatadaptatie ontvangt de gemeente Nissewaard geen structurele middelen vanuit het rijk. Er wordt wel gebruik gemaakt van een structureel budget voor de financiering van de samenwerkingen die we zijn aangegaan. Wel incidentele subsidies en cofinanciering in de vorm van een tijdelijke impulsregeling. De gemeente wordt wel geacht dat zij klimaatadaptieve maatregelen meekoppelt bij de bestaande nieuwbouwprojecten en herstructureringsprojecten. Gezien het ontbreken van de financiële dekking voor de uitvoering van de taken vanuit het Deltaprogramma/Deltaplan Klimaatadaptatie bestaat de kans dat de gemeente dit niet volledig kan uitvoeren.

Wettelijk en gesubsidieerd zijn dat de volgende taken:

- Uitvoering geven aan de eerste DPRA-cyclus en de besteding van impuls gelden;
- Uitvoering geven aan de tweede DPRA-cyclus.

Taken vanuit gemeentelijke ambities:

- Het uitvoeren van het actieplan groene tuinen om inwoners te stimuleren om een groene klimaatadaptieve leefomgeving te creëren;
- Het verduurzamen van bedrijven en bedrijventerreinen.

Randvoorwaardelijk zijn dat de volgende taken:

- Het vertalen van het principe water- en bodemsturend naar lokaal niveau en de gebruikswijze te bepalen.
- Opgave van Nissewaard verkennen op een klimaatbestendig stedelijk watersysteem en waterbalans.

Warmtetransitie:

In 2050 is elk gebouw in Nederland aardgasvrij. In het Klimaatakkoord (2019) is afgesproken dat woningen en andere gebouwen onder regie van de gemeenten verduurzaamd en aardgasvrij worden gemaakt. Om uitvoering te geven aan deze opgave ontvangt de gemeente Nissewaard middelen vanuit het Rijk die bestemd zijn om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. Deze middelen zijn specifiek bedoeld voor de energietransitie, warmtetransitie en circulair en mogen alleen ingezet worden voor personele kosten en niet voor projecten, onderzoeks- of werkbudget. De middelen zijn tot en met 2030 structureel en kunnen ingezet worden om duurzaamheid in de ambtelijke organisatie te borgen. Opgemerkt dient te worden dat het vinden van personeel een blijvende uitdaging is.

Wettelijk en gesubsidieerd zijn dat de volgende taken:

- Het opstellen van, het vaststellen van en uitvoering geven aan wijkwarmteplannen.
- Het herijken en concretiseren van de Warmtetransitievisie naar een warmteprogramma
- Uitvoeren van het actieplan Energiearmoede.
- Uitvoeren van het Nationaal Isolatieprogramma.
- Huishoudens met energielabels D/E/F/G stimuleren te isoleren door financiële ondersteuning, advisering en ontzorging.

Taken vanuit gemeentelijke ambities:

- Het verduurzamen van bedrijven en bedrijventerreinen.

Randvoorwaardelijk zijn dat de volgende taken:

- Onderzoek doen naar duurzame warmtebronnen en of deze gekoppeld kunnen worden aan een warmtenet voor Spijkenisse.
- Bewustwording over energiebesparing bij inwoners realiseren.
- Energieadvies voorzien voor inwoners.

Energietransitie:

De gemeente heeft als doel om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit houdt in dat de hoeveelheid lokaal opgewekte, duurzame energie in één jaar gelijk is aan het totale energieverbruik over dit jaar. Om uitvoering te geven aan deze opgave ontvangt de gemeente Nissewaard middelen vanuit het Rijk die bestemd zijn om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. Deze middelen zijn specifiek bedoeld voor de energietransitie, warmtetransitie en circulair en mogen alleen ingezet worden voor personele kosten en niet voor projecten, onderzoeks- of werkbudget. De middelen zijn tot en met 2030 structureel en kunnen ingezet worden om duurzaamheid in de ambtelijke organisatie te borgen. Opgemerkt dient te worden dat het vinden van personeel een blijvende uitdaging is.

Wettelijk en gesubsidieerd zijn dat de volgende taken:

- Uitvoeren van Regionale Energie Strategie (RES Rotterdam-Den Haag)
- Uitvoeren van de projecten in de zoekgebieden van de Regionale Energie Strategie (RES Rotterdam-Den Haag)

Randvoorwaardelijk zijn dat de volgende taken:

- Regie voeren op het versterken van het lokale energiesysteem

Bouwprojecten & grondexploitatie

Er wordt veel ontwikkeld in Nissewaard. Deels vindt dat plaats op gronden van de gemeente, zoals in Kreken van Nibbeland, Krekenbos en De Elementen. Hierin heeft de gemeente een actieve, risicodragende rol. Om op die risico's zo goed mogelijk in te spelen worden voor deze projecten grondexploitaties opgesteld. De effecten van economische marktomstandigheden kunnen een negatief effect hebben op het financiële resultaat van de grondexploitaties. Jaarlijks monitoren we de marktomstandigheden en passen we de grondexploitaties daarop aan. Naast de grondexploitaties worden er ook projecten ontwikkeld op gronden die in eigendom zijn van projectontwikkelaars, vastgoedbeleggers of woningcorporaties. Hier speelt de gemeente een faciliterende, ondersteunende en stimulerende rol, waarbij de inzet zich vooral richt op het creëren van de juiste planologisch/juridische omstandigheden zodat de ontwikkelende partij tot realisatie kan overgaan. De gemeente loopt hier geen direct financieel risico, maar heeft ook minder invloed op de snelheid van de ontwikkelingen. We zetten ons in om samen met de initiatiefnemers te komen tot een kwalitatief goed, maar ook financieel haalbaar plan.

1.5 Ondernemen en ontspannen

Economie

Nissewaard zet in op het versterken van de economische structuur door te investeren in een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat en een goed opgeleide beroepsbevolking. Een goede dienstverlening aan ondernemers is essentieel voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat en daarmee voor het behoud en de groei van werkgelegenheid. We zorgen voor up-to-date digitale dienstverlening via de website Ondernemen en een actief accounthouderschap. Samen met vastgoedeigenaren en ondernemers op de bedrijventerreinen verkennen we, mede dankzij een financiële bijdrage van de MRDH, de mogelijkheden om de bestaande ruimte beter te benutten. Daarnaast vraagt ook de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsruimte aandacht. De gemeente streeft daarom naar uitbreiding van het areaal aan bedrijventerreinen, omdat de bestaande terreinen volledig zijn uitgegeven. Intensivering biedt slechts beperkt extra ruimte, terwijl er ook transformatieopgaven spelen. Behoeftes van provincie en regio laten zien dat de vraag naar bedrijfskavels groot is en het aanbod beperkt.

Ook het kernwinkelgebied blijft een belangrijk aandachtspunt. Hoewel de leegstand is afgenomen en het aantal vierkante meters detailhandel in het winkelcentrum van Spijkenisse succesvol is

teruggebracht, vraagt het centrum blijvende inzet. De inmiddels compactere binnenstad moet aantrekkelijker worden gemaakt, onder andere door verbetering van de openbare ruimte en logischere looproutes. In samenwerking met vastgoedeigenaren en ondernemers in het centrum van Spijkenisse, en met behulp van onder andere rijkssubsidies vanuit het programma Impulsaanpak Winkelgebieden, werken we aan de uitvoering van plannen uit het Koersdocument. Voorbeelden hiervan zijn het project De Spijkse Trap en het gevelfonds Voorstraat.

Nissewaard kan dit niet alleen realiseren. Samenwerking met ondernemers, kennisinstellingen, inwoners en andere overheden is essentieel. Deze regionale samenwerking vindt plaats op Voorne-Putten, binnen de MRDH-regio en de Zuid-Hollandse Delta. Na de succesvolle verlenging van de Bedrijveninvesteringszones Stadscentrum en Halfweg-Molenwatering in 2025 ondersteunt Nissewaard in 2026 de verlenging van BIZ Akkerhof.

Recreatie en toerisme

De provincie Zuid Holland heeft een nieuwe subsidieverordening voor de recreatiegebieden in de gehele provincie. Inmiddels is bekend dat voor de komende vier jaar de bijdrage nog vergelijkbaar is met voorgaande jaren. Echter zijn de effecten van de verschillende voorwaarden nog niet helemaal bekend. Binnen het recreatieschap wordt verder gewerkt aan de mogelijkheden om de teruggang in subsidie op te vangen. Inmiddels is duidelijk dat de verwachte subsidieverlaging voor een aanzienlijk deel opgevangen kan worden door optimalisaties binnen de begroting van het recreatieschap.

Door de uittreding van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam per 1 januari 2018 alsmede de fusie van de gemeenten Hellevoetsluis, Brielle en Westvoorne tot de gemeente Voorne aan Zee per 1 januari 2023 is een situatie ontstaan waarin er nog slechts twee deelnemers zijn in het recreatieschap. De gemeente Voorne aan Zee heeft begin 2025 voorgesteld te onderzoeken of de huidige organisatie in het recreatieschap nog wel passend is voor de toekomst en hierbij een eventuele ontbinding van het recreatieschap mede te onderzoeken. Onderzoeksbureau Haskoning heeft opdracht gekregen om namens beide gemeenten hiernaar onderzoek te verrichten. Aangezien het onderzoek nog loopt heeft de gemeente op dit moment nog geen inzicht op wat de gevolgen van een eventuele ontbinding zullen zijn.

Cultuur

De nieuwe subsidieregeling cultuur is per 2026 voor het eerst toegepast. Aanpassingen of finetuning is niet nodig gebleken waarmee voor de komende jaren een werkbare regeling voor handen is die recht doet aan de activiteiten en initiatieven van culturele organisaties in Nissewaard, die bijdragen aan de doelstellingen uit de cultuurnota. Er blijft wel, zoals eerder gemeld, spanning staan op het beschikbare budget in relatie tot het aantal ondersteuningswaardige initiatieven.

Voor de grote culturele instellingen geldt dat ontwikkelingen en uitvoering van plannen die hun plek in de culturele infrastructuur voor de komende jaren versterken, (zo goed als) zijn afgerond. Voor de bibliotheek ZHE is dit de fusie, voor Theater De Stoep de uitbreiding van de grote zaal en voor NIS (de nieuwe naam voor het Centrum voor de Kunsten) de verbouwing met uitbreiding van voorzieningen en de toevoeging van oefenruimtes. Daarmee kunnen meer inwoners van Nissewaard actief deelnemen aan kunst en cultuur en hun talent ontwikkelen.

Voor het bibliotheekwerk staat de invoering van de Zorgplichtwet op de rol, waarop bibliotheek en gemeente zich gezamenlijk voorbereiden. Welke plek en welk belang de gemeente aan kunst en cultuur hecht en welke doelstellingen daarmee bereikt moeten worden, wordt vastgelegd in de nieuwe cultuurnota die eind 2026 wordt vastgesteld.

Sport

Binnen de gemeente Nissewaard blijft sport en bewegen zich verder ontwikkelen. Positief is dat steeds meer mensen de weg naar sportvoorzieningen weten te vinden, onder andere via de Kick-Off week en de activiteiten van Welkom op de Club. Daarnaast is ongeorganiseerd sporten sterk in opkomst in Nissewaard, waarop we onze inzet hebben verbreed. Met de aanleg van de pumptrack hebben we afgelopen jaar een concrete stap gezet in het faciliteren van sport- en beweegplekken in de openbare ruimte.

Tegelijkertijd staan sportverenigingen voor verschillende uitdagingen. Meerdere verenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers en hebben te maken met groeiende wachtlijsten. Om de druk op de capaciteit te verlagen is er actief ingezet op de realisatie van de fundering voor de blaashal van hockeyvereniging Spijkenisse, zodat meer trainingen gefaciliteerd kunnen worden. Daarnaast is er bij verenigingen behoefte aan verdere professionalisering, met name op het gebied van het werven en behouden van vrijwilligers.

Met de nieuwe subsidieregeling Sport willen we de ondersteuning aan sportverenigingen gericht inzetten, zodat zij beter worden ondersteund en de doelstellingen uit de Kadernota Sport en Bewegen worden gerealiseerd.

1.6 Leren, participeren en ondersteunen

Sociaal domein algemeen

Iedereen, jong en oud, kan meedoen en wie dit niet kan, ook niet met ondersteuning uit de omgeving, helpen we daarmee. Die hulp is laagdrempelig en dicht bij huis. Uitdagingen als vergrijzing, complexere problematiek binnen gezinnen, gebrek aan arbeidskrachten in de hulpverlening en wijzigingen in het rijksbeleid maken dit ingewikkeld. Tegelijkertijd willen we de ondersteuning ook betaalbaar houden: goede lokale hulp die binnen begroting kan worden uitgevoerd.

Eind 2023 werd al duidelijk dat dit laatste een zeer grote uitdaging zou worden. Uiteindelijk zijn in de begroting van 2025 diverse structurele bezuinigingstaakstellingen opgenomen van ongeveer € 12,5 miljoen voor het sociaal domein, naast taakstellingen vanuit de rijksoverheid. Inmiddels is circa tweederde van het bedrag van de lokale bezuinigingstaakstellingen structureel ingevuld. Op het gebied van (specialistische) jeugdhulp ligt wel een uitdaging om de taakstellingen te halen. Met name de oplopende taakstelling op de regionaal ingekochte specialistische Jeugdhulp (RBOK), vormt een risico. Dit maakt dat de openstaande totale bezuinigingstaakstelling Nissewaard meerjarig nog oploopt van € 3,4 miljoen in 2026 naar € 8,3 miljoen vanaf 2028.

Eind 2025 en begin 2026 is de New Town problematiek in beeld gebracht die te maken heeft met Spijkenisse als voormalige groeikern. Het leverde een integraal beeld op over hoe het groeikernenbeleid van de rijksoverheid heeft geleid tot onder meer sociaal-maatschappelijke problemen. Spijkenisse is een snel gegroeide stad met veel dezelfde soort goedkope woningen en weinig variatie. Het aangewezen zijn als groeikern heeft gezorgd voor weinig sociale samenhang, meer armoede, gezondheidsproblemen en een grotere druk op veiligheid en hulpverlening. De inwoners die in de groeikern zijn komen wonen, zijn nu ouder, waardoor de problematiek die voortvloeit uit vergrijzing eerder en heviger zichtbaar is. Doordat duurdere woningen schaars zijn, trekken mensen weg die stijgen op de sociaal-maatschappelijke ladder. Hier komen kwetsbare gezinnen uit andere gemeenten voor terug, zoals bijstandsgerechtigden en (eenouder)gezinnen die verhoudingsgewijs meer jeugdhulp nodig hebben. Deze selectieve migratie leidt tot een negatieve spiraal van grotere problematiek, minder sociale cohesie en een sterker gevoel van onveiligheid. Om deze spiraal te doorbreken, volstaat het reguliere lokale beleid niet; er is meer nodig dan in de

meeste andere gemeenten en zelfs dan in andere new towns. De grootste opgaven binnen het sociaal domein zijn vanuit deze new town problematiek:

- Veel inwoners hebben financiële zorgen, of hebben schulden en leven in armoede. Het gaat in Nissewaard om gemiddeld meer inwoners dan in andere gemeenten.
- De sociale cohesie in Spijkenisse is laag. Een stevige sociale basis is een voorwaarde om de sociale cohesie, en daarmee ook het gevoel van veiligheid in de buurt, te vergroten.
- Jeugdigen in (met name) Spijkenisse krijgen een lager schooladvies dan in andere gemeenten en er zijn meer voortijdig schoolverlaters. Ook wordt meer jeugdhulp ingezet. Dit beperkt de kansen voor een stabiele toekomst.
- De vergrijzingspiek komt in Nissewaard eerder dan in andere gemeenten; de combinatie van vergrijzing en beperkte hoeveelheid arbeidskrachten in de zorg vormt een risico.

In 2026 zullen bestuurlijk keuzes gemaakt moeten worden welke zaken prioriteit hebben en welke aanpak wenselijk is. Hierover is in deze perspectiefnota nog geen duidelijkheid te geven. Wel is helder dat de middelen die hiervoor binnen de begroting beschikbaar zijn, zeer beperkt zijn.

Wmo lokale hulp

Met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staan we voor grote opgaven waarbij we door een inhoudelijke transformatie van de ondersteuning aan onze inwoners ook een financiële transformatie realiseren. Veel alternatieven zijn zorgvuldig onderzocht. De inspanningen hebben een positief effect op de beheersbaarheid van de kosten. Voor begeleiding is de taakstelling inmiddels behaald. Van de taakstelling collectief vervoer wordt het resterende deel in deze perspectiefnota ingevuld. Voor huishoudelijke hulp zijn we een eind op weg. De inzet op huishoudelijke hulp bestaat uit diverse grote inspanningen, waaronder het vaststellen van het Normenkader Huishoudelijke Hulp wat een structureel instrument is om de kosten beheersbaar te houden.

We blijven inzetten op het hervormen van de lokale Wmo voorzieningen door de onderzochte kansrijke alternatieven te ontwikkelen en implementeren. Dit doen we mede in samenwerking met zorgaanbieders.

Jeugdhulp

De taskforce jeugd heeft inmiddels gezorgd voor meer grip op de beheersbaarheid van de kosten van lokaal ingekochte jeugdhulp. Er zijn nieuwe en aanvullende uitdagingen naar voren gekomen. Daarom is in 2026 een tweede plan van aanpak voor de taskforce opgesteld die in ieder geval actief is tot eind 2027. In 2027 zullen we de eerste resultaten hiervan gaan zien. De verwachting is dat de inspanningen uit het tweede plan van aanpak vooral invloed gaan hebben op de verwijzingen naar de jeugdhulp door externe verwijzers. We vertrouwen erop dat we door deze en andere maatregelen nog meer grip krijgen op de kosten van jeugdhulp, zonder dat de kwaliteit verloren gaat.

Regionaal / GRJR

Met de gemeenten in de regio Rijnmond is via de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR) een regionale bestuursopdracht (RBOK) uitgezet om de financiën te beteugelen. Hiervoor is in 2024 een pakket van 51 maatregelen vastgesteld om de groei te remmen en daarmee de kosten te beheersen. Op basis van een evaluatie van de RBOK is het aantal maatregelen teruggebracht naar 25. Op basis van een nieuwe evaluatie van de RBOK in 2026 wordt het voorstel ontwikkeld om verder te versmallen naar 11 maatregelen.

In deze perspectiefnota zijn de totale lasten van de door de uitvoeringsorganisatie GRJR ingekochte en gesubsidieerde regionale specialistische jeugdhulp en lasten van de uitvoeringsorganisatie GRJR opgenomen (= deelnemersbijdrage + voorschot). De actualisatie van de GRJR-inleg o.b.v. de ontwerp begrotingswijziging 2026 + gemeentelijke zorgkosten bestaat onder meer uit de realisatiecijfers 2025 (tweede GRJR-bestuursrapportage 2025) en de trendmatige verwachtingen (stijging van de

kostenintensiteit op jeugdhulp). In de ontwerp begrotingswijziging GRJR 2026 + gemeentelijke zorgkosten is voor Nissewaard in 2026 een inleg opgenomen van € 39,3 miljoen, dit maakt dat in deze perspectiefnota een knelpunt voor 2026 is opgenomen.

De GRJR baseert zich voor de ontwerpbegroting 2027/meerjarenraming 2028 – 2030 + gemeentelijke zorgkosten onder meer op de tweede bestuursrapportage GRJR 2025, de indexatie en de trendmatige verwachtingen van de zorgkosten. In de ontwerpbegroting 2027 GRJR/meerjarenraming 2028 - 2030 + gemeentelijke zorgkosten is voor Nissewaard een inleg 2027 opgenomen van € 43,9 miljoen (= deelnemersbijdrage + voorschot) oplopend naar € 51,2 miljoen in 2030. In deze perspectiefnota zijn in dit kader knelpunten voor specialistische jeugdhulp voor de jaren 2027 t/m 2030 opgenomen.

Thuis in Nissewaard / gesubsidieerd basisaanbod

In 2027 blijft Thuis in Nissewaard (TiN) de ruggengraat van het basisaanbod binnen de gemeente. Het merendeel van de algemeen toegankelijke voorzieningen wordt nog steeds via TiN-partners georganiseerd, met een sterke focus op het behouden van bereik, toegankelijkheid en kwaliteit voor inwoners.

De taakstellingen die in 2026 zijn doorgevoerd, hebben geleid tot duidelijke keuzes in het aanbod. Daarbij is nadrukkelijk gekozen voor efficiëntere inzet van middelen en het versterken van collectieve aanbod. Deze beweging wordt in 2027 voortgezet, met als doel om meer inwoners te bereiken met passende ondersteuning, terwijl de druk op individuele voorzieningen wordt verlaagd.

Binnen het samenwerkingsverband heeft één van de partners de intentie uitgesproken om de rol van hoofdaannemer voor TiN op zich te nemen. De overige betrokken organisaties staan hier positief tegenover. In de loop van 2026 wordt deze ontwikkeling verder uitgewerkt, zodat in 2027 gestart wordt met een toekomstbestendige samenwerkingsstructuur, met heldere rollen, verantwoordelijkheden en aansturing. TiN blijft daarmee niet alleen het herkenbare toegangspunt voor inwoners met vragen over welzijn, opvoeden en zelfstandig functioneren, maar ontwikkelt zich ook organisatorisch door. De samenwerking tussen gemeente en partners wordt verder versterkt, met als gezamenlijke ambitie om de sociale basis duurzaam en effectief te blijven versterken.

Onderwijs(achterstanden)

Vanuit de Rijksoverheid ontvangen we een specifieke uitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid in een cyclus van vier jaar. De huidige OAB-cyclus loopt van 2023 tot en met 2026. Tot op heden is het Rijk onduidelijk over de toekomst van de specifieke uitkering (SPUK) Onderwijsachterstanden vanaf 2027. Het is in ieder geval duidelijk dat de regeling blijft bestaan, maar waarschijnlijk in een andere vorm. Er wordt gesproken over een bijzondere fonds uitkering. Landelijk is per 2026 een bezuiniging van 10% op OAB doorgevoerd, maar in Nissewaard is het effect hiervan beperkt gebleven, omdat de verdeling van de middelen gunstig heeft uitgepakt. De jaarlijkse uitkering wordt grotendeels besteed aan de structurele uitgaven voor het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden onder andere met voor- en vroegschoolse educatie. Er is in de periode 2018-2022 een reserve opgebouwd. Hiermee geven we in 2027 een extra, incidentele impuls aan het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden.

Onderwijshuisvesting

Nissewaard staat als new town voor een grote vervangingsopgave met betrekking tot onderwijshuisvesting. Onderwijshuisvesting kan bovendien als motor dienen voor een bredere ruimtelijke én sociale gebiedsontwikkeling. Zo bestaat gebiedsontwikkeling Heijwegelaan uit de vervangende bouw van een tweetal middelbare scholen (mycollege, opgeleverd eind 2025 en Penta Mavo, beoogde oplevering zomer 2026) in combinatie met woningbouw. Aan de Hongerlandsedijk wordt multifunctionele accommodatie 'De Dijkwachter' gerealiseerd. Naar verwachting vindt in Q2 2026 de oplevering plaats, waar een tweetal basisscholen huisvesten, een tweetal

kinderopvangorganisaties en een nieuwe gymzaal beschikbaar komt voor zowel onderwijs als (sport)verenigingen.

Om de vervangingsopgave te spreiden zijn met de schoolbesturen van het primair onderwijs afspraken gemaakt binnen het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2023-2042. De lange termijn programmering is onderverdeeld in de betreffende raadsperiodes. Voor de eerste raadsperiode was financiële dekking beschikbaar. In 2026 ronden we de uitvoering van die eerste raadsperiode af. Voor zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs zal het IHP herijkt worden voor de komende periode.

Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

De structurele budgetten vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) worden naar rato steeds krappere doordat de decentralisatie uitkeringen VO en MO vanuit het Rijk worden geïndexeerd in de algemene uitkering van alle regiogemeenten, maar niet wordt toegevoegd aan het budget voor VO en MO van de centrumgemeente. Hierover is met de ZHE-gemeenten in overleg getreden, voornemen is om in de toekomst de jaarlijkse indexatie vanuit de regiogemeenten over te hevelen naar de centrumgemeente.

Op 1 januari 2026 zijn de inkoopovereenkomsten voor Vernieuwd Beschermd wonen ingegaan. Er zijn meer beschermde en begeleide woonplekken ingekocht en een grotere variatie aan zorgvormen, met als doel meer passende zorg, kortere wachtlijsten, meer op- en afschalingsmogelijkheden en een betere benutting van het budget voor beschermd wonen. De maatschappelijke opvang wordt in 2026 getransformeerd tot decentrale sociaal hostels waarbij vanaf 2027 ook middelen vanuit het budget beschermd wonen worden ingezet als dekking voor de sociaal hostels. Twee van de vier sociaal hostels worden in 2026 gerealiseerd. De regionale gezinsopvang is afgebouwd per 1 april 2026 en dit is nu een lokale verantwoordelijkheid. In Nissewaard zijn daarom 8 lokale opvangwoningen gerealiseerd voor dakloze gezinnen. Ook wordt er regelmatig gebruik gemaakt van hotelplaatsingen tijdens de onderzoeksfase tot het recht op een voorziening vastgesteld is. Deze kosten worden lokaal gefinancierd.

Werk, inkomen, inburgering en armoedebeleid

In 2027 worden meerdere ontwikkelingen verwacht. Hierin staat een ding centraal. Gemeenten krijgen te maken met een toenemende verwachting om integraal en mensgericht te werken.

Werk en inkomen (Participatiewet)

Het kabinet stuurt op een eenvoudiger stelsel met meer ruimte voor maatwerk en minder nadruk op sanctionering. Fase 2 en 3 van de Participatiewet in balans treedt in werking. Er liggen meerdere wetsvoorstellen bij de Tweede Kamer welke impact zullen hebben op de uitvoering. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Wet handhaving sociale zekerheid en Wet proactieve dienstverlening. Vanuit het Rijk zijn of worden hiervoor middelen vrijgemaakt. Onbekend is of deze afdoende zullen zijn.

Schuldhulpverlening

Het Rijk, gemeenten, VNG en NVVK werken aan uitbreiding van vroegsignalering. Richting 2027 wordt gestuurd op:

- meer signaalpartners (zoals Belastingdienst en toeslagen);
- hogere contact- en bereikpercentages;
- snellere gegevensuitwisseling;
- meer uniforme landelijke uitvoering.

Sinds 2026 gelden aangescherpte regels voor energieleveranciers, waaronder verplichte persoonlijke contactpogingen vóór melding aan gemeenten en betere gegevenskwaliteit bij signalen. Verwacht wordt dat deze lijn richting 2027 verder wordt uitgebreid naar andere vaste-lastenpartners.

De bewaartermijn van zogeheten vroegsignalen is inmiddels verlengd van zes naar twaalf maanden. Dit past binnen een bredere ontwikkeling waarin gemeenten meer ruimte krijgen om signalen te combineren, trends te herkennen en “recidive” te voorkomen.

Inburgering

Als gemeente blijven we voor grote opgaven staan:

- het begeleiden van statushouders en gezinsmigranten;
- het combineren van taal, participatie en werk vanaf de start;
- het voorkomen dat nieuwkomers langdurig afhankelijk worden van uitkeringen.

Daarbij blijft de druk op huisvesting, begeleiding en maatschappelijke integratie groot. Vanuit het Rijk zijn verder nieuwe wetten en maatregelen aangekondigd, zo werkt het kabinet aan verschillende nieuwe wetgeving en de implementatie van het Europees Asiel- en Migratiepact. Wat de precieze impact hiervan zal zijn is op dit moment nog niet geheel duidelijk.

1.7 Bestuurlijk proces

Om u mee te nemen in de Perspectiefnota 2027 is op 10 juni 2026 een thema-avond voor de raad gepland. De perspectiefnota wordt uiterlijk op 12 juni 2026 gepubliceerd in Notubox. Naar aanleiding hiervan krijgen de fracties de gelegenheid tot het stellen van technische vragen, die schriftelijk ingediend kunnen worden tot uiterlijk 23 juni 2026 voor 10.00 uur. Dit, ter voorbereiding op de behandeling in de gecombineerde commissievergadering op 1 juli 2026. Het college spant zich in om alle technische antwoorden 29 juni 2026 in de namiddag via de Griffie te verzenden.

U wordt op 8 juli 2026 tijdens de gemeenteraadsvergadering in de gelegenheid gesteld om algemene beschouwingen te houden en uw eventuele moties toe te lichten, waarna besluitvorming plaatsvindt over de ingediende moties en de Perspectiefnota 2027. Het college zal de moties die worden aangenomen, als richtinggevende uitspraken meenemen bij het opstellen van de definitieve Programmabegroting 2027 - 2030.

2. Financieel perspectief 2026 – 2030

2.1 Financieel perspectief 2026 e.v.

De basis voor het financieel perspectief voor 2026 en verder wordt gevormd door de saldi (Algemene Dienst en stelpost Sociaal Domein) in de lopende begroting 2026 – 2029. Deze bedragen € 7,5 miljoen in 2026 aflopend tot - € 6,9 miljoen in 2029. Daarnaast is voor de begroting 2027 – 2030 een technische doorrekening gemaakt van de huidige meerjarenraming rekening houdende met de verwachte loon- en prijsstijging voor 2027 en is een inventarisatie gedaan van de gesignaleerde knelpunten voor het lopende jaar 2026 en de op te stellen programmabegroting 2027 – 2030. Onderstaand wordt hier nader op ingegaan.

1. Technische begroting 2027 – 2030

De technische begroting 2027 – 2030 sluit met een voordelig saldo van € 3,4 miljoen structureel. De technische begroting is gebaseerd op de meerjarenraming van de huidige begroting 2026 – 2029 waarbij de budgetten zijn geïndexeerd voor de verwachte loon- en prijsstijging in 2027 (zie ook bijlage I). Hiervoor zijn de volgende percentages berekend:

Loon 1,34%

Prijs 1,70%

Mix 1,52% (Dit indexpercentage is bedoeld voor budgetten welke zowel een formatieve als een materiële component in zich hebben.)

2. Knelpunten Perspectiefnota 2027

Ten behoeve van deze perspectiefnota is bekeken in hoeverre de beschikbare budgetten 2026 t/m 2030 voldoen gegeven de verwachte ontwikkelingen. De knelpunten met betrekking tot de Algemene Dienst tellen op tot een bedrag van € 82.000 in 2026 aflopend tot - € 763.000 in 2030. De belangrijkste knelpunten betreffen:

Bestuur en dienstverlening

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Burgerzaken</i>					
Paspoortenpiek – formatie	-350	-484	-407		
Paspoortenpiek – leges	-20	20	-14	-229	-429

Schoon, heel en veilig

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Openbare orde en veiligheid</i>					
Opgave Weerbaarheid	-148	PM	PM	PM	PM
<i>Beheer openbare ruimte</i>					
Areaaluitbreiding beheer De Elementen / Krekenbos	-234	-330	-360	-360	-360
Inzet stelpost Areaalmutaties	234	330	360	360	360
Vergunningen kabels en leidingen	200	200	200	200	200
<i>Accommodaties en parkeren</i>					
Formatie-uitbreiding Vastgoed			-572	-572	-572

Taakstelling effectiever en efficiënter werken door meer in eigen beheer te doen			572	572	572
Aanbestedingsvoordeel verzekeringen		100	100	100	100

Duurzaam ontwikkelen en wonen

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Ruimtelijke ontwikkeling</i>					
Leges omgevingsvergunningen	1.200				
<i>Bereikbaarheid en mobiliteit</i>					
Storting reserve Mobiliteitsmanagement	-200				
Onttrekking reserve Bereikbaarheid	200				
<i>Bouwprojecten en grondexploitatie</i>					
Anterieure overeenkomsten	513				
Reserve Projecten	-513				

Leren, participeren en ondersteunen

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Onderwijs</i>					
IHP Primair onderwijs – tijdelijke huisvesting	165	38	-56	PM	PM
Reserve Onderwijshuisvesting	-165	-38	56	PM	PM
IHP Primair onderwijs - indexatie		-71	-164	-162	-161

Overzichten

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Eigenrisicodrager Werkloosheidswet (WW)	-171	-99	PM	PM	PM
Structurele kostenontwikkeling ICT-contracten en softwarelicenties - indexatie		-200	-200	-200	-200
Nieuwe Digitale Werkplek – eenmalige middelen	-500				

In bijlage II wordt een nadere uiteenzetting gegeven van de betreffende knelpunten. Daar zijn ook de knelpunten met betrekking tot het Sociaal Domein terug te vinden.

Daarmee ziet het financieel perspectief er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo Algemene Dienst	5.196	2.400	-1.156	-2.143	-2.143
Stelpost Sociaal Domein	2.344	1.851	-2.493	-4.766	-4.766
Saldo begroting 2026 – 2030 (A)	7.540	4.251	-3.649	-6.909	-6.909
Technische begroting 2027 – 2030		3.471	3.463	3.443	3.443
Knelpunten Algemene Dienst	82	-817	-787	-564	-763

Knelpunten Sociaal Domein	-944	-4.077	-3.883	-3.659	-6.110
Subtotaal (B)	-862	-1.423	-1.207	-780	-3.430
<i>Overige</i>					
Risico (gedeeltelijk) wegvallen suppletie-uitkering ad € 4,4 miljoen per jaar				PM	PM
Meicirculaire 2026	PM	PM	PM	PM	PM
(Eind)analyse begroting 2027 – 2030		PM	PM	PM	PM
Septembecirculaire 2026	PM	PM	PM	PM	PM
Subtotaal overige (C)	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal (A+B+C)	6.678	2.828	-4.856	-7.689	-10.339

De begroting 2026 laat een positief saldo zien van € 6,7 miljoen. Voor de begroting 2027 – 2030 is sprake van een positief saldo van € 2,8 miljoen in 2027 aflopend tot een negatief saldo van - € 10,3 miljoen in 2030. In paragraaf 2.5 Aanpak sluitende begroting 2026 – 2030 zal nader ingegaan worden op het voorstel hoe hier mee om te gaan voor het opstellen van de begroting 2027 - 2030.

Voor de volledigheid zijn in de bovenstaande tabel het risico op het (gedeeltelijk) wegvallen van de suppletie-uitkering ad € 4,4 miljoen per jaar, de meicirculaire 2026, de (eind)analyse van de begroting 2027 – 2030 en de septembecirculaire 2026 toegevoegd aan de tabel. Deze onderwerpen zullen in positieve dan wel negatieve zin van invloed zijn op het financieel perspectief. Omdat de hiermee samenhangende financiële effecten pas in de loop van de zomer duidelijk zullen worden, zal hier bij de programmabegroting 2027 – 2030 nader over geadviseerd worden. De uitzondering hierop betreft de meicirculaire 2026. Deze circulaire was op het moment dat deze perspectiefnota in de collegevergadering werd behandeld nog niet geanalyseerd. Om de informatie rondom de Perspectiefnota 2027 zo compleet en actueel mogelijk te laten zijn, zal getracht worden om voor de gemeenteraadsbehandeling een eerste analyse van de meicirculaire 2026 via een brief toe te zenden. Afhankelijk van de financiële effecten van het risico op het (gedeeltelijk) wegvallen van de suppletie-uitkering ad € 4,4 miljoen per jaar, de meicirculaire 2026, de (eind)analyse van de begroting 2027 – 2030 en de septembecirculaire 2026 kan het zijn dat opgenomen knelpunten en beschikbaar gestelde middelen voor de realisatie van diverse ambities heroverwogen worden, zodat de gemeenteraad in november 2026 een sluitende (meerjaren)begroting ter besluitvorming kan worden aangeboden.

2.2 Sociaal Domein

Naast de bovengenoemde zaken zijn ook de verwachte ontwikkelingen met betrekking tot het Sociaal Domein van belang voor het financieel perspectief van de gemeente.

Stelpost Sociaal Domein

De stelpost Sociaal Domein vormt een belangrijk indicator voor de financiële stand van zaken op dit terrein. De stand van de stelpost Sociaal Domein¹ zag er ten tijde van het opstellen van deze perspectiefnota als volgt uit.

Stelpost sociaal domein

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Stelpost Sociaal Domein na 2^e turap 2025	2.344	1.851	-2.493	-4.766	-4.766

¹ Betreft het Sociaal Domein exclusief de centrumtaken Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang, Beschermd wonen en Brede aanpak dak- en thuislozen (middelen bestemd voor de ZHE-regiogemeenten).

Knelpunten PPN 2027:					
• Indexering SD		-1.625	-1.686	-1.755	-1.755
• Thema Onderwijs	50	53	53	53	53
• Thema thuis in Nissewaard	-156				
• Thema thuis in Nissewaard	156				
• Thema Maatwerk Jeugd	-937	-2.284	-2.264	-1.971	-4.422
• Thema Maatwerk Volwassenen	-56	-221	14	14	14
Totaal knelpunten PPN 2027	-944	-4.077	-3.883	-3.659	-6.110
Stand stelpost na PPN 2027	1.400	-2.226	-6.376	-8.425	-10.876

Onderstaand wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de post “Indexering SD” en “overige mutaties PPN 2027 SD per thema”.

Knelpunten indexering in PPN 2027

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Indexering Jeugd Lokaal		-179	-179	-179	-179
Indexering Daginvulling Jeugd		-122	-122	-122	-122
Indexering GRJR		-939	-999	-1.069	-1.069
Indexering OVA Wmo		-385	-385	-385	-385
Totaal knelpunt Indexering SD		-1.625	-1.686	-1.755	-1.755

Overige mutaties PPN 2027 SD per thema

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Onderwijs					
Wet Kinderopvang	50	53	53	53	53
Thuis in Nissewaard					
Ontwikkelbudget SD	-156				
Ontwikkelbudget SD - reserve SD	156				
Maatwerk Jeugd					
GRJR: Ontwerp begrotingswijziging 2026 + gemeentelijke zorgkosten / Ontwerpbegroting GRJR 2027 en MJR 2028 – 2030 + gemeentelijke zorgkosten	-1.029	-1.743	-1.723	-1.429	-3.880
Jeugd Begeleiding		-272	-272	-272	-272
Daginvulling Jeugd dagbehandeling VP	-73				
Daginvulling Jeugd 2025	165				
Jeugdgezondheidszorg		-270	-270	-270	-270
Maatwerk Volwassenen					
Dagbesteding	27	27	27	27	27
Hulpmiddelen	-60	-61	-61	-61	-61
Volume groei hulpmiddelen en HH		-489	-489	-489	-489
Eigen bijdrage Wmo	25	25	25	25	25
PGB Huishoudelijke Hulp	22	23	23	23	23
Medisch advies Wmo	-70				
Volume groei stelpost		254	489	489	489
Totaal overige mutaties PPN	-944	-2.452	-2.197	-1.904	-4.355

Voor een nadere toelichting op de afzonderlijke posten wordt verwezen naar bijlage II.

Reserve Sociaal Domein

Het verloop van de reserve Sociaal Domein ziet er, inclusief de voorstellen vanuit deze perspectiefnota, als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Reserve Sociaal Domein	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo 1 januari	21.124	13.080	10.602	10.303	10.303
Reeds besloten	-6.527	-1.762	-184		
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2027</i>					
Overheveling 2025/2026 (PPN 2027)	-1.388				
Beschermd Thuis Nissewaard (PPN 2027)*	845	2			
Onderzoeken materiele controle	-156				
Pilot Ombuiging Medische Verwijzingen: Tijdelijke fte team Jeugd en incidentele subsidie	-318	-718	-115		
Pilot Ombuiging Medische Verwijzingen: Incidentele kosten impuls AI en automatisering	-500				
Saldo 31 december	13.080	10.602	10.303	10.303	10.303

* Deze middelen zijn gelabeld aan het Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie/Beschermd Thuis Nissewaard.

2.3 Invulling bezuinigingen Algemene Dienst en Sociaal Domein

Invullingsvoorstellen bezuinigingen Algemene Dienst

In deze Perspectiefnota 2027 zijn de volgende invullingsvoorstellen met betrekking tot de openstaande bezuinigingen voor de Algemene Dienst meegenomen.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Schoon, heel en veilig						
	<i>Beheer openbare ruimte</i>						
20.	Reinis niet-DVO-taken	Lasten	3				
	<i>Accommodaties en parkeren</i>						
28.	Controle op betalen parkeerbelasting uitvoeren via elektrische scooter	Lasten	77	80	80	80	80
	Totaal ingevulde bezuinigingen AD		80	80	80	80	80

In de kolom “Nr.” staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Invullingsvoorstellen bezuinigingen Sociaal Domein

In deze Perspectiefnota 2027 zijn de volgende invullingsvoorstellen met betrekking tot de openstaande bezuinigingen voor het Sociaal Domein meegenomen. Voor de “GR Jeugd en lokale jeugdhulp”, “huishoudelijke hulp” en “Lokaal Beschermd Thuis” gaat het om een gedeeltelijke invulling van de bezuinigingstaakstellingen.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Leren, participeren en ondersteunen						

	Maatwerk Jeugd						
11.	GR Jeugd en lokale jeugdhulp	Lasten	507	290	240	240	240
	Maatwerk Volwassenen						
19.	Huishoudelijke hulp	Lasten	159	159	159	159	159
27.	Collectief vervoer Wmo	Lasten	60	61	61	61	61
24.	Lokaal Beschermd Thuis	Lasten			77	77	77
	Totaal ingevulde bezuinigingen SD		726	510	537	537	537

In de kolom "Nr." staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Daarmee wordt in deze Perspectiefnota 2027 voor een bedrag van € 0,8 miljoen in 2026 aflopend tot € 0,7 miljoen in 2030 aan bezuinigingen ingevuld.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Ingevulde bezuinigingen Algemene Dienst	80	80	80	80	80
Ingevulde bezuinigingen Sociaal Domein	726	510	537	537	537
Totaal ingevulde bezuinigingen PPN 2027	806	590	617	617	617

In bijlage III Bezuinigingen 2026 -2030 wordt een en ander nader toegelicht.

2.4 Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst en Sociaal Domein

De volgende taakstellingen zijn, na invulling van bovenstaande taakstellingen, op dit moment nog actueel in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027 – 2030. Daarbij heeft een aantal bezuinigingen meer opgeleverd aan besparing dan was begroot. Deze posten zijn te herkennen aan de "-" -posten. Deze financiële ruimte wordt vooralsnog apart gehouden voor het geval een bezuiniging onverhoopt minder aan besparing blijkt op te leveren.

Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst

Bedragen x € 1.000 "-" = voordelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	Afgerond	2026	2027	2028	2029	2030
	Bestuur en dienstverlening							
	Burgerzaken							
3.	Automatische uitgifte documenten	Lasten				60	60	60
5.	Online verlengen documenten	Lasten					60	60
8.	Wet Basisregistratie Personen - geen huisbezoeken meer	Lasten		6	6	6	6	6
	Schoon, heel en veilig							
	Openbare orde en veiligheid							
13.	VRR	Lasten	✓	-28	-151	-213	-275	-275
	Beheer openbare ruimte							
16.	GEO /data op orde	Lasten		205	209	209	209	209
20.	Reinis niet-DVO-taken	Lasten			60	60	60	60
23.	Korting GR DCMR	Lasten	✓	-20	-21	-21	-21	-21
	Totaal openstaande bezuinigingen Algemene Dienst			163	103	101	99	99

In de kolom "Nr." staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Openstaande bezuinigingen Sociaal Domein

Bedragen x € 1.000 "-" = voordelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Leren, participeren en ondersteunen						
A	Bezuinigingen Nissewaard						
	<i>Maatwerk Jeugd</i>						
9.	Aanpak 10 duurste gezinnen	Lasten		214	214	214	214
10.	GR Jeugd en lokale jeugdhulp	Lasten	1.375	1.621	1.329	1.319	1.319
14.	Daginvulling jeugd	Lasten		315	315	315	315
11.	RBOK GRJR	Lasten	1.315	3.290	5.618	5.617	5.617
	<i>Maatwerk Volwassenen</i>						
19.	Huishoudelijke hulp	Lasten	726	653	653	653	653
24.	Lokaal Beschermd Thuis	Lasten			69	140	140
	Totaal bezuinigingen Nissewaard		3.416	6.093	8.198	8.258	8.258
B	Bezuinigingen Rijk						
	<i>Maatwerk Jeugd</i>						
	Kortere trajectduur jeugdhulp GRJR	Lasten			342	352	352
	Eigen bijdragen jeugdzorg	Baten			1.290	1.327	1.327
	<i>Maatwerk Volwassenen</i>						
	Eigen bijdragen Wmo	Baten		1.004	1.004	1.004	1.004
	Totaal bezuinigingen Rijk			1.004	2.636	2.683	2.683
A+B	Totaal openstaande taakstellingen SD		3.416	7.097	10.835	10.940	10.940

In de kolom "Nr." staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Daarmee staat in 2026 nog een bedrag van € 3,6 miljoen aan nog in te vullen bezuinigingen open lopend tot € 8,4 miljoen in 2030.

Bedragen x € 1.000 "-" = voordelig

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst	163	103	101	99	99
Openstaande bezuinigingen Sociaal Domein	3.416	6.093	8.198	8.258	8.258
Totaal openstaande bezuinigingen	3.579	6.196	8.299	8.357	8.357

In bijlage III Bezuinigingen 2026 -2030 wordt een en ander nader toegelicht.

2.5 Aanpak sluitende begroting 2026 – 2030

Op basis van het bovenstaande sluiten de jaren 2026 en 2027 met positieve saldi en de jaren 2028 en verder met negatieve saldi. Dit laatste is vooral als gevolg van de aanvullende knelpunten ten aanzien van de Jeugdzorg.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Technische begroting 2027 – 2030 (A)		3.471	3.463	3.443	3.443

Saldo Algemene Dienst	5.196	2.400	-1.156	-2.143	-2.143
Knelpunten Algemene Dienst	82	-817	-787	-564	-763
Totaal saldo Algemene Dienst (B)	5.278	1.583	-1.943	-2.707	-2.906
Saldo stelpost Sociaal Domein	2.344	1.851	-2.493	-4.766	-4.766
Knelpunten Sociaal Domein	-944	-4.077	-3.883	-3.659	-6.110
Totaal stelpost Sociaal Domein (C)	1.400	-2.226	-6.376	-8.425	-10.876
Totaal begrotingssaldo (A+B+C)	6.678	2.828	-4.856	-7.689	-10.339

Om volgens de financiële spelregels te bepalen of sprake is van niet alleen een sluitende, maar ook een structureel en materieel sluitende, begroting is het zaak om rekening te houden met incidentele lasten en baten en (nog) niet bestede stelposten. In de onderstaande tabel is dit verwerkt.

Structureel en materieel begrotingssaldo (Financieel Toezicht provincie Zuid-Holland)

	Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig				
	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal begrotingssaldo	6.678	2.828	-4.856	-7.689	-10.339
Openstaande bezuinigingen	3.579	6.196	8.299	8.357	8.357
‘Vrij besteedbare’ stelposten		PM	PM	PM	PM
Saldo reservemutaties		PM	PM	PM	PM
Overige correcties incidentele lasten en baten		PM	PM	PM	PM
Gecorrigeerd begrotingssaldo	3.099	-3.368	-13.155	-16.046	-18.696
<i>(Dekkings)voorstellen</i>					
‘Isoleren’ knelpunten + bez. Jeugdzorg conform brief VNG			11.041	10.806	13.257
Onderuitputting budgetten conform brief VNG		PM	PM	PM	PM
Heroverweging indexatie tarieven en heffingen		PM	PM	PM	PM
Overige maatregelen		PM	PM	PM	PM
Inzet surplus Algemene reserve		3.400	PM	PM	PM
Begrotingssaldo	3.099	32	-2.114	-5.240	-5.439

Op basis van de bovenstaande tabel bedraagt het gecorrigeerde begrotingssaldo voor 2026 € 3,1 miljoen positief aflopend naar - € 18,7 miljoen negatief in 2030. Dit structurele nadeel betreft voor - € 13,3 miljoen openstaande bezuinigingen en knelpunten met betrekking tot de Jeugdzorg.

Vanuit het perspectief dat het Rijk ook structureel z’n verantwoordelijkheid moet nemen voor de stijgende kosten van de Jeugdzorg, wordt voor de begroting 2027 – 2030 dan ook de lijn gevolgd die De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft geadviseerd in haar brief “Begrotingsadvies 2027-2030” van 19 mei 2026: “maak de begroting voor 2027 sluitend en breng vanaf 2028 baten en lasten voor jeugdzorg in balans met (redactie: negatieve) stelposten, waarbij de lasten voor jeugdzorg zo realistisch mogelijk worden geraamd”.

In de brief van de VNG wordt ook geadviseerd om te kijken naar de onderuitputting van budgetten. Ook dit advies nemen we over en zal nader onderzocht worden.

Verder is in 2024 (onderzoek gemeentefondsspecialiste dhr. J. Verhagen) geconstateerd dat gemeenten al jaren stevast te weinig compensatie voor inflatie ontvangen van het Rijk via hun Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Ook bij deze perspectiefnota zijn diverse indexatieknelpunten geconstateerd. De achterblijvende inflatiecompensatie vanuit het Rijk komt de financiële situatie van Nissewaard logischerwijs niet ten goede.

Op basis van de gehanteerde indexatieberekening door Nissewaard bedraagt de stijging voor tarieven en heffingen 2027 1,52%. Gezien het achterblijven van de compensatie vanuit het Rijk de

afgelopen jaren en de geconstateerde indexatieknelpunten zal richting de begroting 2027 – 2030 nog nader bekeken worden of het te hanteren stijgingspercentage voor tarieven en heffing van 1,52% nog heroverwogen moet worden.

Zolang het solvabiliteitspercentage (Eigen Vermogen / Totaal vermogen x 100%) van de gemeente 20% of hoger bedraagt mag een deel van de Algemene reserve ingezet worden als dekkingsmiddel waarbij dit getypeerd wordt als 'structureel'. Voor Nissewaard gaat om een bedrag van (maximaal) ca € 4 miljoen. Voor het begrotingsjaar 2027 wordt voorgesteld om dit (deels) in te zetten als dekkingsmiddel.

Bij de Programmabegroting 2027 – 2030 zal, rekening houdende met de meicirculaire 2026, de eindanalyse van de begroting 2027 – 2030 en de septembercirculaire 2026, nader geadviseerd worden over het financieel perspectief.

2.6 Investeringskredieten

In bijlage VI is een overzicht van de investeringskredieten opgenomen zoals deze voor het lopende jaar beschikbaar zijn gesteld en voor de komende jaren verwacht worden. Zoals is te zien staat er voor 2026 een bedrag van € 63,1 miljoen aan lopende investeringen open. De kapitaallasten die met deze investeringen samenhangen zijn al via eerdere besluitvorming gedekt in de begroting.

2.7 Ontwikkelingen Algemene reserve

Voor een compleet beeld van het financieel perspectief zijn zowel de verwachte ontwikkelingen ten aanzien van de exploitatie als de Algemene reserve van belang. Deze laatste vormt immers de belangrijkste buffer om risico's op te vangen. Deze risico's betreffen voornamelijk de grondexploitaties en de algemene uitkering.

De verwachte ontwikkeling van de Algemene reserve er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig					
Verloop Algemene reserve	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo 1-1 (begroting)	70.075	59.052	58.898	58.787	58.737
Reeds besloten	-7.300	-144	-111	-50	
Rekeningresultaat 2025 (1)	55				
<i>Voorstellen Perspectiefnota 2027</i>					
Overheveling 2025 -> 2026	-4.466	-10			
Correctie reserve Frictiekosten	500				
Vrijval reserve De Boeg	188				
Saldo 31-12 (rekening)	59.052	58.898	58.787	58.737	58.737

(1) Deze post is een voorlopige inschatting en nog onder voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad van de betreffende financiële stukken.

Naast de Algemene reserve beschikt de gemeente Nissewaard ook nog over andere (bestemmings-) reserves. In bijlage V is hiervan het verloop terug te vinden.

2.8 Weerstandsratio

De gemeentelijke huishouding is zowel beleidsmatig als financieel zeer omvangrijk. Hier zijn onvermijdelijk risico's mee verbonden. Om het financiële huishoudboekje op orde te houden is het zaak om bewust met deze risico's bezig te zijn (risicomanagement). Dit begint met het in kaart brengen van potentiële risico's en de daarmee samenhangende financiële effecten, het (waar)

mogelijk reduceren van deze risico's en zorgen voor voldoende weerstandsvermogen om de financiële effecten die met de risico's samenhangen op te kunnen vangen. Jaarlijks wordt de gemeenteraad hierover via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer in de begroting en jaarrekening geïnformeerd en geadviseerd.

Uitgaande van de bij de Jaarstukken 2025 bepaalde benodigde weerstandscapaciteit, de reserves welke tot de weerstandscapaciteit worden gerekend² en de standen van de reserves zoals vermeld in bijlage V, ziet de weerstandsratio er als volgt uit.

	Bedragen x € 1.000
Benodigde weerstandscapaciteit 90% (ceteris paribus jaarrekening 2025)	21.114
Algemene reserve	58.737
Reserve Sociaal Domein	10.303
Reserve Beheer	8.828
Totaal weerstandsvermogen	77.868
Weerstandsratio	3,7

De streefwaarde van de weerstandsratio bedraagt 1. Op basis van het bovenstaande meerjarenoverzicht beschikt de gemeente Nissewaard over een "uitstekend" weerstandsvermogen.

2.9 Stelpost loon- en prijsstijging

Jaarlijks krijgt de gemeente via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds compensatie voor de verwachte loon- en prijsstijgingen. Omdat onze begroting in constante prijzen wordt geraamd, worden de meerjarige loon- en prijsstijging bij de raming van de algemene uitkering buiten beschouwing gelaten. Immers, wanneer de verwachte loon- en prijsstijging voor 2028 reeds als beschikbare ruimte bij de voor de begroting 2027 – 2030 wordt betrokken, is er bij het opstellen van de begroting 2028 – 2031 geen ruimte meer om de loon- en prijsstijging 2028 te kunnen betalen. Dit neemt niet weg dat er wel inzicht gegeven kan worden in de loon- en prijscompensatie welke de komende jaren via de algemene uitkering verwacht wordt. Ten behoeve van dit inzicht wordt de algemene uitkering inclusief de loon- en prijscompensatie voor de komende jaren geraamd. Deze loon- en prijscompensatie wordt vervolgens geparkeerd op een stelpost, ter dekking van de verwachte loon- en prijsstijgingen bij de komende begrotingen.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig				
Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Loon- en prijscompensatie Algemene Dienst 2027 t/m 2030 cumulatief	9.115	16.716	24.634	24.634
Loon- en prijscompensatie 2027 – reeds verwerkt in het saldo van de technische begroting 2027 – 2030	9.115	9.115	9.115	9.115

² Hierbij is rekening gehouden met de reeds besloten onttrekkingen en stortingen in de deze reserves alsook de (meerjarige) mutaties die voorgesteld worden in deze perspectiefnota. Tegen deze achtergrond wijkt deze tabel dan ook af ten opzichte van hetgeen is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer in de Jaarstukken 2025.

Saldo loon- en prijscompensatie Algemene Dienst 2027 t/m 2030 cumulatief	0	7.601	15.519	15.519*
---	----------	--------------	---------------	----------------

*Bij de meicirculaire 2026 wordt duidelijk hoeveel loon- en prijscompensatie voor 2030 beschikbaar is. Dit zal vervolgens aan deze stelpost worden toegevoegd.

Het saldo van deze stelpost wordt betrokken bij het opstellen van de begrotingen 2028 en verder.

2.10 Stelpost areaalmutaties

Het aantal woningen en inwoners fluctueert van jaar tot jaar. Hoewel dit op het totaal van beperkte omvang is, kan dit wel extra lasten voor de gemeente met zich meebrengen alsook extra baten. Zo zal bijvoorbeeld het bouwen van extra woningen leiden tot een groter gebied dat beheert moet worden. Daar staat dan weer tegenover dat de extra woningen en inwoners leiden tot een hogere algemene uitkering en meer OZB-inkomsten. Een en ander vice versa bij een daling van het aantal woningen en inwoners.

Net als de hierboven genoemde meerjarige loon- en prijscompensatie is het de bedoeling om hiermee meer inzicht te creëren in de verwachte toekomstige groei (en krimp) van onze gemeente.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	2030
Stelpost Areaalmutaties	313	635	743	846	846
Areaaluitbreiding De Elementen en Kreenbos	-234	-330	-360	-360	-360
Areaalmutaties OZB 2027 t/m 2030		PM	PM	PM	PM
Saldo	79	305	383	486	486

Met het opstellen van de programmabegroting 2027 – 2030 zal deze stelpost worden geactualiseerd.

2.11 Stelpost hoeveelheidsverschillen

Bij de analyse van de circulaire van het Rijk over de ontwikkelingen met betrekking tot de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt ook bekeken in hoeverre de aantallen per maatstaf (bijvoorbeeld aantal inwoners, bijstandcliënten, etc.) (meerjarig) nog veranderd zijn. De analyseverschillen die hierdoor ontstaan worden op een stelpost Hoeveelheidsverschillen geplaatst om vervolgens bij de opstelling van de nieuwe begroting te bekijken in hoeverre deze financiële ruimte nodig is om bepaalde lastenbudgetten te verhogen. Immers, de uitgangspunten voor de raming van de (meerjarige) baten (Algemene uitkering) moeten overeenkomen met de uitgangspunten voor de raming van de (meerjarige) lasten.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Onderwerp	2026	2027	2028	2029	2030
Stelpost Hoeveelheidsverschillen	883	1.686	2.477	2.611	2.611
Inzet bij begroting 2027 - 2030		PM	PM	PM	PM
Saldo	883	1.686	2.477	2.611	2.611

Met het opstellen van de programmabegroting 2027 – 2030 zal hier nader over geadviseerd worden.

3. Indeling programmabegroting 2027 – 2030

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de indeling aangegeven voor de programmabegroting 2027 – 2030. Per programma is, conform de programmabegroting 2026 – 2029 een aantal thema's benoemd welke de (politieke) essentie van het betreffende programma weergeven. Per thema worden vervolgens de volgende punten aangegeven:

- Wat willen we bereiken? (doelen en indicatoren)
- Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten, inzet, etc.)
- Financiën (lasten en baten)
- Verbonden partijen

Naast de onderstaande programma's en thema's zal de programmabegroting, net als in de vorige gemeenteraadsperiode een bestuurlijke samenvatting (hoofdpunten beleid en financiën), paragrafen (specifieke onderwerpen) en de financiële begroting (financieel technische informatie over de opbouw van de begroting) bevatten.

3.2 Programma's

1. Bestuur en dienstverlening

Thema's

- 1.1 Bestuur
- 1.2 Burgerzaken
- 1.3 Dienstverlening

2. Schoon, heel en veilig

Thema's:

- 2.1 Openbare orde & veiligheid
- 2.2 Beheer openbare ruimte
- 2.3 Accommodaties & parkeren

3. Duurzaam ontwikkelen en wonen

Thema's:

- 3.1 Ruimtelijke ontwikkeling
- 3.2 Bereikbaarheid & mobiliteit
- 3.3 Duurzaamheid
- 3.4 Wonen
- 3.5 Bouwprojecten & grondexploitatie

4. Ondernemen en ontspannen

Thema's:

- 4.1 Economie
- 4.2 Cultuur
- 4.3 Recreatie & toerisme
- 4.4 Cultureel erfgoed
- 4.5 Sport

5. Leren, participeren en ondersteunen

Thema's:

5.1 Onderwijs

5.2 Thuis in Nissewaard

5.3 Maatwerk Jeugd

5.4 Maatwerk volwassenen

5.5 Werk, inkomen, armoedebelasting & emancipatie

5.6 Volksgezondheid

6. Overzichten

Thema's:

6.1 Ondersteuning organisatie

6.2 Treasury

6.3 Vennootschapsbelasting

6.4 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

6.5 Onroerende Zaakbelasting

6.6 Overige belastingen

6.7 Overige baten en lasten

3.3 Paragrafen

Lokale Heffingen

Weerstandvermogen en risicobeheer

Onderhoud kapitaalgoederen

Financiering

Bedrijfsvoering

Verbonden partijen

Grondbeleid

Openbaarheid (Woo)

4. Bijlage I Indexatie

De meerjarenraming van Nissewaard wordt in constante prijzen geraamd, dat wil zeggen de baten en lasten worden meerjarig niet geïndexeerd. Deze indexatie wordt op jaarbasis gedaan bij het opstellen van de nieuwe (technische) begroting voor het komende dienstjaar en vastgelegd in de perspectiefnota. Het uitgangspunt voor deze indexatie is dat de baten en lasten met de inflatie meebewegen.

Bij het indexeren zijn er vier mogelijkheden:

- Geen indexatie
- Alleen loonindexatie
- Alleen prijsindexatie
- Gemengde indexatie

Op basis van de soort kosten is per lasten- en baten categorie bepaald welke indexatie van toepassing is.

Voor de indexatie van de begroting 2027 wordt teruggekeken naar eerdere indexatie prognoses op basis van de realisatiecijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hiervoor afgeeft. Voor de prognoses van indexatie maken we gebruik van de informatie van het Centraal Planbureau (CPB) de Macro Economische Verkenning (MEV) en het Centraal Economisch Plan (CEP).

4.1 Prijzen

Deze indexatie wordt gebruikt voor de materiële budgetten.

Herberekening 2025

In de Perspectiefnota 2026 is uitgegaan van 3,2% als stijgingspercentage materiële kosten 2025. Op basis van het CBS is het inflatiepercentage 2025 op 3,3% uitgekomen. In de Perspectiefnota 2027 vindt er dan ook een correctie plaats van 0,1%.

Inschatting 2026

In de Perspectiefnota 2026 is 3% opgenomen als stijgingspercentage materiële kosten 2026. Op basis van de prognose van het CPB september 2025 wordt voor 2026 een stijgingspercentage van 2,3% voorspeld. In de Perspectiefnota 2027 vindt er dan ook een correctie plaats van -0,7%.

Inschatting 2027

De prognose voor 2027 wordt geschat op 2,3%. Dit, gegeven de inschatting voor 2026 en het streefpercentage van de Europese Centrale Bank van 2%.

Ten opzichte van de begroting 2026 vindt daarmee een prijsindexatie plaats van 1,7% (0,1% nacalculatie 2025 - 0,7% bijstelling inschatting 2026 + 2,3% inschatting 2027).

Conclusie: Indexatie prijzen 2027 +1,7 %

4.2 Lonen

De huidige CAO loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027.

Voor de berekening van het stijgingspercentage voor personele kosten in 2027 worden de volgende componenten meegenomen:

- a. Gevolgen van CAO-ontwikkelingen.
- b. Wijzigingen in de werkgeverspremies, zoals pensioen-, WAO- en ziektekostenpremies.
- c. Reguliere jaarlijkse periodieke verhogingen van individuele loonkostenontwikkelingen.

Herberekening 2025

In de Perspectiefnota 2026 is 4,08% opgenomen als stijgingspercentage loonkosten 2025. Naar aanleiding van de huidige CAO-afspraken wordt dit percentage bij de Perspectiefnota 2027 geraamd op 3,04%, derhalve vindt een correctie van -1,04% plaats. Dit betreft een correctie op de CAO-stijging.

Inschatting 2026

In de Perspectiefnota 2026 is 4,5% opgenomen als stijgingspercentage loonkosten 2026. In de Perspectiefnota 2027 wordt dit percentage 2,92%, derhalve een correctie van -1,58%. Dit betreft een correctie op de raming van de CAO-stijging en de werkgeverslastenstijging.

Inschatting 2027

Voor 2027 wordt een stijging van de loonkosten geraamd van 3,46%. Dit bestaat uit 2,84% verwachte stijging van het CAO gerelateerd loon, 0,62% doorwerking CAO 2026 en 0,5% als verwachte stijging werkgeverslasten.

<u>Herberekening 2025</u>	<u>PPN 2026</u>	<u>PPN 2027</u>	<u>Vershil</u>
CAO ontwikkelingen	4,08%	3,04%	- 1,04%
Werkgeverspremies	0,50%	0,50%	<u>0,00%</u>
			-1,04%*
 <u>Inschatting 2026</u>			
CAO ontwikkelingen	3,00%	1,38%	-1,62%
Doorwerking CAO 2025	1,00%	1,89%	0,89%
Werkgeverspremies	0,50%	-0,35%	<u>-0,85%</u>
			-1,58%*
 <u>Inschatting 2027</u>			
CAO ontwikkelingen	0,00%	2,84%	2,84%
Doorwerking CAO 2025	0,00%	0,62%	0,62%
Werkgeverspremies	0,00%	0,50%	<u>0,50%</u>
			3,96%*

*De periodieken en loonontwikkeling wordt met ingang van de begroting 2022 – 2025 niet langer als percentage in de technische begroting verwerkt, maar als bedrag.

De effecten 2025, 2026 en 2027 bij elkaar geteld geven een indexatie voor lonen van 1,34% ten opzichte van de begroting 2026.

Conclusie : Indexatie lonen 2027 +1,34%
--

4.3 Samengesteld percentage

Bepaalde budgetten in de begroting bestaan zowel uit prijs- als looncomponenten. Bijvoorbeeld subsidies aan instellingen. Voor de indexatie van deze budgetten wordt uitgegaan van een

samengesteld percentage van het geraamde prijs- en loonstijgingspercentage op basis van een verhouding van 50% materiële en 50% personele kosten.

De berekening hiervan ziet er als volgt uit:

50% x stijging personele kosten	:	50% x 1,34%	= 0,67%
<u>50% x prijsstijging</u>	<u>+</u>	<u>50% x 1,70%</u>	<u>= 0,85% +</u>
stijging samengestelde budgetten	:		1,52%

<i>Conclusie : Indexatie samengestelde budgetten 2027 +1,52%</i>
--

De indexatie van de samengestelde budgetten is tevens de basis voor de indexatie van de belastingen en tarieven.

<i>Conclusie : Indexatie belastingen en tarieven 2026 +1,52%</i>
--

4.4 Toelichting berekeningswijze belastingen (OZB) en tarieven (riolering)

Hierboven is aangegeven dat het indexatiepercentage voor de gemeentelijke belastingen en tarieven voor 2027 1,52% bedraagt. Houdt dat nu ook in dat daarmee het *stijgingspercentage* van de belastingen en tarieven voor 2027 automatisch 1,52% bedraagt? Nee, het uiteindelijke stijgingspercentage kan afwijken. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van een drietal voorbeelden: de OZB-tarieven, het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

OZB

Voor de OZB-tarieven zijn er naast het indexatiepercentage diverse andere factoren van invloed op de hoogte van het stijgingspercentage. Gedacht kan worden aan de waarde-ontwikkeling van woningen. Wanneer woningen meer waard worden, daalt het OZB-tarief. Wanneer woningen minder waard worden, stijgt dit tarief. Hierdoor wordt een door de tijd heen zo gelijkmatig mogelijke belastingdruk bewerkstelligd. Wanneer deze correctie niet zou plaatsvinden, zou dat flinke schommelingen veroorzaken in het bedrag dat inwoners jaarlijks aan OZB moeten betalen, maar ook wat de gemeente jaarlijks aan OZB ontvangt. Dit is voor onze inwoners niet wenselijk, maar ook niet voor de gemeente. Hiermee zouden flinke schommelingen in de begroting kunnen ontstaan, wat het moeilijker maakt om een stabiel gemeentelijk beleid te voeren.

Daarnaast wordt in de hoogte van de tarieven rekening gehouden met bijvoorbeeld 'oninvorderbare aanslagen'. Waarom gebeurt dat? Het is de bedoeling dat de in de (technische) begroting geraamde OZB-inkomsten worden binnen gehaald, in dit geval vermeerderd met 1,52%. Wanneer geen rekening gehouden zou worden met 'oninvorderbaar' zou de geraamde belastingopbrengst nooit gehaald worden met als gevolg een tekort in de begroting en een nadeel bij de jaarrekening. Bij het bepalen van de OZB-tarieven voor 2027 wordt gekeken naar de in de begroting 2026 geraamde opbrengst. Deze wordt vermenigvuldigd met 1,52%. Daarmee is de te innen OZB-opbrengst bepaald. Vervolgens wordt rekening gehouden met oninvorderbaar, leegstand (bij niet-woningen) en waardemutaties. Ter illustratie:

Opbrengst OZB begroting 2026 + 1,52% inflatiestijging = te realiseren opbrengst OZB 2027.

Te realiseren opbrengst OZB 2027 = totale waarde onroerend goed x OZB-tarief 2027

Om het tarief 2027 te bepalen wordt dus de te realiseren opbrengst OZB 2026 als uitgangspunt genomen. Vervolgens wordt in de tariefbepaling rekening gehouden met (mutaties ten aanzien van) waardeontwikkeling als gevolg van bezwaarschriften, oninvorderbaar en leegstand.

Rioolrecht

Het tarief voor het rioolrecht is naast de hoogte van het inflatiepercentage afhankelijk van de kosten welke de gemeente moet maken om de afvoer van (afval)water te regelen. Zo leiden meer investeringen (kosten) tot een hoger tarief.

Afvalstoffenheffing

Ook voor dit tarief geldt dat er meer aspecten van invloed zijn dan alleen het inflatiepercentage. In dit geval zijn vooral de hoeveelheid aangeboden afval en de verwerkingskosten van dat afval bepalende factoren.

De belastingtarieven worden in concept berekend bij de begroting 2027 waarna in december 2026 de tarieven ter definitieve vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

5. Bijlage II Overzicht knelpunten 2026 – 2030

Onderstaand wordt een overzicht inclusief bijbehorende toelichting weergegeven van de geïnterviewde knelpunten voor 2026 – 2030.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuur en dienstverlening							
Bestuur							
1.	Ondersteuning bestuurlijke wisseling	Lasten	-50				
2.	Regiobudget samenwerking	Lasten		-20	-35	-35	-35
Burgerzaken							
3a.	Paspoortenpiek – formatie	Lasten	-350	-484	-407		
3b.	Paspoortenpiek – leges	Baten	-20	20	-14	-229	-429
Totaal Bestuur en dienstverlening			-420	-484	-456	-264	-464
Schoon, heel en veilig							
Openbare orde en veiligheid							
4.	Opgave Weerbaarheid	Lasten	-148	PM	PM	PM	PM
5.	Preventie met gezag	Lasten		-60			
Beheer openbare ruimte							
6.	Kinderboerderij - personele capaciteit	Lasten		-60	-60	-60	-60
7a.	Areaaluitbreiding beheer De Elementen / Kreekenbos	Lasten	-234	-330	-360	-360	-360
7b.	Inzet stelpost Areaalmutaties	Lasten	234	330	360	360	360
8.	Vergunningen kabels en leidingen	Baten	200	200	200	200	200
Accommodaties en parkeren							
9.	Energiekosten (str. risico Midden-Oosten)	Lasten	39	44	73	73	73
10.	Galileilaan 1 over naar projecten	Lasten	-33	-33	-33	-33	-33
11a.	Formatie-uitbreiding Vastgoed	Lasten			-572	-572	-572
11b.	Taakstelling effectiever en efficiënter werken door meer in eigen beheer te doen	Lasten			572	572	572
12.	VVE bijdrage Dr. J.M. den Uijllaan 1	Lasten	-28	-28	-28	-28	-28
13.	Aanbestedingsvoordeel verzekeringen	Lasten		100	100	100	100
Totaal Schoon, heel en veilig			30	163	224	252	252
Duurzaam ontwikkelen en wonen							
Ruimtelijke ontwikkeling							
14.	Leges omgevingsvergunningen	Baten	PM	PM	PM	PM	PM
15.	Leges omgevingsvergunningen	Baten	1.200				
Bereikbaarheid en mobiliteit							
16a.	Mobiliteitsmanagement Zuid-Hollandse Eilanden en Haven	Lasten		-50	-50	-50	-50

16b.	Storting reserve Mobiliteitsmanagement	Lasten	-200				
16c.	Onttrekking reserve Bereikbaarheid	Baten	200				
16d.	Onttrekking reserve Mobiliteitsmanagement	Baten		50	50	50	50
	Bouwprojecten en grondexploitatie						
17a.	Anterieure overeenkomsten	Baten	513				
17b.	Reserve Projecten	Lasten	-513				
	Totaal Duurzaam ontwikkelen en wonen		1.200	0	0	0	0
	Ondernemen en ontspannen						
	Recreatie & toerisme						
18.	Boerderij de Wolvenstee – extra kosten grondwateronderzoek + uitvoering	Lasten	-28+PM				
	Totaal Ondernemen en ontspannen		-28	0	0	0	0
	Leren, participeren en ondersteunen						
	Onderwijs						
19a.	IHP Primair onderwijs - tijdelijke huisvesting	Lasten	165	38	-56	PM	PM
19b.	Reserve Onderwijshuisvesting	Baten	-165	-38	56	PM	PM
20.	IHP Primair onderwijs - IKC Noord	Lasten			-66	-65	-65
21.	IHP Primair onderwijs - indexatie	Lasten		-71	-164	-162	-161
22a.	Exploitatie huur en verhuur onderwijs	Lasten	-92	55	55	55	55
22b.	Stelpost Onderwijshuisvesting	Lasten	92	-55	-55	-55	-55
23a.	IKC De Dijkwachter - bijdrage Klein maar dapper + Mundo	Lasten	-38				
23b.	Stelpost Onderwijshuisvesting	Lasten	38				
	Totaal Leren, participeren en ondersteunen		0	-71	-230	-227	-226
	Overzichten						
	Ondersteuning organisatie						
24.	Arbodienst	Lasten		PM	PM	PM	PM
25.	Eigenrisicodragers Wet (WW)	Lasten	-171	-99	PM	PM	PM
26.	Indexatie contracten facilitaire diensten en hogere kosten op producten	Lasten		-60	-60	-60	-60
27.	Inhuur extra beveiliging stadhuis	Lasten	-30				
28.	Kostenontwikkeling ICT-contracten en softwarelicenties - indexatie	Lasten		-200	-200	-200	-200
29.	Kostenontwikkeling ICT-contracten en softwarelicenties	Lasten			PM	PM	PM

30.	Voordeel samenwerking VaZ op gebied van ICT	Lasten	PM	PM	PM	PM	PM
31.	Nieuwe Digitale Werkplek	Lasten	-500				
32.	Evenementen	Lasten		-65	-65	-65	-65
	Treasury						
33.	Kapitaalbehoefte Stedin – effect dividend	Baten	PM	PM	PM	PM	PM
	Totaal Overzichten		-701	-424	-325	-325	-325
	Totaal knelpunten Alg. Dienst		82	-817	-787	-564	-763
	Sociaal Domein - knelpunten		-944	-4.077	-3.883	-3.659	-6.110

Toelichting knelpunten

5.1 Bestuur en dienstverlening

Bestuur

1. Ondersteuning bestuurlijke wisseling

De gemeenteraadsverkiezingen brengen vierjaarlijks extra kosten voor de Griffie met zich mee. Het gaat hierbij om zaken die verband houden met het afscheid van de oude raad, de installatie en het inwerken van de nieuwe raad.

2. Regiobudget samenwerking

Voor de regionale samenwerking, waaronder de regio deals, de R8 en de New Town alliantie, is budget benodigd. Hoewel deze samenwerkingsverbanden de komende jaren doorlopen, is er vanaf 2027 onvoldoende budget beschikbaar.

Burgerzaken

3. Paspoortenpiek

In de begroting is er wel rekening gehouden met extra baten die de paspoortenpiek oplevert (zie Perspectiefnota 2021, voor 2024 en verder), maar niet met de lasten (de extra formatie) die nodig zijn om deze extra werkzaamheden uit te voeren. In het eerste kwartaal van 2029 is de verwachting dat de paspoortenpiek over is. Dit is de achtergrond van dit knelpunt voor de jaren 2026 t/m 2028.

Aantal paspoorten

2026	2027	2028	
13.911	16.787	15.509	Aantal paspoorten tijdens de piek
6.454	6.454	6.454	Aantal paspoorten regulier gemiddeld.
7.457	10.333	8.685	Aantal extra paspoorten tijdens de piek

Met het verdwijnen van de paspoortenpiek in 2029 neemt ook de hoeveelheid baten af. Dit betreft het nadeel voor de jaren 2029 en 2030. De afloop van de baten in de tijd gaat geleidelijk, deels in 2029 en deels (aanvullend t.o.v. 2029) in 2030, vandaar dat het nadeel in 2030 groter is dan in 2029.

5.2 Schoon, heel en veilig

Openbare orde en veiligheid

4. Opgave Weerbaarheid

Elke Nederlandse gemeente staat momenteel voor de opgave om de weerbaarheid van de eigen organisatie en de lokale samenleving (inwoners én bedrijven) te versterken. De noodzaak hiertoe ligt in de gevolgen van de geopolitieke spanningen, cyberdreigingen en klimaatverandering. De VNG heeft in augustus 2025 de handreiking 'Weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau' gepubliceerd. Deze handreiking biedt gemeenten een praktische basis om lokaal aan de slag te gaan met het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. De kern van de handreiking is een lijst met de uitwerking van 41 maatregelen op lokaal niveau. Deze maatregelen zijn onder zes pijlers verdeeld. Een concrete verantwoordelijkheid voor gemeenten is het oprichten van noodsteunpunten. Nissewaard neemt deel aan de pilot noodsteunpunten van de veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond en ontvangt hiervoor in 2026 budget.

Voor het uitvoeren van de opgave weerbaarheid in Nissewaard is personele capaciteit nodig.

5. Preventie met gezag

Met behulp van de Preventie met Gezag middelen hebben we onder andere gekozen voor de intensivering van reeds bestaande en bewezen interventies. PmG stopt per 1 juli 2027 en vanuit het Rijk wordt er zowel inhoudelijke als financiële borging geëist. Er is gekozen om voor 2027, vanaf juli, eenmalig € 60.000 beschikbaar te stellen voor de interventie Pak je Kans. Preventie met Gezag, en met name Pak je Kans, is een succesvol project dat we in het kader van de NewTown's aanpak graag willen voortzetten. Om die reden willen we met dit geld 2027 overbruggen. Zo kan Pak je Kans in 2027 het hele jaar worden gecontinueerd en vanaf 2028 krijgen we hopelijk middelen vanuit de New Towns voor deze interventie zodat deze ook daarna kan worden gecontinueerd en daarmee geborgd. Deze halve formatieplaats vormt een onderdeel van de contrafinanciering die het Rijk vraagt.

Beheer openbare ruimte

6. Kinderboerderij - personele capaciteit

Op de kinderboerderij 'De Trotse Pauw' werd sinds jaar en dag gebruik gemaakt van inhuur om de bezetting rond te krijgen. De vaste personele capaciteit was onvoldoende om de kinderboerderij veilig en verantwoord te exploiteren. In 2025 is het inhuurbudget ingezet om een tijdelijke functie mogelijk te maken, waar een vaste medewerker met een tijdelijk contract op geplaatst is. Het voorstel is om deze tijdelijke formatie om te zetten naar vaste formatie zodat de personele capaciteit en daarmee de exploitatie van de kinderboerderij structuur geborgd wordt en inhuurkosten in de toekomst vermeden worden.

7. Areaaluitbreiding beheer De Elementen en Krekenbos / Inzet stelpost Areaalmutaties

De komende jaren gaan een aantal gebieden van de Elementen en het Krekenbos in Zuidland over naar het beheer van de openbare ruimte. Dit knelpunt kan gedekt worden door de stelpost Areaalmutaties.

8. Vergunningen kabels en leidingen

Op basis van de realisatie van de afgelopen jaren voor de leges van de aanleg van kabels & leidingen en de vaste aansluitingen van laadpalen wordt € 200.000 meer begroot aan inkomsten.

Accommodaties en parkeren

9. Energiekosten (str. risico Midden-Oosten)

Naar aanleiding van de in rekening gebrachte energiekosten en de ontvangen afrekeningen van de energieleverancier over de periode 2025 zijn de huidige energiebudgetten van de accommodaties geanalyseerd. Het potentiële structurele voordeel wordt veroorzaakt door het implementeren van diverse verduurzamingsmaatregelen zoals uitvoering geven aan de Erkende Maatregelenlijsten

(EML), het aanbrengen van ledverlichting in de parkeergarages en het toepassen van Phase Change Material koeling in de MER-ruimte. Daarnaast zijn van de niet slimme meters de meterstanden doorgegeven aan de nieuwe gasleverancier, waarvan een aantal in het verleden op schatting werden afgerekend, met als gevolg een positieve afrekening.

Het voorstel is om het exploitatieresultaat vrij te laten vallen.

De instabiele situatie in het Midden-Oosten heeft veel impact op de energiemarkten. De kosten voor brandstof en energie lopen op. Dit leidt tot financiële onzekerheid voor de gemeentelijke begroting. De directe lasten van de gemeente voor de energiekosten van het eigen vastgoed (zoals de werkgebouwen) lopen op. Ook worden energiekosten in rekening gebracht bij de gebruikers (zoals scholen en verenigingen) van ons vastgoed. Hogere kosten vormen een risico voor deze organisaties. Het is dan ook de vraag of het (politiek) wenselijk is dat we de gestegen energiekosten doorberekenen.

Daarnaast werken de hogere energie- en materiaalprijzen door in de tarieven van aannemers. Dit heeft gevolgen voor de budgetten van zowel lopende als geplande projecten.

Vanwege de onvoorspelbaarheid van de marktomstandigheden moet rekening worden gehouden met hogere kosten. De hoogte hiervan is op dit moment nog onduidelijk.

10. Galileilaan 1 over naar projecten

Het object Galileilaan 1 te Spijkenisse is overgedragen aan projecten en derhalve het voorstel om de exploitatiebudgetten af te ramen.

11. Formatie-uitbreiding Vastgoed / Taakstelling effectiever en efficiënter werken door meer in eigen beheer te doen

Met de 2e Tussenrapportage 2025 is de personele uitbreiding bekrachtigd voor het verstevigen van het fundament van het cluster vastgoed.

Onder andere door het terughalen van werkzaamheden die nu zijn uitbesteed of worden ingevuld met externe inhuur, gaan we efficiënter werken en garanderen we de continuïteit en stabiliteit.

De dekking hiervoor ligt in de boekjaren 2026 en 2027 de reserve Onderhoud.

De investering verdient zich vanaf 2028 terug, door:

- a. minder extra inhuur;
- b. taken die nu extern belegd, zijn terughalen;
- c. slimme strategische keuzes en
- d. betere sturing en een proactieve aanpak.

Om dit inzichtelijk te maken, wordt vanaf 2028 een taakstelling opgenomen.

12. VVE bijdrage Dr. J.M. den Uijllaan 1

De VVE-bijdrage City Plaza is aangepast en gebaseerd op de splitsingsakte, waarbij de voormalige verdeling op appartementsrecht juridisch niet mogelijk is. Het gevolg is dat de gemeente op verdeling van breukdeel een hogere bijdrage dient te betalen.

13. Aanbestedingsvoordeel verzekeringen

De nieuwe aanbesteding van de verzekeringscontracten heeft een voordeel van structureel € 100.000 opgeleverd.

5.3 Duurzaam ontwikkelen en wonen

Ruimtelijke ontwikkeling

14. Leges omgevingsvergunningen

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de mate van kostendekkendheid van de gemeentelijke leges en tarieven. De eerste indruk is, dat de kostendekkendheid van de omgevingsvergunningen omhoog zou kunnen. Hier wordt nog nader over geadviseerd.

15. Leges omgevingsvergunningen

Voor 2026 en verder worden hogere opbrengsten omgevingsvergunningen in verband met de verwachte woningbouwontwikkelingen verwacht. Netcongestie vormt op de langere termijn hierbij wel een risico.

Bereikbaarheid en mobiliteit

16. Mobiliteitsmanagement Zuid-Hollandse Eilanden en Haven / Onttrekking reserve Bereikbaarheid

De gemeenten van de Zuid-Hollandse Eilanden en overige regionale overheden en organisaties werken samen aan een strategisch bereikbaarheidsplan met daarin maatregelen gericht op hinderbeperking vanwege grote onderhoudsopgaven in de regio de komende jaren. Dit gebeurt vanuit de gezamenlijkheid in het besef dat maatregelen in het gebied hun effect hebben op de bereikbaarheid van het gebied als geheel. Van alle partijen wordt een financiële bijdrage verwacht, € 50.000 per gemeente per jaar voor een periode van vier jaar.

Voor deze 'beleidsintensivering' wordt een aparte reserve Mobiliteitsmanagement ingesteld ad € 200.000 ten lasten van de reserve Bereikbaarheid. Na 4 jaar zal de reserve Mobiliteitsmanagement opgeheven worden.

Bouwprojecten en grondexploitatie

17. Anterieure overeenkomsten/Reserve Projecten

In het eerste kwartaal van 2026 zijn twee anterieure overeenkomsten gesloten voor de Vredenhofstraat en de Zuidrand. Met deze overeenkomsten is in de begroting nog geen rekening gehouden.

5.4 Ondernemen en ontspannen

Recreatie & toerisme

18. Boerderij de Wolvenstee – extra kosten grondwateronderzoek + uitvoering

In de 2e Tussenrapportage 2025 is een budget van € 42.385 beschikbaar gesteld voor het onderzoek Wolvenstee. Het onderzoek zelf kost zo'n € 60.000. Daarbij komen nog extra kosten voor onderzoek waterkwaliteit (€ 5.000) en peilonderzoek water (€5.600). Het beschikbaar gestelde budget is derhalve niet toereikend. Daarnaast zal in 2026 de oplossingsmaatregel, te weten het plaatsen van een grindkoffer of andere maatregel, worden uitgevoerd. Het precieze benodigde bedrag hiervoor is nog niet bekend. Daarnaast zal dit jaar een schade onderzoek worden uitgevoerd, met als doel om te kunnen beoordelen in hoeverre de wateroverlast de verzakking van de boerderij veroorzaakt heeft. Kosten hiervan zijn ook nog niet inzichtelijk. Als blijkt dat de verzakking door de waterschade is veroorzaakt, dan zal hiervoor ook een bedrag betaald moeten worden.

5.5 Leren, participeren en ondersteunen

Onderwijs

19. IHP Primair onderwijs - tijdelijke huisvesting / Reserve Onderwijshuisvesting

Bij een aantal scholen worden noodlokalen ingezet om het ruimtetekort voor de leerlingen op te vangen. Door vertraging in de uitvoering van de permanente oplossing worden een aantal noodlokalen langer gehuurd dan eerder werd voorzien. Andere noodlokalen konden daarentegen juist eerder worden verwijderd, waardoor het financieel knelpunt in 2028 gedekt kan worden door een financieel voordeel in 2026 en 2027.

20. IHP Primair onderwijs - IKC Noord

Het budget voor de bouw van een integraal kindcentrum in Spijkenisse-Noord is berekend met de gegevens die bekend waren tijdens de vaststelling van het integraal huisvestingsplan voor het primair onderwijs 2023-2042 (IHP). Inmiddels zijn de leerlingprognoses herzien. Op basis van deze hernieuwde gegevens wordt beoogd een groter schoolgebouw te bouwen dan eerder werd voorzien.

21. IHP Primair onderwijs - indexatie

Gemeente indexeert de investeringsbudgetten voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan voor het primair onderwijs. De inflatie in de bouw ligt echter hoger dan de algemene indexering op investeringen. Met dit financieel knelpunt volgt de gemeente de indexatie die de VNG hanteert voor de onderwijshuisvesting.

22. Exploitatie huur en verhuur onderwijs / Stelpost Onderwijshuisvesting

De huidige exploitatiebudgetten van de aangehuurde scholen en welke in eigendom zijn van de gemeente zijn naar aanleiding van de exploitatieresultaten boekjaar 2025 nader geanalyseerd. Het ontstane verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de uitbreiding en aanbouw aan de Zoetemanring in Zuidland. Het voorstel is om dit te verrekenen de stelpost Onderwijshuisvesting.

23. IKC De Dijkwachter - bijdrage Klein maar dapper + Mundo/ Stelpost Onderwijshuisvesting

Dit betreft een bijdrage aan Klein maar dapper en Mundo naar aanleiding van project nieuwbouw IKC De Elementen, welke nog onderhanden is. Dekking vindt plaats vanuit de stelpost Onderwijshuisvesting.

5.6 Overzichten

Ondersteuning organisatie

24. Arbodienst

Op het budget Arbo en ziekteverzuim is circa € 247.000 geraamd voor abonnementskosten van de arbodienst, inclusief bedrijfsmaatschappelijk werk en psychologische ondersteuning. Het huidige contract loopt af per 1 januari 2027; hiervoor wordt een aanbesteding voorbereid met als doel een nieuwe overeenkomst per die datum.

Het budget is de afgelopen jaren niet geïndexeerd, terwijl de kosten per medewerker zijn gestegen door organisatiegroei en prijsindexaties. De abonnementsprijs per 2027 is nog niet bekend, maar de stijgende kosten zijn niet meer binnen het huidige budget op te vangen.

25. Eigenrisicodragers Werkloosheidswet (WW)

Binnen de organisatie is een hogere instroom in de WW zichtbaar. Er wordt kritischer gekeken naar het niet verlengen van tijdelijke contracten en er wordt meer gestuurd op functioneren, wat leidt tot een hogere instroom in de WW.

26. Indexatie contracten facilitaire diensten en hogere kosten op producten

Vanuit de lopende contracten met Asito (schoonmaak) en Securitas (beveiliging) zijn hogere indexaties doorgevoerd dan waarmee in de gemeentelijke budgetten rekening is gehouden. Hierdoor ontstaat vanaf 2027 een structureel tekort van € 60.298.

Dit tekort betreft overigens uitsluitend kosten die niet kunnen worden doorbelast aan huurders/afnemers, zoals schoonmaakkosten en beveiliging van werkgebouwen (stadhuis, parkeerbeheer, etc.).

27. Inhuur extra beveiliging stadhuis

Voorgesteld wordt om tot einde van het jaar een beveiliging in te huren voor de donderdagavond openstelling, met als resultaat om de veiligheid van burger en medewerker voldoende te waarborgen.

Daarnaast was de organisatie ook genoodzaakt om een 'extra' beveiliging in te huren in het eerste kwartaal, omdat de panieknop disfunctioneerde en er sprake was van veel agressie in de centrale hal.

28. Kostenontwikkeling ICT-contracten en softwarelicenties – indexatie

De huidige begroting en gehanteerde indexatie sluiten onvoldoende aan op de feitelijke ontwikkeling van ICT-contractkosten en softwarelicenties. Waar de gemeentelijke begroting uitgaat van een generieke indexatie van circa 1,5%–3,5%, laten marktontwikkelingen in de ICT-sector structureel hogere prijsstijgingen zien.

Een belangrijk deel van de ICT-contracten valt onder de GIBIT-voorwaarden, waarbij leveranciers contractueel prijsindexaties mogen toepassen die hoger liggen dan de gemeentelijke index. Hierdoor ontstaat een structurele mismatch tussen begroting en werkelijke kostenontwikkeling. Dit betreft geen lokaal vraagstuk, maar een bredere landelijke ontwikkeling waar gemeenten mee worden geconfronteerd.

29. Kostenontwikkeling ICT-contracten en softwarelicentie

De gemeente Nissewaard maakt net als andere gemeenten gebruik van de collectieve contracten die via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) worden afgesloten. De VNG treedt hierbij namens gemeenten op als onderhandelingspartner richting leveranciers. Hoewel dit schaalvoordelen biedt, blijven gemeenten gevoelig voor marktontwikkelingen.

In 2027 lopen meerdere van deze VNG-contracten af, waaronder het Microsoft-contract. Op basis van signalen vanuit de VNG en leveranciers wordt een prijsstijging verwacht die wellicht op kan lopen tot + 40%. In afwachting van de feitelijke resultaten van de onderhandelingen wordt dit knelpunt vooralsnog PM opgenomen.

30. Voordeel samenwerking VaZ op gebied van ICT

Met de toetreding van de gemeente Voorne aan Zee tot de gemeenschappelijke regeling Syntrophos is het de verwachting dat hier schaalvoordelen behaald kunnen worden. Omdat hier nog geen exact beeld van is, is dit vooralsnog PM opgenomen.

31. Nieuwe Digitale Werkplek

De implementatie van de Nieuwe Digitale Werkplek (NDW) is een organisatiebreed transformatieproject dat raakt aan alle onderdelen van de gemeente. Het betreft niet enkel een technische vervanging van werkplekken, maar een fundamentele verandering in de manier van werken, samenwerken, informatie delen en gebruik van digitale middelen.

De NDW vormt de hoeksteen van onze digitale transformatie en fungeert als het onderliggende platform waarop verdere ontwikkelingen, waaronder AI-toepassingen, veilig en beheerst kunnen landen. Zonder deze basis is het niet mogelijk om op een verantwoorde en schaalbare manier invulling te geven aan innovatie, datagedreven werken en moderne digitale dienstverlening.

Daarmee is de NDW geen opzichzelfstaand project, maar een randvoorwaardelijke investering om:

- onze dienstverlening toekomstbestendig te houden;
- te kunnen blijven voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. informatieveiligheid) en
- de organisatie in staat te stellen haar taken ook in de toekomst effectief en verantwoord uit te voeren.

Voor een succesvolle implementatie is aanvullende inzet nodig op:

- projectleiding (meerdere parallelle trajecten);
- specialistische kennis (o.a. migratie, security, Microsoft 365 inrichting) en
- organisatiebrede adoptie en verandermanagement

De incidentele middelen ad € 500.000 zijn noodzakelijk om deze tijdelijke, maar cruciale inzet te organiseren en het project beheerst, veilig en met voldoende draagvlak uit te voeren.

32. Evenementen

Bij de Perspectiefnota 2025 is geconstateerd dat de kosten voor evenementen zijn toegenomen. Dit knelpunt is t/m 2026 incidenteel gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve.

Treasury

33. Kapitaalbehoefte Stedin – effect dividend

Stedin heeft in verband met de verduurzamingsopgave behoefte aan extra kapitaal. Op welke wijze dit georganiseerd gaat worden, wordt momenteel onderzocht. Een van de opties is het geheel of gedeeltelijk beperken van het uit te keren dividend. Dit zou voor Nissewaard een nadelig effect zijn. Vooral nog is dit onderwerp als PM opgenomen.

5.7 Sociaal Domein

De stelpost Sociaal Domein vormt een belangrijke indicator voor de financiële stand van zaken op dit terrein. De stand van de stelpost Sociaal Domein³ zag er ten tijde van het opstellen van deze perspectiefnota als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2026	2027	2028	2029	2030
Stelpost Sociaal Domein na dec. circulaire 2025	2.344	1.851	-2.493	-4.766	-4.766
Knelpunten 2026-2030 PPN 2027:					
Algemeen					
1. Indexering Jeugd Lokaal		-179	-179	-179	-179
2. Indexering GRJR		-939	-999	-1.069	-1.069
3. Indexering OVA Wmo		-385	-385	-385	-385
4. Indexering Daginvulling Jeugd		-122	-122	-122	-122
Onderwijs					
5. Wet Kinderopvang	50	53	53	53	53
Thuis in Nissewaard					
6.a Ontwikkelbudget SD	-156				
6.b Onttrekking reserve SD	156				
Maatwerk Jeugd					
7. Jeugd begeleiding lokaal		-272	-272	-272	-272

³ Betreft het Sociaal Domein exclusief de centrumtaken Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang, Beschermd wonen en Brede aanpak dak- en thuislozen (middelen bestemd voor de ZHE-regiogemeenten).

8. GRJR: Ontwerp begrotingswijziging 2026 + gemeentelijke zorgkosten / Ontwerpbegroting GRJR 2027 en MJR 2028 – 2030 + gemeentelijke zorgkosten	-1.029	-1.743	-1.723	-1.429	-3.880
9. Daginvulling JH Dagbehandeling	-73				
10. Daginvulling Jeugd	165				
11. CJG-jeugdgezondheidszorg		-270	-270	-270	-270
Maatwerk Volwassenen					
12. Dagbesteding Wmo	27	27	27	27	27
13. Hulpmiddelen	-60	-61	-61	-61	-61
14. Volumegroei hulpmiddelen en HH 2027		-489	-489	-489	-489
15. Stelpost volumegroei		254	489	489	489
16. Eigen bijdragen Wmo	25	25	25	25	25
17. PGB Huishoudelijke hulp	22	23	23	23	23
18. Wmo medisch advies	-70				
Totaal mutaties sociaal domein PPN 2027	-944	-4.077	-3.883	-3.659	-6.110
Stelpost Sociaal domein na PPN 2027	1.400	-2.226	-6.375	-8.425	-10.876

Toelichting

Knelpunten 2025-2029 Sociaal Domein PPN 2027

Algemeen

1. Indexering Jeugd Lokaal

De voorlopige OVA-index voor 2027 bedraagt 3,96%. De definitieve OVA-index 2026 bedraagt 4,14% en dat is 0,1% lager dan de voorlopige OVA-index 2026. Het indexpercentage voor de inkoop Open House in 2027 wordt daarmee 3,86% (3,96%-0,1%). Dit is hoger dan het gemeentelijk indexpercentage van 1,52%. Dit resulteert in een nadeel van ongeveer € 179.000 voor de Open House producten van de Jeugd.

2. Indexering GRJR

De indexering voor de door de GRJR ingekochte jeugdhulp en de GRJR-subsidies is gebaseerd op de OVA-index. Dit wijkt af van waarmee de GRJR-budgetten in onze begroting 2027 zijn geïndexeerd. Dit resulteert in een nadeel van ongeveer € 939.000 in 2027 oplopend naar € 1.069.000 voor de GRJR.

3. Indexering OVA Wmo

De voorlopige OVA-index voor 2027 bedraagt 3,96%. De definitieve OVA-index 2026 bedraagt 4,14% en dat is 0,1% lager dan de voorlopige OVA-index 2026. Het indexpercentage voor de inkoop Open House in 2027 wordt daarmee 3,86% (3,96%-0,1%). Dit is hoger dan het gemeentelijk indexpercentage van 1,52%. Dit resulteert in een nadeel van ongeveer € 385.000 voor de Open House producten van de Wmo.

4. Indexering OVA Daginvulling Jeugd

De definitieve OVA-index voor 2026 bedraagt 4,14% en de definitieve PPC voor 2026 is 1,43%. Met wegingsfactor van 90% op de OVA index en 10% op PPC komt een indexpercentage van 3,87%. Dit is hoger dan de gemeentelijke index. Dit resulteert in een nadeel van ongeveer € 122.000 voor Daginvulling Jeugd.

Onderwijs

5. *Wet Kinderopvang*

Het budget Wet Kinderopvang kent vanaf 2026 een structureel voordeel op de lasten, vanaf 2027 bedraagt het structurele voordeel € 53.000. Dit betreft het budget voor de sociaal medische indicatie (SMI) kinderopvang. Dit voordeel wordt verklaard doordat de kinderen waar nodig en mogelijk actief worden doorgeleid naar andere voorzieningen en alternatieven zoals voorschoolse en vroegschoolse educatie (VVE).

Thuis in Nissewaard

6. *A en B: Ontwikkelbudget SD*

In het kader van de waarborging van de rechtmatigheid van zorguitgaven vindt uitbesteding van vijf onderzoeken plaats bestaande uit materiele controles. De hiermee gepaard gaande kennis en deskundigheid met betrekking tot de onderzoeken wordt geborgd binnen de gemeente Nissewaard. Met als doel dat deze werkzaamheden vervolgens door de toezichthouders zelf uitgevoerd kunnen worden. De hiermee gepaard gaande incidentele kosten bedragen € 155.600 in 2026 en worden onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Maatwerk Jeugd

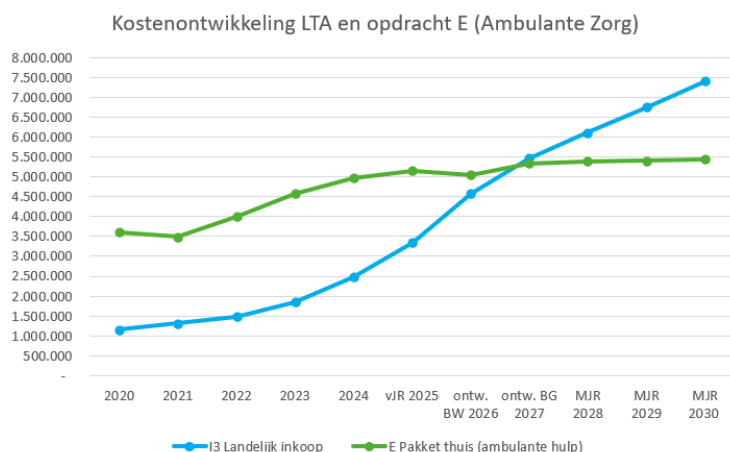
7. *Jeugd begeleiding lokaal*

Voor begeleiding jeugd lokaal is in de begroting 2026/meerjarenraming 2027-2029 voor het jaar 2026 een kostenintensiteit meegenomen. Op basis van de huidige prognose is er geen verhoging nodig in 2026 (PPN 2027). We zien bij begeleiding jeugd een toename in het aantal jeugdigen in 2025 t.o.v. 2024, dit betreft een stijging van gemiddeld ruim 9%. Daarnaast is er sprake van kostenintensiteit door intensievere trajecten. Vanaf 2024 zien we wel een afvlakking van de stijging van het aantal jeugdigen op begeleiding jeugd. De stijging zet zich dus nog wel door maar minder hard. Gezien deze ontwikkelingen is het nodig om voor 2027 en verder een stijging van de kosten mee te nemen. Indien de inspanningen van de Taskforce Jeugd leiden tot een afvlakking van de stijging, zou de taakstelling op 'GRJR Jeugdhulp en Lokale Jeugdhulp' verder kunnen worden ingevuld.

8. *Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR)*

Dure en intensieve jeugdhulptrajecten

Gemeenten worden steeds vaker geconfronteerd met jeugdhulptrajecten die gepaard gaan met hoge kosten. Voor de door de uitvoeringsorganisatie GRJR ingekochte en gesubsidieerde regionale specialistische jeugdhulp betalen de gemeenten de jeugdhulpkosten voor de eigen jeugdigen. Gemeenten betalen in principe naar gebruik. De kosten per jeugdige zijn afhankelijk van de duur en intensiteit van het jeugdhulptraject. Dit verschilt per jeugdige. Zo is bij Nissewaard aan de orde dat een relatief hogere instroom op (dure) opdrachten, zoals opname met behandeling (opdracht B) en het Landelijk Transitiearrangement (LTA), een relatief lagere instroom/hogere uitstroom op relatief goedkope opdrachten zoals ambulante hulp (opdracht E) te niet doen. In onderstaande grafiek wordt dit met een voorbeeld geïllustreerd. De relatieve daling op opdracht E (relatief goedkope jeugdtrajecten binnen de specialistische jeugdzorg) wordt te niet gedaan door de stijging op opdracht LTA (relatief dure jeugdtrajecten binnen de specialistische jeugdzorg). Daarbij hebben gemeenten beperkte invloed op de instroom van jeugdigen. Professionals, waaronder huisartsen, jeugdartsen, kinderartsen en jeugdbescherming, mogen doorverwijzen naar (gespecialiseerde) jeugdhulp waarna de gemeente de jeugdtrajecten betaalt. Dit maakt dat er geen constant meerjarig budget voor de specialistische jeugdhulp kan worden bepaald.

Ontwerp begrotingswijziging 2026 + gemeentelijke zorgkosten

Het AB GRJR heeft de begroting GRJR 2026 in september 2025 vastgesteld o.b.v. uitgangspunten in de Kadernota GRJR 2026 die in december 2024 is vastgesteld. Het AB GRJR stelde in december 2025 de Kadernota GRJR 2027 vast waarin mede uitgangspunten staan voor de actualisatie van de begroting 2026.

In deze PPN zijn de totale lasten van de door de uitvoeringsorganisatie GRJR ingekochte en gesubsidieerde regionale specialistische jeugdhulp en lasten van de uitvoeringsorganisatie GRJR opgenomen. De actualisatie van de inleg o.b.v. de ontwerp begrotingswijziging 2026 + gemeentelijke zorgkosten bestaat uit (op GRJR-niveau):

- Een verschuiving van € 1,5 miljoen aan rentebaten naar de gemeentelijke zorgkosten.
- Een verschuiving van € 2 miljoen crisishulp naar de gemeentelijke zorgkosten.
- Verwerking subsidiebesluit gecertificeerde instellingen met een ophoging van € 0,9 miljoen.
- Verwerking subsidiebesluit Veilig Thuis RR met een ophoging met € 4 miljoen (plus indexatie maakt dat € 4,2 miljoen).
- Actualisatie van het kostenniveau gebaseerd op de tweede GRJR-bestuursrapportage 2025.
- Trendmatige ontwikkeling van de zorgkosten per gemeente.

Het geheel overziend maken de ontwikkelingen die plaatsvinden dat voor de ontwerp begrotingswijziging GRJR 2026 + gemeentelijke zorgkosten voor Nissewaard een ophoging nodig is. Zie tabel hieronder.

Ontwerp begrotingswijziging GRJR 2026 + gemeentelijke zorgkosten (in €)

Gemeente Nissewaard	
Beschikbare middelen GRJR 2026 in begroting	38.296.771
Begroting GRJR 2026 na ontwerp begrotingswijziging 2026	39.326.149*
Financieel nadeel	1.029.378
Knelpunt GRJR 2026 in PPN 2027	1.029.378

* Betreft deelnemersbijdrage + voorschot inclusief verrekening rentebaten. Waarvan deelnemersbijdrage ad € 7.691.936 (GRJR-besluiten) en voorschot ad € 31.634.213 (Besluiten gemeente Nissewaard)

De aangepaste inleg als gevolg van de definitieve begrotingswijziging 2026 en de gewijzigde bevoorschotting 2026 volgt na vaststelling in het AB GRJR van 11 september 2026. De definitieve begrotingswijziging GRJR 2026 en de gewijzigde bevoorschotting kunnen afwijken van de ontwerp begrotingswijziging 2026 en bevoorschotting door:

- Het verwerken van zienswijzen van gemeenten.

- Het verwerken van recente informatie (definitieve jaarstukken GRJR 2025 of eerste GRJR-bestuursrapportage 2026).
- Actualisatie van de berekeningen van de zorgkosten per gemeente.

Het uitgangspunt blijft om realistisch te begroten.

Ontwerpbegroting GRJR 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030 + gemeentelijke zorgkosten

De ontwerpbegroting GRJR 2027/meerjarenraming 2028 – 2030 is opgesteld vanuit de uitgangspunten van de Kadernota GRJR 2027 die in december 2025 door het AB GRJR is vastgesteld. In deze PPN zijn de totale lasten van de door de uitvoeringsorganisatie GRJR ingekochte en gesubsidieerde regionale specialistische jeugdhulp en lasten van de uitvoeringsorganisatie GRJR opgenomen (= deelnemersbijdrage + voorschot).

De GRJR baseert zich voor de ontwerpbegroting 2027/meerjarenraming 2028 – 2030 en voorschot op de tweede bestuursrapportage GRJR 2025, de indexatie en de trendmatige ontwikkelingen van de zorgkosten per gemeente. De trendmatige ontwikkelingen zijn berekend aan de hand van de ontwikkeling van de zorgkosten per opdracht over de afgelopen jaren. De wijzigingen van de begroting GRJR 2026 werken door in de begroting GRJR 2027. Dit betreft onder meer de verhoging van het budget Veilig Thuis waartoe het AB GRJR eind 2025 heeft besloten. Het uitgangspunt blijft om realistisch te begroten.

Zie tabel hieronder voor wat de ontwerpbegroting GRJR 2027/meerjarenraming 2028 – 2030 + gemeentelijke zorgkosten voor Nissewaard betekenen en de daarmee gepaard gaande knelpunten. De GRJR-meerjarenraming 2028 – 2030 houdt geen rekening met de indexatie na 2027. Wel met de trendmatige ontwikkelingen van de zorgkosten. Het meerjarenperspectief toont de op dit moment meest realistische verwachting voor de komende jaren. Dit perspectief maakt duidelijk dat kostenbesparende maatregelen nodig zijn. Hiervoor is onder meer de RBOK vastgesteld.

Ontwerpbegroting GRJR 2027/Meerjarenram. 2028–2030 + gemeentelijke zorgkosten (in €)

Gemeente Nissewaard	Begroting 2027	Raming 2028*	Raming 2029*	Raming 2030*
Beschikbare middelen GRJR in begroting	41.173.999	43.584.148	46.258.488	46.258.488
<i>Begroting GRJR na ontwerpbegroting 2027/meerjarenraming**</i>	<i>43.855.220</i> <i>(= 8.077.570 + 35.777.650)</i>	<i>46.305.938</i> <i>(= 8.077.570 + 38.228.368)</i>	<i>48.756.638</i> <i>(= 8.077.570 + 40.679.086)</i>	<i>51.207.374</i> <i>(= 8.077.570 + 43.129.804)</i>
Financieel nadeel***	2.681.221	2.721.790	2.498.150	4.948.886
Bezuinigingstaakstelling RBOK Nissewaard	3.290.272	5.618.454	5.616.671	5.616.671
	2027	2028	2029	2030
Knelpunten GRJR o.b.v. ontwerpbegroting GRJR 2027/meerjarenraming in PPN 2027***	2.681.221	2.721.790	2.498.150	4.948.886

* De meerjarenraming is inclusief trendmatige ontwikkeling en exclusief indexering

** Betreft deelnemersbijdrage + voorschot inclusief verrekening rentebaten

*** Betreft het totale knelpunt aan indexering en kostenintensiteit GRJR

De aangepaste inleg als gevolg van de definitieve begroting 2027/meerjarenraming 2028 – 2030 + bevoorschotting volgt na vaststelling in het AB GRJR van 11 september 2026. De definitieve begroting GRJR 2027/meerjarenraming + bevoorschotting kunnen afwijken van de ontwerpbegroting 2027/meerjarenraming + bevoorschotting door:

- het verwerken van zienswijzen van gemeenten;
- het verwerken van recente informatie (definitieve jaarstukken GRJR 2025 of eerste bestuursrapportage 2026) en
- actualisatie van de berekeningen van de zorgkosten per gemeente.

Het uitgangspunt blijft om realistisch te begroten.

Risico's ontwerp begrotingswijziging GRJR 2026 en ontwerpbegroting GRJR 2027/meerjarenraming

Het risico is aanwezig dat de werkelijkheid zich anders ontwikkelt. Dit geldt mede voor de opbrengsten van kostenbeheersingsmaatregelen RBOK. De GRJR-ramingen gaan aldus gepaard met onzekerheden over de trendmatige ontwikkeling, landelijke (kwaliteits)eisen en de effectiviteit van kostenbeheersingsmaatregelen RBOK.

De veiligheidsketen kind en gezin vormt eveneens een risico. Er staat veel druk op de organisaties voor jeugdbescherming, jeugdreclassering en Veilig Thuis waarbij voldaan moet worden aan landelijke (kwaliteits)normen. Dat geeft een spanningsveld. Het budget Veilig Thuis RR 2027 is gebaseerd op het verwacht productieniveau 2026. Er wordt in 2026 onderzocht wat de oorzaken zijn van het stijgend aantal meldingen, en hoe dat naar de toekomst kan worden beheerst.

Een risico blijft de toenemende inzet van landelijk ingekochte jeugdhulp (LTA). De GRJR dringt al lang bij de VNG, die deze hulp inkoopt, aan op strakkere contractering en contractmanagement.

Bij de transformatie van de gesloten jeugdhulp bleek landelijk dat de kosten hoog zijn. De ontwikkeling van alternatieven moet de komende jaren nog meer z'n beslag krijgen. Mogelijk zullen daar extra middelen voor moeten worden vrijgemaakt, al dan niet gecompenseerd door de rijksoverheid.

9. Daginulling JH Dagbehandeling

Betreft een incidenteel nadeel van € 72.500 voor 2026 voor een plaats in een Kinderdagcentrum buiten de regulier ingekochte jeugdhulp. Vanwege verhuizing naar gemeente Nissewaard is de gemeente verplicht om deze zorg als maatwerk in te zetten. Deze zorg zal te zijner tijd worden opgenomen binnen de regulier ingekochte jeugdhulp.

10. Daginulling Jeugd

Betreft de eindafrekening voor Daginulling 2025 aan gemeente Voorne aan Zee. Het aandeel van Nissewaard voor 2025 is uiteindelijk lager gebleken dan voorgeschoten, waardoor een bedrag moet worden gefactureerd aan gemeente Voorne aan Zee.

11. CJG jeugdgezondheidszorg

De gemeente heeft de wettelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. In dat kader is de gemeente op grond van de Wet publieke gezondheid verplicht jeugdgezondheidszorg aan te bieden aan kinderen van 0 – 18 jaar. In de regio Rijnmond is deze taak belegd bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). De deelnemende gemeenten hebben zitting in de Raad van het Publiek Belang (= Algemeen Bestuur).

In 2016 is de kindprijs van het basispakket jeugdgezondheidszorg vastgesteld. Aan KPMG is opdracht gegeven om onderzoek te doen naar het met de gemeenten afgesproken basispakket jeugdgezondheidszorg in relatie tot de hiermee gepaard gaande lasten. Uit dit onderzoek blijkt dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn voor de uitvoering van het wettelijke basispakket jeugdgezondheidszorg. In maart 2026 zijn twee scenario's voor een herziening, van de kindprijs van het basispakket jeugdgezondheidszorg, voorgelegd aan de Raad van het Publiek Belang. In navolging daarvan heeft de raad in maart 2026 ingestemd met het scenario met de laagste financiële impact. Voor Nissewaard gaat dit gepaard met een structureel knelpunt van € 270.030 vanaf 1 januari 2027.

Maatwerk Volwassenen

12. Dagbesteding Wmo

In 2025 is een deel van de dagbesteding overgegaan naar een algemene voorziening met een subsidierelatie. Een aantal zorgaanbieders valt niet onder de algemene voorziening en wordt nog via inkoop en de Open House bekostigd. Het aantal cliënten met een nieuwe indicatie neemt bij de inkoop wel af. In 2025 is reeds een structureel voordeel van ongeveer € 125.000 gemeld. Op basis van de laatste cijfers kan het budget nog eens met € 27.000 worden verlaagd.

13. Hulpmiddelen

Op basis van realisatie 2025 wordt voor 2026 een nadeel verwacht van circa € 60.000. Dit nadeel zit vooral bij de woningaanpassingen. Dit nadeel is exclusief de te verwachte volumegroei van 1%.

14. Volumegroei hulpmiddelen en HH 2027

Op basis van een verwachte volumegroei in 2027 van 4% obv het Wmo voorspelmodel worden de uitgaven per jaar circa € 453.000 hoger ingeschat. Deze hogere uitgaven worden gedekt vanuit de stelpost volumegroei Wmo. Alleen de stelpost volumegroei is voor 2027 niet toereikend meer om de extra uitgaven te kunnen opvangen. Hiervoor zou de stelpost hoeveelheidsverschillen kunnen worden aangewend.

Daarnaast worden op basis van een verwachte volumegroei in 2027 van 1% obv het Wmo voorspelmodel de uitgaven per jaar circa € 35.000 hoger ingeschat. Deze hogere uitgaven worden gedekt vanuit de stelpost volumegroei Wmo

15. Stelpost Volumegroei

Voor de te verwachte volumegroei van de Wmo voorzieningen Huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en woningaanpassingen is een stelpost volumegroei beschikbaar. De toenemende kosten die gepaard gaan met een volumestijging worden hieruit gedekt. Alleen voor 2027 is de hoogte van de stelpost volumegroei niet volledig toereikend.

16. Eigen bijdragen Wmo

Voor eigen bijdrage Wmo is € 825.000 structureel begroot. De realisatie in 2025 bedroeg € 838.000. Op basis van een verdere stijging van het aantal Wmo cliënten kunnen de eigen bijdrage structureel verhoogd worden naar € 850.000. Een voordeel van € 25.000.

17. PGB Huishoudelijke hulp

Op basis van de realisatie 2025 en de verwachting dat het aantal PGB's gelijk zal blijven kan dit budget met circa € 23.000 structureel worden verlaagd.

18. Wmo medisch advies

De verwachte kosten voor medische keuringen voor Wmo voorzieningen tonen een sterke stijging. Op basis van de gerealiseerde en verwachte uitgaven moet het budget verhoogd worden van € 50.000 naar € 120.000. De stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een toename van het aantal aanvragen voor gehandicaptenparkeerkaarten en gehandicaptenparkeerplaatsen als gevolg van de vergrijzing. Anderzijds wordt de stijging veroorzaakt doordat vanuit audit het signaal is gekomen dat de regels niet juist werden toegepast. Elke aanvraag moet vergezeld worden van een medische keuring; alleen een afgegeven Wmo-indicatie is niet voldoende. In het verleden werd bij een Wmo-indicatie niet altijd een medische keuring uitgevoerd. Meerjarig kan worden bekeken om dit meer kostendekkend te gaan maken, zodat het nadeel lager kan uitvallen. Daarom nu als PM opgenomen totdat hierover meer duidelijkheid is.

6. Bijlage III Bezuinigen 2026 – 2030

In deze bijlage wordt een nadere uiteenzetting gegeven van de stand van zaken van de bezuinigingen zoals opgenomen in de begroting 2026 – 2029.

Met het opnemen van deze bezuinigingen is ook een reserve Frictiekosten ingesteld om eventuele implementatiekosten te kunnen dekken. Daarvan resteert nog een bedrag van € 450.000

Onderstaand wordt een overzicht inclusief bijbehorende toelichting weergegeven van de bezuinigingen voor 2026 – 2030. Hierbij betreft het eerste deel de invullingsvoorstellen van bezuinigingen en het tweede deel een overzicht van de nog openstaande bezuinigingen.

6.1 Invulling bezuinigingen Algemene Dienst

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Schoon, heel en veilig						
	<i>Beheer openbare ruimte</i>						
20.	Reinis niet-DVO-taken	Lasten	3				
	<i>Accommodaties en parkeren</i>						
28.	Controle op betalen parkeerbelasting uitvoeren via elektrische scooter	Lasten	77	80	80	80	80
	Totaal ingevulde bezuinigingen AD		80	80	80	80	80

In de kolom “Nr.” staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigen.

Toelichting invulling bezuinigingen Algemene Dienst

Schoon, heel en veilig

Beheer openbare ruimte

20. Reinis niet-DVO-taken

Voor 2026 was een heel klein deel van de bezuiniging op Reinis nog niet ingevuld. Dit restant kan worden ingevuld door de inzet van het veegbudget. Voor de structurele invulling vindt in 2026 nadere besluitvorming in overleg met Reinis plaats.

Accommodaties en parkeren

28. Controle op betalen parkeerbelasting uitvoeren via elektrische scooter

De controle wordt nu nog uitgevoerd door parkeerwachters te voet welke ingehuurd worden. Voor de invulling van de bezuiniging is gekeken naar meerdere opties. Er is besloten om de controles uit te voeren met een scanauto in plaats van een scooter. Hiermee wordt voorkomen dat weersomstandigheden belemmerend kunnen werken bij de controles. Daarnaast maakt het de werksituatie voor de betreffende medewerkers minder kwetsbaar en veiliger.

6.2 Invulling bezuinigingen Sociaal Domein

Leren, participeren en ondersteunen

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Leren, participeren en ondersteunen						
	<i>Maatwerk Jeugd</i>						
11.	GR Jeugd en lokale jeugdhulp	Lasten	507	290	240	240	240
	<i>Maatwerk Volwassenen</i>						
19.	Huishoudelijke hulp	Lasten	159	159	159	159	159
27.	Collectief vervoer Wmo	Lasten	60	61	61	61	61
24.	Lokaal Beschermd Thuis	Lasten			77	77	77
	Totaal ingevulde bezuinigingen SD		-726	-510	-537	-537	-537

In de kolom “Nr.” staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Toelichting ingevulde bezuinigingstaakstellingen Sociaal Domein

11. GR Jeugd en lokale jeugdhulp

In deze Perspectiefnota wordt een deel van de taakstelling GR Jeugd en lokale jeugdhulp structureel ingevuld. Deze bezuiniging maakt onderdeel uit van het plan van aanpak Taskforce Jeugd. De invulling van deze taakstelling in de perspectiefnota wordt grotendeels verklaard door strenger te indiceren waardoor een structureel voordeel is ontstaan op het budget Behandeling Jeugd. Hierbij gaat het om onder meer: minder uren inzetten, goedkopere voorziening inzetten en kortere trajectduur. Ook wordt er meer gestuurd op casusniveau en worden dure casussen extra getoetst.

19. Huishoudelijke hulp

We zien dat het werken met het nieuwe normenkader 2025 zorgt voor een gemiddeld lagere indicatieduur. Het gaat hier om kosten die, zonder de invoering van dit nieuwe normenkader, tot (extra) uitgaven in de huishoudelijke ondersteuning zouden leiden. Het laatste half jaar van 2025 zijn 120 min per week gemiddeld geïndiceerd bij >500 cliënten (niet de herindicatiecliënten) met een verschil van gemiddeld 10 minuten per week t.o.v. het voorgaande gemiddelde van 130 min. Het gaat hier alleen om de cliënten waarbij de einddatum van de indicatie meer dan 10 jaar in de toekomst ligt. Vooruitkijkend kunnen we dit doorrekenen naar een structurele besparing van €159.000,-. Dit voordeel wordt als structurele besparing in de PPN 2027 verwerkt.

27. Collectief vervoer

In het eerste kwartaal 2026 zijn de kosten voor collectief vervoer lager dan de kosten in het eerste kwartaal 2025 ondanks dat de tarieven met 4,1% zijn geïndexeerd op basis van de NEA-index. De daling komt onder meer doordat 21 personen geen indicatie voor CVV meer krijgen vanuit de Wmo, maar richting de WLZ zijn uitgestroomd. Derhalve kan de volledig openstaande taakstelling van € 60.000 structureel worden ingevuld.

24. Lokaal Beschermd Thuis

In deze Perspectiefnota wordt een deel van de taakstelling Lokaal Beschermd Thuis vanaf 2028 structureel ingevuld. Deze invulling wordt grotendeels verklaard doordat er vanwege de voorzieningen en de (preventieve) werkwijze van Lokaal Beschermd Thuis minder lokale begeleiding vanuit de Wmo hoeft te worden ingezet.

6.3 Openstaande bezuinigingen Algemene Dienst

Bedragen x € 1.000 “-” = voordelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	Afgerond	2026	2027	2028	2029	2030
	Bestuur en dienstverlening							
	Burgerzaken							
3.	Automatische uitgifte documenten	Lasten				60	60	60
5.	Online verlengen documenten	Lasten					60	60
8.	Wet Basisregistratie Personen - geen huisbezoeken meer	Lasten		6	6	6	6	6
	Schoon, heel en veilig							
	Openbare orde en veiligheid							
13.	VRR	Lasten	✓	-28	-151	-213	-275	-275
	Beheer openbare ruimte							
16.	GEO /data op orde	Lasten		205	209	209	209	209
20.	Reinis niet DVO-taken	Lasten			60	60	60	60
23.	Korting GR DCMR	Lasten	✓	-20	-21	-21	-21	-21
	Totaal openstaande bezuinigingen Algemene Dienst			163	103	101	99	99

In de kolom “Nr.” staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Toelichting openstaande bezuinigingen Algemene Dienst

Bestuur en dienstverlening

Burgerzaken

3. Automatische uitgifte documenten

De leverancier van de Burgerzakenapplicatie ontwikkelt een selfservice afhaalsysteem voor aangevraagde reisdocumenten. Hierdoor is er minder capaciteit benodigd voor deze taak. Het systeem is in ontwikkeling bij de leverancier en zit momenteel in de pilotfase. Landelijke implementatie vindt op zijn vroegst in 2027 plaats. In het totaalproces van het invullen van de bezuinigingen zal hier nog nader over geadviseerd worden.

5. Online verlengen documenten

Het online vernieuwen van documenten zal geleidelijk gemeengoed worden, zowel bij rijbewijzen als bij de reisdocumenten. Eén bezoek aan het stadhuis volstaat dan. Hierdoor is er minder capaciteit benodigd voor deze taak.

Om reisdocumenten online te kunnen verlengen is wetgeving in voorbereiding. Het wetgevingsproces neemt naar verwachting nog enkele jaren in beslag. In het totaalproces van het invullen van de bezuinigingen zal hier nog nader over geadviseerd worden.

8. Wet Basisregistratie Personen - geen huisbezoeken meer

Van deze bezuiniging resteert nog een klein bedrag van € 6.000 structureel. Hier wordt nog nader over geadviseerd.

Schoon, heel en veilig

Openbare orde en veiligheid

13. Korting GR VRR

Deze bezuiniging is ingevuld en heeft € 275.000 structureel meer opgeleverd.

Beheer openbare ruimte

16. GEO /data op orde

De openstaande bezuiniging wordt bij het verder opstellen van de begroting 2027 – 2030 ingevuld.

20. Reinis niet DVO-taken

De taakstelling betreft het restant van het voorstel om te bezuinigen op de inzet van de centrum conciërge en het extra vegen op de winkelcentra door het verlagen van de inzet en frequentie. In 2026 wordt de taakstelling incidenteel ingevuld door het inzetten van de stelpost op straatreiniging. Voor de structurele invulling vindt in 2026 nadere besluitvorming in overleg met Reinis plaats.

23. Korting GR DCMR

De bezuiniging is ingevuld en heeft € 21.000 structureel meer opgeleverd.

6.4 Openstaande bezuinigingen Sociaal Domein

De volgende taakstellingen zijn, na invulling van bovenstaande taakstellingen, op dit moment nog actueel in de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2030 voor het Sociaal Domein.

Openstaande bezuinigingen Sociaal Domein

Bedragen x € 1.000 “-” = voordelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2026	2027	2028	2029	2030
	Leren, participeren en ondersteunen						
A	Bezuinigingen Nissewaard						
	<i>Maatwerk Jeugd</i>						
9.	Aanpak 10 duurste gezinnen	Lasten		214	214	214	214
10.	GR Jeugd en lokale jeugdhulp	Lasten	1.375	1.621	1.329	1.319	1.319
14.	Daginvulling jeugd	Lasten		315	315	315	315
11.	RBOK GRJR	Lasten	1.315	3.290	5.618	5.617	5.617
	<i>Maatwerk Volwassenen</i>						
19.	Huishoudelijke hulp	Lasten	726	653	653	653	653
24.	Lokaal Beschermd Thuis	Lasten			69	140	140
	Totaal bezuinigingen Nissewaard		3.416	6.093	8.198	8.258	8.258
B	Bezuinigingen Rijk						
	<i>Maatwerk Jeugd</i>						
	Kortere trajectduur jeugdhulp GRJR	Lasten			342	352	352
	Eigen bijdragen jeugdzorg	Baten			1.290	1.327	1.327
	<i>Maatwerk Volwassenen</i>						
	Eigen bijdragen Wmo	Baten		1.004	1.004	1.004	1.004
	Totaal bezuinigingen Rijk			1.004	2.636	2.683	2.683
A+B	Totaal openstaande taakstellingen SD		3.416	7.097	10.835	10.940	10.940

In de kolom “Nr.” staat het oorspronkelijke volgnummer zoals opgenomen in de begroting 2025 – 2028 in de bijlage Bezuinigingen.

Toelichting openstaande bezuinigingen Sociaal Domein

Leren, participeren en ondersteunen

Bezuinigingen Nissewaard

Maatwerk Jeugd

9. Taakstelling Aanpak 10 duurste gezinnen

Oorspronkelijk was in dit kader een taakstelling opgenomen inzake de invoering van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams). De beoogde invoering van de Wams was juli 2024 maar deze wet is voorlopig uitgesteld. Deze taakstelling omvat de aanpak van 20 complexe/dure casussen jeugdhulp. Het maakt onderdeel uit van het plan van aanpak Taskforce Jeugd.

10. Taakstelling GRJR jeugd en lokale jeugdhulp

Om deze taakstelling te behalen wordt onder meer ingezet op de huisartsenroute, indicatiestelling, herziening van ingekochte voorzieningen voor jeugdhulp, afwegingskader onderwijs-jeugdhulp en inperken van de reikwijdte van jeugdhulp. Dit is onderdeel van het plan van aanpak Taskforce Jeugd. Aanvullend en samenhangend hiermee zijn de taakstellingen RBOK en Kortere trajectduur Jeugd opgenomen. Het open einde karakter van de jeugdhulp en de diverse wettelijke verplichtingen maken het een uitdaging om deze taakstelling te realiseren. Een deel van de taakstelling GRJR jeugd en lokale jeugdhulp wordt in deze Perspectiefnota ingevuld.

14. Daginvulling Jeugd

Dit betreft jeugdhulp ter vervanging van reguliere dagactiviteiten van kinderen, zoals peuterspeelzaal en onderwijs. Er is onderzoek uitgevoerd naar de verantwoordelijkheidsverdeling tussen onderwijs en gemeente. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente vaker jeugdhulp inzet dan nodig is maar voor daginvulling en specifiek voor het Kinderdagcentrum is dat erg ingewikkeld. In de praktijk vertraagt het tekort aan gespecialiseerd onderwijs de uitstroom uit het KDC. Deze taakstelling maakt onderdeel uit van het plan van aanpak Taskforce Jeugd.

11. Taakstelling RBOK

De doorgaande kostenontwikkeling van de specialistische jeugdhulp leidt tot onhoudbaar grote druk op de gemeentefinanciën. In dit kader is in GRJR-verband de Regionale Bestuursopdracht Kostenbeheersing (RBOK) opgesteld. De RBOK betreft een pakket aan maatregelen dat zich met name richt op verscherpte toepassing van bestaande kaders en contractafspraken met de zorgaanbieders om daarmee onnodig dure of doorlopende inzet van jeugdhulp te beperken. De RBOK is in februari 2024 door het AB-GRJR vastgesteld. De financiële ambitie van de RBOK is een cumulatieve besparing op GRJR-niveau van ruim € 78 miljoen over 2024 t/m 2028.

Maatwerk Volwassenen

19. Huishoudelijke hulp

De nog openstaande bezuinigingstaakstelling kan worden ingevuld door:

- Een nog te verwachte besparing als gevolg van het gemiddeld lager indiceren conform het nieuwe normenkader;
- Het onderzoek of de wasverzorging binnen de indicatie HO anders georganiseerd kan worden en dit kan bijdragen aan de vermindering van de geïndiceerde tijd per inwoner. We zien dat veel gemeenten dezelfde keuze maken om op deze wijze de kosten te verminderen.

24. Lokaal Beschermd Thuis

Met het beleidsplan Beschermd Thuis in Nissewaard wil de gemeente Nissewaard haar kwetsbare inwoners ondersteunen bij het vinden of behouden van een thuis. Voor Lokaal Beschermd Thuis geldt vanaf 2028 een structurele taakstelling omdat de begrote structurele lasten van de op te zetten voorzieningen dan hoger zijn dan het beschikbare budget en er een 'verdieneffect' wordt verwacht van het beleid. In dit kader geldt in 2028 een taakstelling van € 69.000 en vanaf 2029 een van € 140.000. Uitgangspunt hierbij is dat door het uitvoeren van het beleidsplan Beschermd Thuis andere lasten van de gemeente Nissewaard voldoende afnemen om dit beleid in de toekomst budgetneutraal te kunnen uitvoeren. Een deel van de taakstelling Beleidsplan Beschermd Thuis wordt in deze Perspectiefnota ingevuld.

Bezuinigingen Rijk

Maatwerk Jeugd

Korte trajectduur jeugdzorg

Deze bezuinigingstaakstelling betreft het onderdeel verkorten van de trajectduur Jeugdhulp. Deze korting is verwerkt in de Meicirculaire 2025 en treedt in werking vanaf 2028. De uitkering uit het gemeentefonds van Nissewaard wordt hiervoor vanaf 2028 verlaagd. Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe er beter op de trajectduur kan worden gestuurd zodat deze korter wordt. Aanvullend en samenhangend hiermee zijn de taakstellingen RBOK en GR Jeugd en lokale jeugdhulp opgenomen.

Eigen bijdrage jeugdzorg

De eigen bijdrage jeugdzorg is verwerkt in de Meicirculaire 2025 en treedt in werking vanaf 2028. De uitkering uit het gemeentefonds van Nissewaard wordt hiervoor vanaf 2028 verlaagd. De jeugdwet kent op dit moment geen eigen bijdrage. Het Rijk zal maatregelen moeten nemen om de invoering van de eigen bijdrage jeugdhulp vanaf 2028 mogelijk te maken. Momenteel is nog niet bekend welke maatregelen het Rijk hiervoor gaat nemen. Vooralsnog is de aanname dat als het Rijk de invoering van een eigen bijdrage mogelijk maakt dat wij als gemeente deze dan ook kunnen innen en dat dit budgetneutraal kan worden ingevoerd. Tegelijkertijd plaatsen we hierbij een kanttekening, de inregeling, uitvoering en inning van de eigen bijdrage zal immers gevolgen hebben voor de personele formatie. De Eigen bijdrage jeugdzorg is conform de Eigen bijdrage Wmo als een taakstelling opgenomen.

Maatwerk Volwassenen

Herinvoering Eigen bijdrage Wmo

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft. In plaats daarvan is het de intentie om per 1 januari 2027 opnieuw de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 in te voeren (geraamde opbrengst landelijk circa € 266 miljoen vanaf 2027). Als gevolg van de voorziene invoering is een korting doorgevoerd in de algemene uitkering. Deze korting is in de begroting als taakstelling opgenomen. De wet is nog niet definitief aangenomen.

7. Bijlage IV Overzicht financiële verwerking bestuurlijke besluiten en overig administratieve mutaties 2026 – 2030

Onderstaand wordt een overzicht inclusief bijbehorende toelichting weergegeven van de financiële verwerking van eerder genomen bestuurlijke besluiten en administratieve mutaties voor 2026 – 2030. De administratieve mutaties zijn budgettair neutraal en slechts financieel technisch van aard.

Financiële verwerking bestuurlijke besluiten

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ baten	PGM	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Pilot Ombuiging medische verwijzingen binnen Jeugdwet	Lasten	P05	-271	-615	-86		
	Pilot Ombuiging medische verwijzingen binnen Jeugdwet	Lasten	P06	-47	-103	-29		
	Pilot Ombuiging Medische Verwijzingen: Incidentele kosten impuls AI en automatisering	Lasten	P06	-500				
	Reserve Sociaal Domein	Reserve	P05	318	718	115		
	Reserve Sociaal Domein	Reserve	P06	500				
2.	Beschermd thuis Nissewaard	Lasten	P05	737	2			
	Beschermd thuis Nissewaard	Baten	P06	107				
	Beschermd thuis Nissewaard	Reserve	P05	-845	-2			
3.	Kosten Oud & nieuw	Lasten	P02	-75				
		Reserve	P02	75				
	Totaal			0	0	0	0	0

Toelichting

1. Pilot Ombuiging Medische Verwijzingen binnen Jeugdwet

In de Jeugdwet is vastgelegd dat er meerdere partijen mogen verwijzen naar jeugdhulp. De huisarts is één van deze partijen. De gemeente betaalt wel altijd de kosten van jeugdhulp. In de gemeente Nissewaard zijn de huisartsen de grootste verwijzers naar jeugdhulp. In 2024 kwam bijna de helft van alle verwijzingen naar jeugdhulp vanuit de huisarts. De gemeente Nissewaard heeft onderzoek gedaan naar de verwijzingen vanuit huisartsen. De gemeente wil de samenwerking met huisartsen verbeteren. De wens is dat huisartsen vaker gaan doorverwijzen naar team Jeugd van de gemeente. Team Jeugd heeft meer tijd voor iedere jeugdige die hulp vraagt. Ook kijkt team Jeugd naar de situatie van het hele gezin. In navolging van het onderzoek is de gemeente Nissewaard een pilot gestart om deze werkwijze en de samenwerking met huisartsen verder uit te bouwen. De pilot loopt van 1 april 2026 tot 1 april 2028. Het toekomstige perspectief hierbij is dat over een periode van vijf jaar wordt gestreefd naar in totaal structureel 500 verwijzingen vanuit de huisarts naar team Jeugd van de gemeente.

Kosten pilot en dekking uit Reserve Sociaal Domein

Voor de nieuwe werkwijze is extra capaciteit nodig binnen de gemeente en binnen de basishulpverlening in Nissewaard. Voor de pilot is 0,3 fte tijdelijke formatie bij team Jeugd nodig om

te investeren in een goede relatie met huisartsen. Ook moet team Jeugd extra casuïstiek indiceren en monitoren waarvoor 2 fte tijdelijke formatie nodig is voor iedere 100 extra huisartsenverwijzingen waarbij wordt uitgegaan van 100 extra huisartsenverwijzingen op jaarbasis. Ook vraagt de pilot extra incidentele inzet op gesubsidieerde basishulp. Op jaarbasis dient voor iedere 100 extra huisartsenverwijzingen € 177.000 (afgerond) aan extra subsidie voor basishulp te worden ingezet waarbij wordt uitgegaan van 100 extra huisartsenverwijzingen op jaarbasis. De raad wordt voorgesteld om de kosten voor de pilot uit de Reserve Sociaal Domein te dekken. In deze perspectiefnota wordt eveneens aan de raad voorgesteld om een bedrag van € 500.000 uit de Reserve Sociaal Domein beschikbaar te stellen voor onderzoek naar en implementatie van Artificial Intelligence en automatisering in het sociaal domein. Met de impuls op AI/automatisering wordt onderzocht of en in hoeverre de effecten van AI/automatisering de uitbreiding van formatie bij team Jeugd, in het kader van de nieuwe werkwijze in de vervolgfase op de pilot, kan beperken. Zie onderstaande tabel voor de incidentele lasten voor de pilot en de daarmee gepaard gaande dekking uit de Reserve Sociaal Domein.

Bedragen in €			
	2026	2027	2028
Incidentele Lasten:			
0,3 tijdelijke fte relatiemanager team Jeugd van 1-4-2026 tot 1-4-2028	24.167	32.222	8.055
2 tijdelijke fte klantmanager team Jeugd van 1-4-2026 tot 1-4-2028 en 2 tijdelijke fte klantmanager van 1-4-2027 tot 1-4-2028 (2 fte per 100 extra verwijzingen op jaarbasis)	161.108	375.918	107.405
Incidentele subsidie van 1-4-2026 t/m 31-12-2027 (€ 176.925 per 100 extra verwijzingen op jaarbasis)	132.694	309.619	
Incidentele kosten impuls AI en automatisering	500.000		
Dekking kosten pilot uit Reserve Sociaal Domein	817.969	717.759	115.460

Vervolg en Perspectief nieuwe werkwijze

Op basis van het onderzoek is de aanname dat de nieuwe werkwijze bij het behandelen van 500 extra verwijzingen door team Jeugd op termijn een besparing van ruim € 2 miljoen oplevert. In de pilotfase wordt dit, in navolging van het onderzoek, verder getoetst en uitgewerkt.

In de tweede helft van 2027 zal aan de hand van de resultaten van de pilot de stand van zaken worden opgemaakt en worden geadviseerd over de vervolgbesluiten. Er zal beoordeeld worden hoe de pilot in de praktijk verloopt en hoe zich dat verhoudt tot het geschetste toekomstige perspectief dat over een periode van vijf jaar wordt gestreefd naar structureel 500 extra verwijzingen voor team Jeugd. Eveneens wordt erover geadviseerd of met de impuls op AI en automatisering de uitbreiding van formatie bij team Jeugd (na de pilotfase) mogelijk kan worden beperkt.

Het geheel overziend is op basis van de huidige informatie en aannames het perspectief geschetst waarbij in deze eerste fase uitsluitend wordt besloten over het uitvoeren van de pilot (1 april 2026 tot 1 april 2028). Waarna op basis van de resultaten van de pilot de balans wordt opgemaakt en in de tweede helft van 2027 wordt geadviseerd over de vervolgbesluiten.

2. Beschermd Thuis Nissewaard

Het in 2023 vastgestelde beleidsplan Beschermd Thuis in Nissewaard is gericht op kwetsbare inwoners met problemen bij het vinden of behouden van een thuis. In dit plan zijn destijds, op basis van de toen bekende informatie, indicatieve maatregelen met een indicatieve begroting opgenomen. In het plan is aangegeven dat de maatregelen later zouden worden uitgewerkt qua inhoud en dekking. Dit is gedaan in het Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie welke een uitwerking van inhoudelijke maatregelen (projecten) inclusief begroting en dekking bevat. Dit maakt dat in het

collegebesluit Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie Nissewaard/Beschermd Thuis Nissewaard (zaaknummer: 4387323) de begroting voor Beschermd Thuis Nissewaard hierop is aangepast. Waarbij voor Beschermd Thuis Nissewaard de volgende projecten van toepassing zijn:

- Tussenvormen Beschermd Wonen
- Preventieketen (dreigend) dakloze gezinnen
- Tijdelijk wonen voor spoedzoekers
- Skaeve Huse
- Preventieve en outreachende interventies (incl. bemoeizorg)

Op basis van de aangepaste begroting Beschermd Thuis Nissewaard wordt € 846.997 minder aan de reserve sociaal domein onttrokken. Hierbij gaat het om € 844.945 in 2026 en € 2.052 in 2027. Aan de raad wordt aldus voorgesteld om een bedrag ad € 846.997 minder aan de reserve sociaal domein te onttrekken. Deze middelen blijven binnen de reserve sociaal domein wel gelabeld aan Beschermd Thuis Nissewaard. Met het beleidsplan Beschermd Thuis in Nissewaard is nl. eerder al besloten om deze middelen (zijnde het Nissewaardse deel van de tweede vrijval reserve centrumgemeente) ter beschikking te stellen voor Beschermd Thuis Nissewaard (excl. het deel voor de Hoogwerfsingel 2).

3. Kosten Oud en Nieuw

Rond en tijdens de jaarwisseling zijn er schades ontstaan in de openbare ruimte aan verkeersborden, speeltuinen en afvalbakken voor een bedrag van € 74.500. Deze schades moeten worden hersteld.

Administratieve mutaties

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	PGM	Lasten / Baten	2026	2027	2028	2029	2030
1	Net op Zee	P03	Baten		947	756	756	393
			Lasten		-947	-756	-756	-393
2	Noodsteunpunt VRR	P02	Baten	34				
			Lasten	-34				
3	OPG administratief	P02	Baten	2	2	2	2	2
			Lasten	-2	-2	-2	-2	-2
		P06	Lasten					
4	OPG dekking kapitaallasten verduurzamen	P02	Baten	217				
			Reserve	-217				
5	OPG Doorberekening servicekosten	P02	Baten	85	87	87	87	87
			Lasten	-90	-91	-91	-91	-91
		P06	Baten	13	13	13	13	13
			Lasten	-8	-8	-8	-8	-8
6	OPG kosten preventief onderhoud vastgoed	P02	Lasten	-197	11	11	11	11

			Reserve	209				
		P06	Baten	7	7	7	7	7
			Lasten	-19	-19	-19	-19	-19
7	OPG Leegstand bibliotheek	P02	Baten	-13	-13	-13	-13	-13
			Lasten	13	13	13	13	13
8	OPG Planmatig onderhoud 2026	P02	Lasten	-182				
			Reserve	188				
		P06	Baten	-10				
			Lasten	3				
9	Opvang Oekraïners	P05	Lasten	-5.058				
		P06	Baten	5.058				
10	Advies dienstverlening	P06	Baten	23	23	23	23	23
			Lasten	-23	-23	-23	-23	-23
	Afval	P02	Baten	-818	-1.043	-941	-941	-941
11			Lasten	818	1.043	941	941	941
12	Actieplan Afval	P02	Baten	120				
			Lasten	-190	69	69	69	69
			Reserve	109	-29	-29	-29	-29
		P06	Lasten	-39	-39	-39	-39	-39
		P99	Baten	94	94	94	94	94
			Lasten	-94	-94	-94	-94	-94
13	Gebiedsuitwerking VP	P03	Lasten	-6				
		P04	Lasten	6				
14	Nutsvoorzieningen	P02	Baten	9				
			Lasten	-9				
15	Theaterplein	P02	Baten	50				
			Lasten	-75				
		P03	Lasten	20				
		P04	Lasten	5				
16	Werklandschap Bernissester	P04	Baten	156				
			Lasten	-156				
17	Brug Berningerslikken	P04	Baten	70				
			Lasten	-70				
18	IGWP	P02	Lasten	57	134	144	148	148

			Voorziening	-57	-134	-144	-148	-148
19	Contributies samenwerkingen	P01	Lasten		8	8	8	8
		P06	Lasten		-8	-8	-8	-8
20	Automatisering dienstverlening	P01	Lasten	25	25	25	25	25
		P06	Lasten	-25	-25	-25	-25	-25
21	Bibliotheek Spuk	P04	Baten	-86	-86	-86	-86	-86
			Lasten	86	86	86	86	86
22	Correctie onttrekking reserve frictiekosten	P06	Reserve	500				
			Reserve	-500				
23	Brede Spuk	P04	Lasten	-50				
			Baten	50				
24	Kunst en cultuur correctie	P04	Lasten	-20	-10			
			Baten	20	10			
25	Vrijval reserve De Boeg	P03	Reserve	188				
			Reserve	-188				
	Eindtotaal			0	0	0	0	0

Toelichting

1. Net op Zee

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) heeft gebiedsinvesteringen voor verschillende aanlandingen van wind op zee aangekondigd. Het doel van de gebiedsinvesteringen is de kwaliteit van de leefomgeving rond de aanlandlocaties te verbeteren. Eén van deze gebiedsinvesteringen komt ten goede van de Maasvlakte. De in de NOVEX Rotterdamse haven betrokken gemeenten Albrandswaard, Maassluis, Nissewaard, Rotterdam, Schiedam en Voorne aan Zee maken aanspraak op deze gelden. Met de ondertekening van de Administratieve Overeenkomst stelt het rijk vanaf 2027 netto €2.851.285 beschikbaar aan gemeente Nissewaard.

2. Noodsteunpunt VRR

Voor de deelname aan de pilot noodsteunpunten van de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond ontvangen we € 34.117. Daartegenover staan de kosten voor de realisatie van een noodsteunpunt.

3. OPG administratief

Diverse budget neutrale mutaties met betrekking tot de parkeerinkomsten, energie en kosten VVE.

4. OPG dekking kapitaallasten verduurzamen

Het voorstel is om de vrijvallende kapitaallasten voor het doen van verduurzamingsmaatregelen te doteren aan de reserve onderhoud.

5. OPG Doorberekening servicekosten

Het voorstel is om de doorberekening van de servicekosten in te zetten als dekking voor de diverse hogere exploitatielasten.

6. OPG kosten preventief onderhoud vastgoed

Naar aanleiding van de gerealiseerde onderhoudskosten voor het preventieve onderhoud aan de accommodaties over de periode 2025 en op basis van de huidige contracten, is geconstateerd dat de contractbedragen hoger zijn dan de beschikbare middelen voor het preventieve onderhoud. Het advies is om het structurele tekort te dekken vanuit de beschikbare onderhoudsmiddelen accommodaties

7. OPG Leegstand bibliotheek

Met het renoveren van de incurante verhuurruimte binnen het bibliotheekcomplex is bewerkstelligd dat deze ruimte nu is verhuurd. Het voorstel is om het restant aan financiële leegstand te dekken vanuit vrijvallende kapitaallasten van het renovatiekrediet en de stelpost leegstand.

8. OPG Planmatig onderhoud 2026

Betreft de aanpassing van de budgetten planmatig onderhoud ten laste van reserve onderhoud gebouwen.

9. Opvang Oekraïners

Betreft de verwachte kosten voor de opvang Oekraïners ten opzichte van de vergoeding van € 44 per opvangplek per dag

10. Advies dienstverlening

Administratieve correctie voor een deel van de opbrengst van de DVO personeels- en salarisadministratie met Voorne Putten Werkt. Het beschikbare budget wordt inzet ter dekking van de inhuurkosten van het team advies dienstverlening.

11. Afval

De begroting 2026 voor de Afvalstoffenheffing was nog opgesteld op basis van het eerste concept DVO. De uiteindelijk definitieve DVO, waarop de afvalstoffenheffing 2026 is gebaseerd, moet nog correct in de begroting verwerkt worden.

12. Actieplan Afval

Het Actieplan Afval is door het college in 2025 vastgesteld. De begroting dient nog te worden aangepast o.b.v. het Actieplan.

13. Gebiedsuitwerking VP

Voor de bestuursopdracht Gebiedsuitwerking Voorne-Putten is een budget van € 35.000 benodigd. Dit wordt gedekt uit het restantbudget voor de Omgevingsvisie van € 9.000 (zie Overheveling), € 20.000 uit het budget Duurzaamheid elektriciteit en € 6.000 uit het budget Economie.

14. Nutsvoorzieningen

Voor de aanwezige elektriciteitskosten is structureel budget nodig. Dekking hiervoor zijn de structurele inkomsten.

15. Theaterplein

Er is een bijdrage ontvangen vanuit het Havenomgevingsfonds voor het vergoeden van het theaterplein. Het Havenfonds vergoedt 40% van de kosten voor een bedrag van € 50.000. De

gemeentelijke bijdrage komt uit het budget Meer groen en bomen voor €50.000, vanuit het budget op klimaatadaptatie voor €20.000 en uit het budget Economie € 5000.

16. Werklandschap Bernissester

Vanuit de MRDH heeft de gemeente een subsidie ontvangen van de MRDH. Deze subsidie moet nog verwerkt worden in de begroting.

17. Brug Berningerslikken

Het Havenomgevingsfonds heeft een bijdrage verstrekt aan Natuurmonumenten voor de brug over de Berningerslikken. Deze bijdrage wordt via de gemeente uitgekeerd.

18. Integraal Gemeentelijk WaterPlan (IGWP)

Het nieuwe Integraal Gemeentelijk Waterplan is in december in de raad vastgesteld. Naar aanleiding hiervan moeten een aantal budgetten nog worden goed gezet. Het verschil wordt verrekend met de voorziening Riolering.

19. Contributies samenwerkingen

De budgetten voor de diverse nationale en regionale samenwerkingen stonden door elkaar in het financiële systeem. Hierdoor werd onduidelijk welke kosten op welk budget geboekt moesten worden. Om hier duidelijkheid in te krijgen hebben de deelprojecten andere (duidelijkere) namen gekregen. Met deze administratieve correctie worden de budgetten gekoppeld aan de diverse samenwerkingen.

20. Automatisering dienstverlening

Administratieve correctie budget digitale toegankelijkheid wat nog bij het Klant Contact Centrum in de administratie stond en bestemd is voor Burgerzaken wat onder een ander programma valt.

21. Bibliotheek Spuk

SPUK IDO (Informatiepunten Digitale Overheid is per 2026 een decentralisatie uitkering geworden, DU Overheidsbrede Dienstverlening (Septembercirculaire 2025).

Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 77.468 beschikbaar voor Nissewaard, welke wordt bekostigd binnen het gemeentefonds. Deze begrotingswijziging is met de septembercirculaire 2025 gerealiseerd. De baten uit de Rijksinkomsten van de voormalige specifieke uitkering en de lasten die hier tegenover staan, vervallen hiermee. Deze wijziging wordt hierbij administratief verwerkt.

22. Correctie onttrekking reserve frictiekosten

Bij de PPN2026 is besloten om € 500.000 te onttrekken uit de reserve frictiekosten ten behoeve van de optimalisatie van team Informatievoorziening. Bij de begrotingswijziging is echter de onttrekking ten laste van de algemene reserve gebracht. Met deze wijziging wordt dit gecorrigeerd.

23. Brede Spuk

Het Rijk keert voor 2026 één bedrag uit voor de onderdelen van de Brede Spuk. Van 2023 tot en met 2025 betroffen dit 14 onderdelen, per 2026 wordt de uitkering toegekend op grond van 10 onderdelen. De verdeling van de uitkering over deze onderdelen is op basis van een projectbegroting bepaald en wordt aan de hand daarvan administratief verwerkt. Per saldo is de vergoeding € 50.000 hoger.

24. Kunst en Cultuur correctie

De taakstelling voor de onderhoudskosten kunst in de buitenruimte was in de begroting 2026 en 2027 ingevuld met een onttrekking uit de reserve van € 10.000 voor beide jaren. Per abuis is de wijziging onjuist geboekt. Hierbij wordt deze voor zowel 2026 als 2027 gecorrigeerd.

25. Vrijval reserve De Boeg

Bij de 2^e tussenrapportage 2025 is besloten om de reserve De Boeg ad. € 188.530 te laten vrijvallen ten gunste van de Algemene reserve. Deze mutatie is echter niet meer in 2025 verwerkt en met deze administratieve wijziging wordt dit gecorrigeerd.

8. Bijlage V Reserves en voorzieningen

In deze bijlage wordt enerzijds een overzicht gegeven van de in deze perspectiefnota voorgestelde reservemutaties en anderzijds het meerjarig verloop van de reserves en voorzieningen.

Onderstaande overzicht geeft de mutaties weer van de reserves die zijn voorgesteld in de Perspectiefnota 2027.

PGM	Reserve_	Onderwerp	Soort afwijking	Mutatie	2026	2027	2028	2029	2030
P02	Res Herstructurering 0202	OVH Wijkaanpak	Overheveling	Onttrekking	-105				
	Res inv onderwijs huisvesting 0203	Onderwijshuisvesting	Knelpunt	Onttrekking	-165	-38	56		
	Res Algemene reserve 0202	OVH Beheersystemen	Overheveling	Onttrekking	172				
		OVH Bijspijkeren	Overheveling	Onttrekking	44				
		OVH Geo data op orde	Overheveling	Onttrekking	50				
		OVH Meer groen	Overheveling	Onttrekking	45				
	Res Algemene reserve 0203	OVH Beheer en projecten	Overheveling	Onttrekking	148				
	Res Bereikbaarheid Voorne Putten 0202	OVH Komgrenzen	Overheveling	Onttrekking	243				
	Res onderhoud gemeentelijke gebouwen 0203	OPG dekking kapitaallasten verduurzamen	Administratief	Dotatie	-217				
		OPG kosten preventief onderhoud vastgoed	Administratief	Onttrekking	209				
		OPG Planmatig onderhoud 2026	Administratief	Onttrekking	188				
	Res afvalstoffenheff 0202	Actieplan Afval	Administratief	Dotatie		-29	-29	-29	-29
		Actieplan Afval	Administratief	Onttrekking	109				
		OVH Actieplan	Overheveling	Onttrekking	94				
	Res GO beheer 0202	OVH Begraven	Overheveling	Onttrekking	89				
		OVH Groen	Overheveling	Onttrekking	197				
		OVH Kunstwerken	Overheveling	Onttrekking	93				
		OVH Spelen	Overheveling	Onttrekking	101				
	Res beheer 0202	OVH Parkenvisie	Overheveling	Onttrekking	287				
Totaal P02					1.583	-67	27	-29	-29
P03	Res Algemene reserve 0303	OVH DCMR DVO	Overheveling	Onttrekking	103				
		OVH Milieubeleid	Overheveling	Onttrekking	45				
		OVH RES	Overheveling	Onttrekking	229				
	Res Algemene reserve 0304	OVH Deltaprogramma	Overheveling	Onttrekking	56				
		OVH Omgevingsvisie	Overheveling	Onttrekking	10				
	Res Algemene reserve 0302	OVH Onderzoek robuuste bereikbaarheid	Overheveling	Onttrekking	100				
	Res duurzaamheid 0303	OVH Best.woningvoorraad	Overheveling	Onttrekking	-49				
	Res projecten 0305	Anterieure ovk	Knelpunt	Dotatie	-513				

	Res algemene reserve 0301	OVH Energiehub	Overheveling	Onttrekking	63				
		OVH Simonshaven	Overheveling	Onttrekking	131				
	Reserve bereikbaarheid VP 0302	KP Mobiliteit	Knelpunt	Onttrekking	200				
	Reserve mobiliteitsmanagement	KP Mobiliteit	Knelpunt	Dotatie	-200				
	Res Mobiliteitsmanagement	KP Mobiliteit	Knelpunt	Onttrekking		50	50	50	50
	Res De Boeg daklozen opvang 0305	Vrijval reserve De Boeg	Administratief	Onttrekking	188				
	Res algemene reserve 0305	Vrijval reserve De Boeg	Administratief	Dotatie	-188				
Totaal P03					175	50	50	50	50
P04	Res Algemene reserve 0401	OVH Beter benutten	Overheveling	Onttrekking	-4				
	Res Algemene reserve 0402	Kunst en Cultuur correctie	Administratief	Onttrekking	20	10			
		OVH CMK	Overheveling	Onttrekking	95				
	Res Algemene reserve 0403	OVH Maasboulevard	Overheveling	Onttrekking	65				
		OVH RSVP	Overheveling	Onttrekking	40				
	Res Algemene reserve 0404	OVH Erfgoed	Overheveling	Onttrekking	109				
Totaal P04					326	10			
P05	Res Algemene reserve 0504	OVH- Formatie centrumtaken AR	Overheveling	Onttrekking	250				
	Res Centrumtak MO/VO 0504	OVH-SD CT Regionaal projectleider BW RES CT	Overheveling	Onttrekking	113				
	Res Sociaal domein 0504	OVH- Hoogwerfsingel 2 RES SD	Overheveling	Onttrekking	489				
	Res Sociaal domein 0505	OVH- SD ESF RES SD	Overheveling	Onttrekking	400				
		OVH- SD Participatiewet in balans RES SD	Overheveling	Onttrekking	195				
		OVH-SD Uitvoering Inburgering RES SD	Overheveling	Onttrekking	304				
	Res Algemene reserve 0505	OVH Garantiebannen	Overheveling	Onttrekking	97				
	Res Sociaal domein 0502	SD-Ontwikkelbudget	Knelpunt	Onttrekking	156				
	Res onderwijshuisvesting 0501	OVH vergoeding Geelinkschool	Overheveling	Onttrekking	90				
Totaal P05					2.094				
P06	Res NN2040 0607	OVH NN2040	Overheveling	Onttrekking	35				
	Res Algemene reserve 0601	Archief/abonnementen	Overheveling	Onttrekking	34				
		Correctie onttrekking reserve frictiekosten	Administratief	Dotatie	-500				
		OVH borgen checks & balances ERPx	Overheveling	Onttrekking	33				
		OVH digitale werkplek	Overheveling	Onttrekking	309				
		OVH FIT	Overheveling	Onttrekking	92				

	OVH ICT/DVO Syntrophos	Overheveling	Onttrekking	781				
	OVH informatieveiligheid	Overheveling	Onttrekking	231				
	OVH kosten ERPx	Overheveling	Onttrekking	70				
	OVH Octopus web	Overheveling	Onttrekking	150				
	OVH project digitale toegankelijkheid	Overheveling	Onttrekking	101				
	OVH project HR21	Overheveling	Onttrekking	58				
	OVH Stelpost Overhead	Overheveling	Onttrekking	50				
	OVH streekarchief	Overheveling	Onttrekking	110				
	OVH testtraject IV	Overheveling	Onttrekking	125				
	OVH WOO	Overheveling	Onttrekking	45				
Res Algemene reserve 0607	OVH Flankerend beleid	Overheveling	Onttrekking	407				
Res frictiekosten 0601	Correctie onttrekking reserve frictiekosten	Administratief	Onttrekking	500				
Totaal P06				2.631				
Totaal				6.809	-7	77	21	21

In de onderstaande tabellen is de stand van de reserves en voorzieningen terug te vinden per 1 januari van het betreffende jaar. De reserve- en voorzieningenmutaties betreffende de bestuurlijke besluiten naar aanleiding van de begroting 2026 – 2029 dan wel via separate besluitvorming (inclusief voorstellen in deze perspectiefnota).

Reserves

bedragen x € 1.000

Stand per 1 januari	2026	2027	2028	2029	2030
Omschrijving					
Algemene reserve	70.075	59.052	58.898	58.787	58.737
Totaal Algemene reserve	70.075	59.052	58.898	58.787	58.737
Annuïteiten	3.307	2.962	2.617	2.272	1.927
Flankerend Beleid	999	999	999	999	999
Frictiekosten	1.000	500	500	500	500
Beheer	9.504	8.810	8.816	8.822	8.828
Groot onderhoud beheer	3.375	2.237	1.616	860	423
Herstructurering Sterrenkwartier	2.597	2.431	2.236	2.042	1.826
Herstructurering wijken	1.586	875	875	875	875
Nn2040	942	190	190	190	190
Projecten	1.297	1.810	1.810	1.810	1.810
Duurzaamheid	873	592	592	592	592
Bereikbaarheid Voorne-Putten/Nissewaard	4.968	4.525	4.525	4.525	4.525
Mobiliteitsmanagement		200	150	100	50
Egalisatie milieuheffing	2.868	2.699	2.728	2.757	2.786
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	5.610	2.309	1.732	1.708	1.685
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	114	179	214	279	301

De Boeg	188	0	0	0	0
De Stoep/CKE	572	572	572	572	572
Sportaccommodaties	415	364	313	262	211
Onderwijshuisvesting	4.362	5.199	4.597	4.039	3.537
Sociaal domein	21.124	13.080	10.602	10.303	10.303
Centrumtaken maatsch. opvang/vrouwenopvang (MO/VO)	9.970	9.620	9.548	9.548	9.548
Thuiswerkregeling	786	866	946	1.026	1.106
Netcongestie My collage/Penta	2.560	2.560	2.560	2.560	2.560
Netcongestie IKC De Elementen	1.042	1.042	1.042	1.042	1.042
<i>Bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten</i>					
Nieuwbouw Penta	904	904	878	852	826
Nieuwbouw Scouting Bernisse	329	317	305	293	282
Maasboulevard	1.025	924	824	725	627
Werkgebouw B	1.431	1.281	1.133	987	842
Kapitaallasten aanpassing stadhuisgarage	127	121	115	109	103
Kapitaallasten digitaal handhavingssysteem	179	179	179	179	179
Kapitaallasten IKC De Elementen	801	778	755	732	709
Verduurzaming De Drenkwaard		273	259	245	231
Totaal bestemmingsreserves	84.855	69.398	64.228	61.805	59.995
Totaal reserves	154.930	128.450	123.126	120.592	118.732

Voorzieningen

bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029	2030
Omschrijving					
Pensioen APPA	6.263	6.263	6.263	6.263	6.263
Verlofsparen	5.738	5.738	5.738	5.738	5.738
Heer & Meester	123	123	123	123	123
Riolering	9.954	9.202	8.433	7.658	6.922
Totaal voorzieningen	22.078	21.326	20.557	19.782	19.046

9. Bijlage VI Investeringskredieten

Onderstaand is een overzicht opgenomen van voor 2026 beschikbaar gestelde kredieten, via de Programmabegroting 2026 - 2029 dan wel via separate advisering, en de geplande investeringen voor 2027 en verder. Bij het opstellen van de begroting 2027 – 2030 zal dit overzicht geactualiseerd worden. Daar waar in de onderstaande tabel negatieve bedragen worden vermeld, betreft dit bijdragen/baten in de betreffende investering van een derde.

Bedragen x € 1.000	
Onderwerp	2026
Assetmanagement	11.696
Fietspad Baljuwaan verharding/groen/ov	133
Gemaal ons streven	30
Aanpassing gemaal Korte Schenkeldijk	55
Kerkweg Zuidland	1.942
Lieveplaats eo verharding/groen/ov	0
Lieveplaats eo vrijverval 2023	549
Ondergrondse containers 2024	0
Ondergrondse containers 2025	0
Ondergrondse containers 2026	477
Particuliere beschoeiingen 2023	442
Persleidingen	0
Riolering Molenstraat	0
Verkeersregelininstallatie Groene kruisweg/Rivierabad	150
Verkeersregelininstallatie Groene kruisweg/Schenkelw/Molendijk	90
Verkeersregelininstallatie Hekelingseweg/Vredehofstraat	120
Verkeersregelininstallatie Schenkelweg/Noordeinde	220
Verkeersregelininstallatie Schenkelweg/RvP/Donau	180
Verkeersregelininstallatie Schenkelweg/Den Uyllaan/Elementenweg	240
Verkeersregelininstallatie Schenkelweg/Eikenlaan/Maaswijkweg (brandweer)	240
Verkeersregelininstallatie Baljuwlaan/Hoornbaan	140
Vervanging OV 2026	825
Vervanging masten en armaturen	428
Vrijverval riolering 2023	219
Vrijverval riolering 2024	833
Vrijverval riolering 2025	1.498
Vrijverval riolering 2026	1.344
Waterland fase 3 spelen	37
Waterland fase 3 verharding/groen/ov	554
Waterland fase 3 vrijverval 2023	161
Waterland fase 4 spelen	31
Waterland fase 4 verharding/groen/ov	597
Waterland fase 4 vrijverval 2023	161
Maatschappelijke Ontwikkeling	2.760

Gymzaal my college	1.380
Gymzaal Scala Rietvelden/ Charles de Foucoud	1.380
Ondersteuning	153
Audio visuele middelen raadszaal	153
Ontwikkeling	19.268
Aanleg pumptrack	161
Gymzaal De Elementen	1.218
Integraal huisv plan bladergroenstr	177
Integraal huisv plan de aanwas	453
Integraal huisv plan de catamaran	0
Integraal huisv plan de wereldreiziger	13
Integraal huisv plan het anker	48
Integraal huisv plan marckenburg	154
Integraal huisv plan rank Oranjelaan	543
Integraal huisv plan ravelinde	341
Integraal huisv plan trompetpad trombonestr	37
Nieuwbouw De Elementen	5.880
Nieuwbouw my college	0
Nieuwbouw Scala Rietvelden/ Charles de Foucoud	10.241
Nieuwbouw Sterrenkwartier	0
Openbare Werken, Parkeren en Gebruik	5.052
Aankoop vm Bristol ingang werkgeb B	2.182
Cctv meldkamer camerabewaking	138
Cctv parkeergarages camerabewaking	252
Erkende maatregel lijst maatregelen kantoor	309
Erkende maatregel lijst maatregelen onderwijs	37
Erkende maatregel lijst maatregelen sport	158
Erkende maatregel lijst maatregelen wijkcentra	8
Hybride werken boekenberg	124
Meldkamer	52
Padelbanen	39
Renovatie ingang stadhuisgarage	0
Rivierabad zonnepanelen	839
Verbouwing werkgebouw B huurdersdeel	55
Verbouwing werkgebouw B verhuurdersdeel	42
Verduurz. verlichting park.garages	157
Verduurzaming de Drenkwaard	0
Verduurzaming Lorenzweg 3-5	460
Verduurzaming MA de Ruijterstraat	0
Verduurzaming Rivierabad	0
Verv install parkeergar 10 jr 2021	183
Verv install parkeergar 3jr (2020)	16
Programmamanagement	10.874
Aankoop gebouw CvdK	3.750
Gebouw CvdK nieuw verbouwing	1.537
Grond CvdK nieuw verbouwing	1.250

Hoog-laag verbinding	700
Inrichtingskosten CvdK	0
Metro-busstation renovatie	3.637
Projecten	12.084
Akkers fase2	1.279
Buitensportfaciliteit Maasboulevard	643
De Vroon vrijverval/groen/ov	185
Duikers 2021	425
Dwarspad	421
Dwarspad vrijverval	88
Heemraadlaan asfalt	0
Herinrichting De Lede	1.231
Herstructurering Sterrenkwartier fase 2	310
Herstructurering Sterrenkwartier fase 4	54
Kerkhoek verhardidng/groen/ov	0
Kerkhoek vrijverval	81
Margrietstraat e.o. spelen	88
Margrietstraat e.o. verharding/groen/ov	1.250
Margrietstraat vrijverval 2022	89
Oranjelaan verharding/groen/ov	0
Oranjelaan vrijverval 2020	0
Schiekamp noord fase 1 spelen	46
Schiekamp noord fase 1 verharding/groen/ov	4.872
Schiekamp noord fase 1 vrijverval 2022	51
Schrijnwerker verharding/groen/ov	0
Schrijnwerker vrijverval 2021	112
Vervanging Civiel technische kunstwerken 2021	627
Waterland fase 2 spelen	104
Waterland fase 2 verharding/groen/ov	128
Ruimtelijke Inrichting	695
Uitbreiding standplaatsen woonwagens	600
Camera's kentekenparkeren	95
Theater De Stoep/NIS	562
Herstoffering stoelen De Stoep	70
ICT/beveiliging/kassa De Stoep 2024	0
Trekkenwand De Stoep 2024	257
Uitbreiding De Stoep gebouwen	0
Verlichting De Stoep 2024	235
Eindtotaal	63.144

Mutaties investeringskredieten

Ten aanzien van een aantal kredieten is een bijstelling noodzakelijk dan wel wordt verzocht om het betreffende krediet te verstrekken. Het betreft de onderstaande kredieten. De kapitaallasten van deze bijstellingen zijn reeds meegenomen in deze perspectiefnota.

Bedragen x € 1.000

Krediet	Lasten Baten	Budget 2026	Reeds gerealiseerd	Verplichting	Prognose 2026	Verschil	I/S	Adm., Afwijking (I), Kneipunt (S)
Renovatie ingang stadhuis	Lasten	0	0	0	115	-115	I	Nieuw
Vervanging fietsen BOA's	Lasten	0	0	0	30	-30	I	Nieuw
Verduurzaming Industriestraat 2	Lasten	0	0	0	33	-33	I	Nieuw
Schrijnwerker verharding/groen/ov	Lasten	0	14	0	14	-14	I	Afwijking
Buitensportfaciliteit Maasboulevard	Lasten	643	1.317	175	1.470	-827	I	Afwijking
Buitensportfaciliteit Maasboulevard	Baten	0	0	0	-827	827	I	Afwijking
Uitbreiding De Stoep gebouwen	Lasten	0	16	0	16	-16	I	Afwijking
Herstoffering stoelen	Lasten	70	0	0	0	70	I	Afwijking
Herstructurering Sterrenkwartier fase 2	Lasten	310	0	0	91	219	I	Afwijking
	Baten	0	0	0	-1.075	1.075	I	Afwijking
Herstructurering Sterrenkwartier fase 3	Lasten	0	0	0	1.570	-1.570	I	Afwijking
Herstructurering Sterrenkwartier fase 4	Lasten	54	0	0	2.444	-2.390	I	Afwijking
	Baten	0	0	0	-2.120	2.120	I	Afwijking
Vrijverval riolering 2026	Lasten	1.344	0	0	520	824	I	Afwijking
Gemalen en drukriolering mechanisch/elektrisch 2026	Lasten	0	0	0	1.041	-1.041	I	Afwijking
Persleidingen 2026	Lasten	0	0	0	1.487	-1.487	I	Afwijking
Gemalen en drukriolering bouwkundig 2026	Lasten	0	0	0	130	-130	I	Afwijking
Klimaatmaatregelen & afkoppelen 2026	Lasten	0	0	0	2.130	-2.130	I	Afwijking
Grondwatermaatregelen 2026	Lasten	0	0	0	39	-39	I	Afwijking
Beschoeiingen 2026	Lasten	0	0	0	600	-600	I	Afwijking
Natuurvriendelijke overs 2026	Lasten	0	0	0	320	-320	I	Afwijking
Natte civiele kunstwerken 2026	Lasten	0	0	0	338	-338	I	Afwijking
	Totaal	2.421	1.347	175	8.333	-5.945	I	

Toelichting

Renovatie ingang stadhuis

De dekking is opgenomen in de 2e Tussenrapportage 2025, echter het krediet was niet meegenomen.

Vervanging fietsen BOA's

De dekking van de kapitaallasten voor deze investering komt uit het budget Toezicht door BOA's.

Verduurzaming Industriestraat 2

De dekking is opgenomen in de 2e Tussenrapportage 2025, echter het krediet was niet meegenomen.

Schrijnwerker verharding/groen/ov

Door stijgende prijzen ten opzichte van kredietaanvraag (2020) een verwachte overschrijding. Het tekort wordt gedekt door voordelen op andere vervangingskredieten.

Buitensportfaciliteit Maasboulevard

Bij het opladen van het restantkrediet in 2026 is het saldo van de lasten en de baten opgeladen. Met deze mutatie wordt de raming weer gesplitst in lasten en baten. Daarnaast moet er in de realisatie nog een correctie plaatsvinden van de btw-boeking. De verwachting is dat e.e.a. binnen het beschikbare budget wordt gerealiseerd.

Uitbreiding De Stoep gebouwen

Bij de uitbreiding van theater de Stoep zijn onverwachte werkzaamheden ontstaan als extra schilderwerk, aanpassing van trapleuningen en vervanging van garderoberekken.

Herstoffering stoelen

In 2025 was een factuur m.b.t. de herstoffering stoelen van theater De Stoep op het krediet van de uitbreiding van het theater geboekt. Het krediet van de herstoffering stoelen is dus geheel besteed en kan in 2026 komen te vervallen.

Herstructurering Sterrenkwartier fase 2

Voor de Herstructurering Sterrenkwartier is 1/3 van de civiele kosten voor de gemeente en 2/3 voor de woningcorporatie. De kosten worden door de gemeente betaald en doorbelast naar de woningcorporatie. De kredieten staan nu netto geraamd (kosten minus bijdrage), maar dit moet bruto geraamd worden. Met deze correctie wordt dit hersteld.

Herstructurering Sterrenkwartier fase 3

Voor de Herstructurering Sterrenkwartier is 1/3 van de civiele kosten voor de gemeente en 2/3 voor de woningcorporatie. De kosten worden door de gemeente betaald en doorbelast naar de woningcorporatie. De kredieten staan nu netto geraamd (kosten minus bijdrage), maar dit moet bruto geraamd worden. Met deze correctie wordt dit hersteld.

Herstructurering Sterrenkwartier fase 4

Voor de Herstructurering Sterrenkwartier is 1/3 van de civiele kosten voor de gemeente en 2/3 voor de woningcorporatie. De kosten worden door de gemeente betaald en doorbelast naar de woningcorporatie. De kredieten staan nu netto geraamd (kosten minus bijdrage), maar dit moet bruto geraamd worden. Met deze correctie wordt dit hersteld.

Vrijverval riolering 2026

Met de vaststelling van het nieuwe Integraal Gemeentelijk Waterplan in de raad van december 2025 is de raming van Vrijverval riolering 2026 bijgesteld. Deze bijstelling moet nog verwerkt worden in de begroting 2026.

Gemalen en drukriolering mechanisch/elektrisch 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor Gemalen en drukriolering mechanisch/elektrisch. Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem moeten deze kredieten nog in de begroting worden verwerkt.

Persleidingen

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor Persleidingen. Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem moeten deze kredieten nog in de begroting worden verwerkt.

Gemalen en drukriolering bouwkundig 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor Gemalen en drukriolering bouwkundig. Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem moeten deze kredieten nog in de begroting worden verwerkt.

Klimaatmaatregelen & afkoppelen 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor Klimaatmaatregelen % afkoppelen. Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem moeten deze kredieten nog in de begroting worden verwerkt.

Grondwatermaatregelen

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor *Grondwatermaatregelen*. Vanwege de overgang naar een nieuw financieel systeem moeten deze kredieten nog in de begroting worden verwerkt.

Beschoeiingen 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor beschoeiingen. Deze moeten nog in de begroting worden verwerkt.

Natuurvriendelijke oevers 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor natuurvriendelijke oevers. Deze moeten nog in de begroting worden verwerkt.

Natte civiele kunstwerken 2026

In het vastgestelde Integraal Gemeentelijk Waterplan is voor 2026 een investering opgenomen voor natte civiele kunstwerken. Deze moeten nog in de begroting worden verwerkt.

10. Bijlage VII Overheveling 2025 -> 2026

In deze bijlage vindt u een overzicht van budgetten van 2025 waarvan wordt voorgesteld om deze geheel of gedeeltelijk over te hevelen naar 2026.

We zien de afgelopen jaren bij het opstellen van de jaarrekening dat het saldo in belangrijke mate wordt beïnvloed door voorstellen tot overheveling. Om dit minder van invloed te laten zijn op het rekeningresultaat en betreffende budgetten eerder beschikbaar te kunnen stellen, is bij de 2e Tussenrapportage al in een eerste ronde bekeken welke budgetten geheel of gedeeltelijk overgeheveld zouden moeten worden. Voor de budgetten waarvoor dit tijdens de 2^e Tussenrapportage nog niet duidelijk was volgt nu in deze Perspectiefnota de tweede ronde van de overheveling.

Om te bepalen of budgetten in aanmerking komen voor overheveling zijn de onderstaande criteria gehanteerd:

- De voorgedragen overhevelingspost moet hoger zijn dan € 25.000 (op budgetnummer/kostensoort).
- Daarnaast dient het uitsluitend te gaan om activiteiten die zich slechts incidenteel voordoen. Jaarlijks terugkerende activiteiten komen met andere woorden niet voor overheveling in aanmerking.
- De enige uitzondering op b. betreft specifieke projecten die een van tevoren vastgestelde gelimiteerde looptijd hebben.

De volgende categorieën worden hierbij onderscheiden:

- Overheveling van specifieke middelen.
- Overheveling via reserves.
- Overheveling overig (ten laste van resultaat).

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Cat	L/B	2026	Cat. 1	Cat. 2	Cat. 3
Schoon, heel en veilig						
Beheer Openbare Ruimte						
GO Groen	2	Lasten	-197		-197	
GO Groen -Reserve GO Beheer		Baten	197			
Bijspijkeren	3	Lasten	-44			-44
Bijspijkeren - Algemene reserve		Baten	44			
Parkenvisie	2	Lasten	-287		-287	
Parkenvisie - Reserve Beheer	2	Baten	287			
Groot onderhoud kunstwerken	2	Lasten	-93		-93	
Reserve Groot onderhoud Beheer		Baten	93			
Bushalte Stationsweg	1	Lasten	-337	-337		
Bushalte Stationsweg - Subsidie	1	Baten	337			
GO Spelen	2	Lasten	-101		-101	
Reserve Groot onderhoud Beheer		Baten	101			
Wijkaanpak Waterland	2	Lasten	75		75	
Reserve Herstructurering		Baten	-75			
Wijkaanpak De Akkers	2	Lasten	30		30	
Reserve Herstructurering		Baten	-30			
Meer groen en bomen	3	Lasten	-45			-45

Algemene reserve		Baten	45			
GO Begraafplaats	2	Lasten	-89		-89	
Reserve Groot onderhoud Beheer		Baten	89			
Actieplan Afval	2	Lasten	-154		-154	
Actieplan Afval - baten		Baten	60			
Reserve Afvalstoffenheffing		Baten	94			
Bebouwde kom wijziging Groene Kruisweg	2	Lasten	-243		-243	
Reserve Bereikbaarheid		Baten	243			
Beheerssystemen	3	Lasten	-172			-172
Algemene reserve		Baten	172			
GEO Data op orde	3	Lasten	-50			-50
Algemene reserve		Baten	50			
Accommodaties & Parkeren						
Beheer en projecten	2	Lasten	-148		-148	
Algemene reserve		Baten	148			
Duurzaam ontwikkelen en wonen						
Ruimtelijke Ontwikkeling						
Omgevingsvisie	3	Lasten	-10			-10
Algemene reserve		Baten	10			
Beter benutten cor.	3	Lasten	4			4
Algemene reserve		Baten	-4			
Energie-armoede (SPUK)	1	Lasten	-217	-217		
SPUK via balans		Baten	217			
Energiehub Halfweg/Molenwatering	3	Lasten	-96			-96
Energiehub baten		Baten	33			
Algemene reserve		Baten	63			
Simonshaven	3	Lasten	-131			-131
Algemene reserve		Baten	131			
Bereikbaarheid & Mobiliteit						
Onderzoek Robuuste bereikbaarheid	3	Lasten	-100			-100
Algemene reserve		Baten	100			
Duurzaamheid & Klimaatadaptatie						
Milieubeleid	3	Lasten	-45			-45
Algemene reserve		Baten	45			
Duurz.bestaanende woningvoorraad cor	3	Lasten	49			49
Algemene reserve		Baten	-49			
RES	3	Lasten	-229			-229
Algemene reserve		Baten	229			
CDOKE	1	Lasten	-2.076	-2.076		
SPUK via balans		Baten	2.076			
Isolatieaanpak (SPUK)	1	Lasten	-25	-25		
SPUK via balans		Baten	25			

DCMR DVO	2	Lasten	-103		-103	
Algemene reserve		Baten	103			
Wonen						
Molenwei	2	Lasten	-325		-325	
Subsidie		Baten	325			
Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie	3	Lasten	-56			-56
Algemene reserve		Baten	56			
Ondernemen en ontspannen						
Cultuur						
CMK	3	Lasten	-94			-94
Algemene reserve		Baten	94			
Recreatie & Toerisme						
Havenomgevingsfonds Uitwaayer	1	Lasten	-147	-147		
Subsidie		Baten	147			
Maasboulevard	3	Lasten	-65			-65
Algemene reserve		Baten	65			
Heroriëntatie RSVP	3	Lasten	-40			-40
Algemene reserve		Baten	40			
Cultureel Erfgoed						
Cultureel erfgoed	3	Lasten	-109			-109
Algemene reserve		Baten	109			
Leren, participeren en ondersteunen						
Onderwijs						
Onderwijs achterstandenbeleid (SPUK)	1	Lasten	-2.211	-2.211		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	2.211			
RMC, VSV, Kwalificatieplicht (SPUK)	1	Lasten	-249	-249		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	249			
Vergoeding aan Geelinkschool	2	Lasten	-90		-90	
Reserve Onderwijshuisvesting		Baten	90			
Ontheemde Peuters SPUK)	1	Lasten	-67	-67		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	67			
Onderwijsvertragingen (SPUK)	1	Lasten	-2	-2		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	2			
Maatwerk volwassenen						
Hoogwerfsingel 2	2	Lasten	-489		-489	
Reserve sociaal domein		Baten	489			
Personeelslasten centrumtaken	3	Lasten	-250			-250
Algemene reserve		Baten	250			
Regionaal projectleider centrumtaken	2	Lasten	-113		-113	

Reserve Centrumtaken		Baten	113			
Werk, inkomen, inburgering en armoedebelaid						
ESF-subsidie	2	Lasten	-400		-400	
Reserve sociaal domein		Baten	400			
Re-integratie	2	Lasten	-195		-195	
Reserve sociaal domein		Baten	195			
Uitvoering Inburgering (HAR)	2	Lasten	-304		-304	
Reserve sociaal domein		Baten	304			
Garantiebanen	3	Lasten	-97			-97
Algemene reserve		Baten	97			
Wet Inburgering (SPUK)	1	Lasten	-2.280	-2.280		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	2.280			
Volksgezondheid						
Brede SPUK (GG2040)(SD-SPUK)	1	Lasten	-115	-115		
Vooruit ontvangen middelen		Baten	115			
Overzichten						
Ondersteuning Organisatie						
Informatieveiligheid	3	Lasten	-231			-231
Algemene reserve		Baten	231			
Wet Open Overheid	3	Lasten	-45			-45
Algemene reserve		Baten	45			
Testtraject IV	2	Lasten	-125		-125	
Algemene reserve		Baten	125			
Stelpost Overhead	3	Lasten	-50			-50
Algemene reserve		Baten	50			
Stelpost ICT	3	Lasten	-309			-309
Algemene reserve		Baten	309			
Octopus WEB	2/3	Lasten	-150		-50	-100
Algemene reserve		Baten	150			
ICT/DVO Syntrophos	3	Lasten	-781			-781
Algemene reserve		Baten	781			
FIT	3	Lasten	-92			-92
Algemene reserve		Baten	92			
Project HR21	3	Lasten	-58			-58
Algemene reserve		Baten	58			
Digitale toegankelijkheid	3	Lasten	-101			-101
Algemene reserve		Baten	101			
Archief/abonnementen	3	Lasten	-34			-34
Algemene reserve		Baten	34			
Kosten ERPx	3	Lasten	-70			-70
Algemene reserve		Baten	70			
Borgen checks en balances ERPx	3	Lasten	-33			-33
Algemene reserve		Baten	33			

Streekarchief	3	Lasten	-110			-110
Algemene reserve		Baten	110			
Overige Baten en Lasten						
Nissewaard naar 2040	3	Lasten	-35			-35
Algemene reserve		Baten	35			
Flankerend beleid	3	Lasten	-407			-407
Algemene reserve		Baten	407			
Totaal			0	-7.726	-3.401	-4.036

Toelichting

Schoon, heel en veilig

Beheer Openbare Ruimte

Groot Onderhoud Groen

In 2021 is een meerjaren uitvoeringsplan opgesteld voor de groenstructuren van Nissewaard. Hiervoor zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld uit de reserve beheer. In 2026 worden de laatste twee wijkgroenstructuurplannen opgeleverd. Alle uitkomsten gaan verwerkt worden in een nieuw groenbeleid. Omdat de laatste fase van de uitwerking wordt uitgevoerd in 2026 wordt de Raad voorgesteld om het bedrag over te hevelen naar 2026.

Bijspijkeren

In 2025 is de voorbereiding gestart voor het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen bij het tenniscomplex in Zuidland. De uitvoering vindt plaats in 2026 waardoor de Raad wordt voorgesteld om het bedrag over te hevelen naar 2026.

Parkenvisie

In 2021 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld uit de reserve beheer voor Park Vogelenzang. De voorbereidingen hebben de afgelopen jaren plaatsgevonden. Uitvoering zal de komende jaren gefaseerd uitgevoerd worden. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2026.

Groot onderhoud kunstwerken

In 2024 is € 232.00 overgeheveld naar 2025 voor het voorbereiden van het groot onderhoud van een aantal damwanden. De uitvoering vindt in 2026 plaats waardoor de raad zal worden voorgesteld om het bedrag over te hevelen naar 2026.

Bushalte Stationsweg

Voor de aanleg van twee bushaltes aan de Stationsweg bij de nieuwe wijk Kreen van Nibbeland in Zuidland heeft de gemeente subsidie gekregen van de MRDH. De subsidie bedraagt 100% van de kosten en wordt door deze mutatie in de begroting opgenomen. De uitvoering vindt plaats in 2026.

Groot Onderhoud Spelen

In 2023 heeft in verband met een Europese aanbesteding van 34 speelplaatsen de uitvoering vertraging opgelopen. In 2024 zijn 13 speelplekken gerealiseerd, in 2025 volgden nog 19 speelplekken en in het 1e kwartaal van 2026 worden de laatste 2 speelplekken opgeleverd. De geplande renovaties van speelplekken loopt nog door in 2026 waardoor de Raad wordt voorgesteld om het bedrag over te hevelen naar 2026.

Wijkaanpak Waterland

In de 2e Tussenrapportage 2025 is het restantbudget van de Wijkaanpak Waterland overgeheveld naar 2026. In 2025 hebben daarna echter nog uitgaven plaatsgevonden waardoor er een correctie moet plaatsvinden op het overgehevelde bedrag.

Wijkaanpak De Akkers

In de 2e Tussenrapportage 2025 is het restantbudget van de Wijkaanpak De Akkers overgeheveld naar 2026. In 2025 hebben daarna echter nog uitgaven plaatsgevonden waardoor er een correctie moet plaatsvinden op het overgehevelde bedrag.

Meer groen en bomen

Op 14 maart 2018 heeft de raad de herijking van de Meerjarenvisie Stadscentrum Spijkenisse vastgesteld. De herijking voorziet in diverse maatregelen gericht op het verbeteren van het economisch functioneren van het stadscentrum. Een van de verbeterpunten is het toevoegen van meer groen en bomen. Het restant budget van Meer groen, meer bomen in de 2e Tussenrapportage 2025 reeds deels overgeheveld naar 2026 t.b.v. voor een groene gevel en voor het theaterplein. Het restantbudget bij de jaarrekening 2025 dient ook nog te worden overgeheveld.

Groot Onderhoud Begraafplaats

In 2025 heeft de voorbereiding en uitvoering van de ruiming in Zuidland plaatsgevonden. Hierdoor was er geen capaciteit voor de uitbreiding van de asbestemming op de Ommering. Dit wordt in 2026 uitgevoerd. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag over te hevelen naar 2026.

Actieplan Afval

In het college van 18 september 2025 is het Actieplan Afval & Grondstoffen 2025-2026 vastgesteld. De maatregelen zullen vanaf 2027 leiden tot kostenbesparingen. De incidentele kosten worden gedekt uit de reserve afvalstoffenheffing (€ 85.000 in 2025 en € 33.500 in 2026) en bijdragen van Verpact van € 60.000. De uitvoering is nog maar net gestart en loopt door in 2026. Voorgesteld wordt de middelen over te hevelen naar 2026.

Bebouwde kom wijziging Groene Kruisweg

Door de wijziging van de komgrenzen komt een deel van de Groene Kruisweg, tussen het Baljuwplein en de Spijkenissebrug binnen de bebouwde kom te liggen, waardoor de maximumsnelheid kan worden aangepast. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld uit de reserve Bereikbaarheid van € 275.000. De uitgaven lopen door in 2026 waarvoor wordt voorgesteld het restant budget over te hevelen naar 2026.

Beheerssystemen

Voor het invoeren van het GEO/DATA systeem is in 2022 een project gestart wat doorloopt naar 2026. Hierdoor wordt de Raad voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2026.

GEO Data op orde

Voor het ordenen en borgen van GEO data is € 50.000 beschikbaar gesteld uit de reserve frictiekosten. In 2025 heeft dit nog niet tot uitgaven geleidt en in de perspectiefnota zal worden voorgesteld dit over te hevelen naar 2026

Accommodaties & Parkeren

Beheer en projecten

Voor het invoeren van het GEO/DATA systeem is in 2022 een project gestart wat doorloopt naar 2025 en 2026. Hierdoor zijn de beschikbare middelen vanuit 2025 nodig om hier uitvoering aan te geven. De Raad wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2026

Duurzaam ontwikkelen en wonen

Ruimtelijke Ontwikkeling

Energie-armoede (SPUK)

In 2023 heeft de gemeente SPUK-middelen ontvangen voor Energiearmoede. Verschillende activiteiten zijn uitgevoerd. Deze SPUK loopt door in 2026. In de Perspectiefnota 2027 zal worden voorgesteld om deze resterende middelen over te hevelen naar 2026.

Energiehub Halfweg/Molenwatering

De gemeente heeft van de MRDH een subsidie ontvangen van € 113.200 voor het project 'haalbaarheidsonderzoek smart energy hub bedrijventerrein Halfweg-Molenwatering'. Dit betreft een subsidie van 50% van de verwachte te maken kosten. De gemeente draagt € 60.000 bij vanuit de budgetten voor Duurzaamheid en € 43.200 door ambtelijke inzet. De BIZ Halfweg-Molenwatering draagt ook € 10.000 bij door middel van inzet van capaciteit. Het onderzoek loopt door in 2026, waarvoor het restantbudget 2025 moet worden overgeheveld naar 2026.

Simonshaven

De gemeente dient het oude voetbalveld in Simonshaven her in te richten, mede in relatie tot de naastgelegen ontwikkeling van de woningbouwontwikkeling Ring 18A door ontwikkelaar Herkon. In de 2e Tussenrapportage 2024 is hiervoor budget beschikbaar gesteld. De investeringen in de buitenruimte hebben vertraging opgelopen en zullen in 2026 worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt om deze resterende middelen over te hevelen naar 2026.

Bereikbaarheid & Mobiliteit

Onderzoek Robuuste bereikbaarheid

Het nog openstaande budget voor de lobby bereikbaarheid zal in 2026 gebruikt worden voor aanvullend onderzoek bereikbaarheidsopgaven en de eventuele vervolgstappen op basis van het onderzoek. Een en ander is eerder tijdens een thema-avond met de raad begin 2026 besproken.

Ruimtelijke ontwikkeling

Omgevingsvisie

Het restantbudget voor de Omgevingsvisie is ingezet voor de Gebiedsuitwerking Voorne-Putten. Daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026.

Beter Benutten

In de 2e Tussenrapportage 2025 is het restantbudget van Beter Benutten overgeheveld naar 2026. In 2025 zijn er nog uren eigen personeel aan toegerekend, waardoor er een correctie moet plaatsvinden op het overgehevelde bedrag.

Duurzaamheid & Klimaatadaptatie

Milieubeleid

Het betreft drie projecten of programma's waarvoor financiering benodigd is en tevens is toegezegd aan de partners in dat project of programma, maar waarvan de uitvoering is doorgeschoven naar 2026. Het gaat om het Circulair Centrum Nissewaard (€100.000, maatschappelijke partners), Ketensamenwerking bouw en infra Circulair ZHD (€20.000, partners: bedrijven, woningcorporaties en mede-overheden) en Green Deal HWMW (€25.000, partners: bedrijven).

Duurzaamheid bestaande woningvoorraad (correctie overheveling)

In de 2e Tussenrapportage 2025 is een bedrag van € 48.810 overgeheveld naar 2026 m.b.t. verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Dit bedrag is in 2026 niet benodigd en vloeit terug naar de Algemene reserve.

RES

Op Voorne-Putten zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te werken aan de regionale energiestrategie Rotterdam – Den Haag. De middelen die niet worden ingezet worden weer over Voorne Putten verdeeld. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026.

CDOKE

De gemeente heeft uitvoeringskosten ontvangen voor het klimaatakkoord. Hier zijn personeelskosten op geboekt om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. De middelen mogen over een langere periode worden uitgegeven, dus wordt voorgesteld de resterende middelen 2025 over te hevelen naar 2026.

Isolatieaanpak (SPUK)

De gemeente heeft SPUK-middelen ontvangen voor Isolatieaanpak. Verschillende activiteiten zijn uitgevoerd. Deze SPUK loopt tot einde 2026. In de 2e Tussenrapportage 2025 is al een groot deel van het budget overgeheveld naar 2026.

DCMR DVO

Door waar mogelijk te bezuinigen op het werkplan van de DCMR, is er budget overgehouden. Dit overschot stelt ons in staat om het tekort in de reserve bij de DCMR aan te vullen. De raad wordt dan ook voorgesteld om het bedrag over te hevelen naar 2026 en te storten in de reserve van de DCMR.

Wonen

Molenwei

Voor de herstructurering van de Molenwei heeft de gemeente een subsidie toegekend gekregen van de Provincie Zuid-Holland. Daarnaast ligt de verantwoordelijkheid voor de kosten van de inrichting van de buitenruimte voor de woningcorporatie. De gemeente voert deze werkzaamheden uit en factureert de kosten (€ 325.000) door. Deze werkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd en daarom wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar 2026.

Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie

Op Voorne Putten wordt er samengewerkt aan klimaatadaptatie. Dit is bekrachtigd in de samenwerkingsovereenkomst Klimaatadaptatie Voorne Putten 2025-2026. Deze middelen worden ingezet voor gezamenlijke onderzoeken. Op basis van het jaarplan DPRA worden verschillende activiteiten uitgevoerd. De bijdrage van Voorne aan Zee en het Waterschap voor de DPRA zijn ontvangen.

Ondernemen en ontspannen

Cultuur

De Stoep en het Centrum voor de Kunsten

In 2025 is de omzet van de kaartverkoop voor het eerst sinds de oprichting over de twee miljoen euro. Ondanks dat de kosten ook mee zijn gestegen, is het resultaat uiteindelijk alsnog zeer positief. Door goed onderhoud en daarmee het uitstellen van investeringen zijn de kapitaalslasten ook lager dan begroot. Het grootste gedeelte van het positieve resultaat zit echter bij NIS, maar geeft ook een vertekend beeld. Door de tijdelijke locatie en het nog niet invullen van de vacature voor een docent beeldhouwen en boetseren, zijn veel kosten bespaard en zijn er nauwelijks kosten geweest voor regulier onderhoud. De kosten die begroot waren voor aanpassingen en inrichting vooruitlopend op de heropening, die niet gaan uit het verbouwbudget, worden door de uitgestelde heropening allemaal pas uitgegeven in 2026. Doordat de bespaarde kosten nu worden toegevoegd aan de

reserve, zal dit over de twee jaren een licht positief resultaat opleveren. Voorgesteld wordt een deel van de middelen over te hevelen naar 2026.

CMK

Het ministerie van OCW investeert met de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) in de ontwikkeling van goed cultuuronderwijs voor leerlingen van basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. Het budget is in 2025 niet helemaal uitgegeven en voorgesteld wordt deze middelen over te hevelen naar 2026.

Recreatie & Toerisme

Buitenstedelijke recreatie (HOF Uitwaayer)

Van het Havenomgevingsfonds is een subsidie ontvangen voor het project Kwaliteitsimpuls Uitwaayer van € 147.105. Het project loopt door in 2026, waarvoor wordt voorgesteld om de middelen over te hevelen naar 2026.

Maasboulevard

Voor de herinrichting van de Maasboulevard is er geld beschikbaar binnen de gelden van recreatie en toerisme. Het project wordt in 2026 afgerond en daarom wordt voorgesteld de middelen over te hevelen naar 2026.

Heroriëntatie RSVP

Voor het onderzoek Heroriëntatie Recreatieschap Voorne-Putten is bij de 2e tussenrapportage 2025 budget beschikbaar gesteld. Het onderzoek loopt door in 2026, wordt voorgesteld de middelen over te hevelen naar 2026. Een deel van het budget zal worden ingezet voor een project van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied

Cultureel Erfgoed

Cultureel erfgoed

Er vindt een inventarisatie van gebouwd erfgoed uit de wederopbouw- en Post-65 periode in Spijkenisse plaats. Het doel is om zicht te krijgen of Nissewaard gebouwd erfgoed heeft uit deze periode. Het onderzoek vindt plaats op wijkniveau en ook worden bijzondere objecten beschreven. De resultaten worden verwerkt in waardenkaarten. Zo krijgt de gemeente zicht op wat we aan gebouwd erfgoed hebben en kunnen er afspraken gemaakt worden hoe we ermee om willen gaan. Dit budget was overgeheveld uit 2024, maar de uitvoering loopt door in 2026. Daarnaast is in de 2e tussenrapportage 2025 budget beschikbaar gesteld voor grondvervuiling en toegankelijkheidsmaatregelen bij de molen in Zuidland. Ook deze uitvoering loopt door in 2026. Voorgesteld wordt deze middelen over te hevelen.

Leren, participeren en ondersteunen

Onderwijs

Onderwijs achterstandenbeleid (SPUK)

Onderwijsachterstandenbeleid: Het resultaat op de specifieke uitkering (SPUK)

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is per saldo neutraal in het resultaat van de jaarrekening.

Vanuit de rijksoverheid ontvangt de gemeente Nissewaard middelen voor OAB. Het betreft een SPUK OAB in een cyclus van 4 jaar. De huidige OAB-cyclus loopt van 2023 t/m 2026. Aangezien het specifieke middelen zijn, kunnen resterende middelen binnen de huidige OAB-cyclus jaarlijks worden overgeheveld. Resterende OAB-middelen van de huidige cyclus (loopt t/m 31-12-2026) vordert de rijksoverheid terug met uitzondering van 'de helft van de OAB-uitkering 2026'. Dit bedrag kan vervolgens binnen de wettelijke doelstellingen worden besteed in de daaropvolgende OAB-cyclus van vier kalenderjaren. In deze perspectiefnota 2027 wordt een bedrag van € 2.211.153 overgeheveld naar 2026. Deze middelen zijn op de balans verantwoord als "vooruit ontvangen

middelen". De overheveling naar 2026 wordt grotendeels verklaard doordat in het budget middelen van de voorgaande OAB-cyclus (2019 t/m 2022) zitten die niet zijn besteed. Eveneens betreft het OAB-middelen uit de huidige cyclus die niet zijn besteed.

RMC, VSV, Kwalificatieplicht (SPUK)

Overheid, scholen en gemeenten willen voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie van school gaan. Jongeren die het onderwijs verlaten met een startkwalificatie hebben een betere uitgangspositie in de samenleving. Gemeenten hebben hierin een wettelijke opdracht die is vastgelegd in de RMC-wetgeving. Gemeenten zijn verplicht in regionaal verband samen te werken en hebben hier afspraken over gemaakt. Vanuit de rijksoverheid ontvangt de gemeente Nissewaard, via de gemeente Rotterdam, middelen voor RMC, VSV en kwalificatieplicht. Deze middelen worden ingezet voor de subregio Zuid-Hollandse eilanden: Goeree-Overflakkee, Voorne aan Zee en Nissewaard. In 2025 is vanuit Rotterdam voor RMC, VSV en Kwalificatieplicht € 776.000 aan baten ontvangen. Daarnaast stond nog een bedrag ad € 106.000 op "vooruit ontvangen middelen". De lasten over 2025 bedragen € 633.000. De gemeente Rotterdam heeft toestemming gegeven om het restant op RMC VSV over te hevelen naar 2026. Derhalve wordt voorgesteld om het bedrag ad € 249.000 over te hevelen naar 2026. Deze middelen zijn op de balans verantwoord als "vooruit ontvangen middelen".

Vergoeding aan Geelinkschool

De vergoeding aan de Geelinkschool is niet uitbetaald en hiervan wordt voorgesteld om dit over te hevelen naar 2026.

Ontheemde Peuters (SPUK)

In mei 2023 heeft de gemeente Nissewaard specifieke middelen (SPUK) ontvangen voor Voorschoolse Educatie Ontheemde Peuters voor de periode van 1 augustus 2022 t/m 31 december 2023 van € 81.000. Het doel van deze middelen is het aanbieden van voorschoolse educatie aan ontheemde peuters. De specifieke middelen voor Voorschoolse Educatie Ontheemde Peuters en OAB betreffen beiden Voorschoolse Educatie (hetzelfde product). Op basis van de SiSa verantwoording 2023 en 2024 is een totaalbedrag van € 13.754 gerealiseerd. Dit maakt dat een bedrag ad € 67.246 resteert dat moet worden terugbetaald aan de rijksoverheid. Deze middelen die moeten worden terugbetaald zijn op de balans geboekt.

Onderwijsvertragingen (SPUK)

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een onderwijs breed steunprogramma gericht op herstel en ontwikkeling van het onderwijs en op het inhalen/compenseren van vertragingen ontstaan door de gevolgen van het coronavirus. In samenwerking met scholen en lokale partijen wordt ondersteuning ingezet en worden maatregelen getroffen om onderwijsvertragingen in te halen. Het gaat om een aanvulling op interventies die scholen al doen. De gemeente Nissewaard heeft hiervoor vanuit de rijksoverheid een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen van in totaal € 1.535.976. Conform de regeling mochten deze middelen worden besteed van augustus 2021 t/m juli 2025. T/m 2025 zijn deze middelen op een bedrag ad 2.065 na gerealiseerd. Dit maakt dat het bedrag ad € 2.065 moet worden overgeheveld van 2025 naar 2026 zodat deze kunnen worden terugbetaald aan het rijk. Deze middelen zijn op de balans verantwoord als "vooruit ontvangen middelen".

Maatwerk volwassenen

Hoogwerfsingel 2

De Hoogwerfsingel 2 kent een incidenteel voordeel op de lasten van € 489.018. Vanuit de 2e vrijval van de reserve centrumgemeentemiddelen is € 1 miljoen ter beschikking gesteld voor het project Hoogwerfsingel 2 voor de huisvesting van flexwoningen voor spoedzoekers. De middelen zijn destijds niet besteed in 2024 en overgeheveld. Hierdoor is zowel in 2025 als 2026 een bedrag ad € 500.000 begroot. In 2025 is een bedrag ad € 10.982 gerealiseerd. De gemeente is in afwachting van de

overeenkomst tussen koper en verkoper voor de huisvesting van flexwoningen voor spoedzoekers op de Hoogwerfsingel 2. Dit wordt vervolgd in 2026. De resterende middelen in 2025 ad € 489.018 dienen te worden overgeheveld naar 2026.

Personeelslasten centrumtaken

Op basis van de contractuele afspraken met de regiogemeenten van de Zuid-Hollandse Eilanden worden er jaarlijks centrumgemeentemiddelen besteed aan personeel dat is belast met de uitvoering van de regionale taken als centrumgemeente. In 2025 was er sprake van een onderbesteding in de realisatie t.o.v. de contractuele afspraken van € 373.478. Voorstel is om € 250.000 over te hevelen naar 2026 omdat er incidenteel extra personele inzet nodig is voor afronding van de implementatie van het vernieuwd zorglandschap BW&MO voor de regio ZHE.

Regionaal projectleider centrumtaken

In 2024 heeft het College besloten tot het beschikbaar stellen van middelen voor ruimtelijke projectleiding: € 30.000 in 2024 en € 100.000 in 2025 (zaaknr 4167901). Door een aanpassing in proces en planning van het regionale project Vernieuwd BW&O zijn deze middelen voornamelijk pas in 2026 nodig. Het bedrag van 2024 is reeds overgeheveld naar 2025. Het advies is om het resterende bedrag van € 113.168 over te hevelen naar 2026, zodat de middelen dit jaar kunnen worden ingezet t.b.v. nog te realiseren vastgoedlocaties voor regionale voorzieningen.

Werk, inkomen, inburgering en armoedebeleid

ESF-subsidie (SD)

Het ESF (Europees Sociaal Fonds) verstrekt subsidies om banen te creëren en ervoor te zorgen dat iedereen in de Europese Unie mee kan doen, ongeacht beperkingen. Het helpt mensen die het moeilijk hebben om werk te vinden en mee te draaien in de maatschappij. Omdat de overheid meer bezuinigt op het re-integratiebudget, moeten gemeenten steeds meer zelf betalen. Het aanvragen van subsidies bij het ESF is daarom noodzakelijk. ESF-subsidie helpt de gemeente om projecten voor werkgelegenheid en sociale inclusie te financieren en medewerkers die zich hier mee bezig houden te betalen. In een eerder collegebesluit is besloten dat er 0,5 fte formatie ingezet wordt om de ESF-subsidie elke tranche binnen te halen. In opvolging hiervan is iemand aangesteld om deze externe middelen naar ons toe te trekken en hierover de verantwoording af te leggen. Deze kosten zijn al gemaakt op jaarbasis per 1 januari 2023. Er is veel werk verzet om deze externe middelen via subsidie binnen te halen die we kunnen gebruiken voor de doorontwikkeling van onze inwoners op het gebied van re-integratie. De middelen worden altijd achteraf gestort. Het werk op basis waarvan de subsidie is verstrekt is dus al gedaan en betaald. Dit betreft namelijk formatie en gemaakte kosten ten behoeve van ontwikkeling van onze inwoners met een uitkering. Om de volgende tranche binnen te halen moet er ook in deze periode werk verzet worden. Dit kan niet worden betaald als de ESF-subsidie niet meegenomen kan worden. Dit houdt in dat er in het vervolg geen ESF-subsidie richting gemeente Nissewaard komt en dit uit de stelpost sociaal domein moet komen.

Re-integratie (SD)

In de septembercircular 2025 zijn middelen ontvangen voor de implementatie van de participatiewet in balans. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 194.744. De implementatie van de wet Participatiewet in balans start op 1 januari 2026 en verschuift de focus van strenge handhaving naar vertrouwen, maatwerk en bestaanszekerheid. Gemeenten krijgen meer beleidsruimte om maatwerk te leveren, zoals bij giften, vermogen en mantelzorg. Het doel is een mensgerichte benadering ondersteund door vereenvoudigde regels en extra financiële middelen voor uitvoering.

Uitvoering Inburgering (HAR)

Over 2025 heeft de gemeente Nissewaard recht op een vergoeding van € 304.000 inzake de Hotel- en accommodatieregeling (HAR) van het COA voor het huisvesten van statushouders in bijvoorbeeld

hotels. Deze middelen worden in 2026 ingezet om de hotelkosten van statushouders die in hotels verblijven (afkomstig vanuit een AZC) tot een geschikte sociale huurwoning gevonden is, te kunnen bekostigen. De regeling is bedoeld om de druk op de asielzoekcentra te verminderen en statushouders sneller te laten integreren.

Garantiebanen

De opbrengsten waren in 2025 hoger dan geraamd en zijn opgebouwd uit:

- Loonkostensubsidie en
- No-risk polis ingeval van ziekte.

De afgelopen twee jaar zijn het aantal garantiebanen afgebouwd richting het quotum van 21,14 fte. Dit is een bestuurlijke opdracht, omdat vanaf 2026 een aanzienlijk lager budget is begroot voor het onderdeel garantiebanen.

Eind 2025 hebben we 22,01 fte garantiebanen gerealiseerd, ten opzichte van bijna 24 fte eind 2023. Dit heeft dus geleid tot een daling aan de lastenkant. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026.

Wet Inburgering (SPUK)

Elk jaar ontvangt de gemeente Nissewaard gelden vanuit de SPUK Wet Inburgering. Het bedrag van de SPUK is bedoeld voor het uitvoeren van de taken van de gemeente in de Wet inburgering 2021. Bijvoorbeeld het inkopen van verschillende leerroutes, de maatschappelijke begeleiding van asielstatushouders, het organiseren van het traject rond de participatieverklaring (PVT) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). Tot en met 2025 ontving de gemeente ook een aanvullende SPUK voor de onderwijsroute met ingang van 2026 zijn deze gelden geïntegreerd in de SPUK Wet Inburgering waarmee er nog maar één SPUK bestaat. Aangezien de inburgeringstermijn drie jaar is en de leerroute ook meerdere jaren duurt, is het mogelijk om het niet-bestede deel van de SPUK door te schuiven naar het volgende kalenderjaar.

Volksgezondheid

Brede SPUK (GG2040)(SD-SPUK)

Met de specifieke uitkering Brede Spuk ontvangt de gemeente middelen om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Deze zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord. De regeling is verdeeld in drie inhoudelijke hoofdthema's met daarbinnen vijftien onderdelen met elk een vast beschikbaar budget.

In 2025 heeft het Rijk besloten de vijftien onderdelen niet meer separaat te laten verantwoorden. Dat betekent een grotere flexibiliteit in de besteding van de middelen en de prioritering van de doelen. Overschrijdingen of onderbestedingen zijn per onderdeel daarmee minder relevant dan de besteding van alle onderdelen bij elkaar. In 2025 is in totaal € 1.668.000 ontvangen van het Rijk. De totale besteding op de vijftien onderdelen bedraagt € 1.553.000. Voorgesteld wordt het restantbedrag ad € 115.000 eenmalig (via de reserve) over te hevelen ter besteding in 2026.

Overzichten

Ondersteuning Organisatie

Informatieveiligheid

De implementatie van de NIS2/Cyberbeveiligingswet vraagt in 2026 alsnog om aanvullende investeringen in beveiligingsmaatregelen, governance, risicoanalyses, logging, awareness, technische implementaties (SIEM/SOC) en ondersteuning. Daarnaast zijn ook nog middelen uit eerdere jaren nodig voor de verdere uitvoering van deze wettelijke opgave. Het betreft daarmee geen vrij besteedbaar voordeel, maar uitgestelde kosten die samenhangen met wettelijke verplichtingen en het verhogen van de digitale weerbaarheid van de organisatie.

Wet Open Overheid

De Woo kent een gefaseerde inwerkingtreding en implementatie en raakt een organisatiebrede opgave: het op orde brengen (en houden) van de informatiehuishouding. De uitkering die wij vanuit het Rijk ontvangen is bedoeld om daarmee aan de slag te gaan. Dit vraagt om een meerjarige aanpak met bijbehorende financiële middelen. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026.

Testtraject IV

Ten aanzien van het testtraject is 2025 vooral gebruikt voor de inrichting van het team. Voor 2026 is het doel om in te zetten op uniformiteit en afspraken te maken over de werkwijze en deze te implementeren. Voorgesteld wordt om € 125.000 over te hevelen naar 2026.

Stelpost Overhead

Het resterende bedrag van de stelpost overhead toe te voegen aan de stelpost overhead 2026. Daar zijn de middelen nodig voor onder andere verbeteringen archiefinspectie waar in elk geval tijdelijk extra capaciteit nodig is, plus op beschikbare capaciteit voor de OR en het verlengen van tijdelijke formatie voor administratieve codeurs werkzaamheden centraal.

Stelpost ICT

De resterende middelen binnen de stelpost ICT zijn nodig doordat verschillende IV-trajecten in een andere fasering terecht zijn gekomen dan oorspronkelijk voorzien. Het gaat onder andere om doorlopende kosten voor applicatieharmonisatie, migratie- en beheeractiviteiten, verlenging van tijdelijke dubbele beheerlasten en de vertraagde uitfasering van Corsa. Daarnaast vragen ontwikkelingen rondom informatiebeheer, gegevenskwaliteit en verdere professionalisering van de digitale dienstverlening ook in 2026 inzet en capaciteit. Het betreft daarmee verschoven uitvoeringskosten en geen structureel vrijvallende middelen.

Octopus WEB

De implementatie van Octopus WEB schuift door naar 2026 vanwege vertraging in aanschaf, voorbereiding en inrichting. De middelen blijven noodzakelijk voor de verdere uitvoering van de opgave rondom robuuste rechtsbescherming en dienstverlening richting inwoners. Deze middelen zijn eenmalig.

ICT/DVO Syntrophos

Hoewel in 2025 sprake is van een incidenteel financieel voordeel binnen het DVO Syntrophos, betekent dit niet dat de onderliggende opgaven zijn vervallen. Een belangrijk deel van de werkzaamheden en bijbehorende kosten verschuift naar 2026 doordat meerdere trajecten doorlopen in 2026 en 2027.

De middelen zijn onder andere benodigd voor:

- de verdere ontwikkeling van het dataplatform en de doorontwikkeling van datagedreven werken;
- de financiële effecten van verschuivingen binnen accounts, contracten en verdeelsystematiek richting 2026;
- het zorgvuldig terugbrengen en herinrichten van taken op het gebied van data, GEO, informatievoorziening, contractbeheer en governance binnen de gemeentelijke organisatie;
- AI-geletterdheid, adoptie en ondersteuning van medewerkers bij verantwoord gebruik van nieuwe technologieën zoals AI;
- transitiekosten en organisatorische aanpassingen die nodig zijn om de toekomstige inrichting beheersbaar vorm te geven.

Daarmee betreft het uitgestelde uitvoerings- en transitiekosten die samenhangen met de bredere digitale transitie van de organisatie en niet vrijvallende middelen.

FIT

Onze samenleving verandert razendsnel en dat zien we terug in onze organisatie. De vraagstukken worden complexer, de verwachtingen van inwoners stijgen, en het werktempo ligt steeds hoger. We bouwen daarom aan een organisatie die flexibel, integraal en toekomstgericht is. Hiertoe in 2025 een organisatievisie vastgesteld. Waar de activiteiten in eerste instantie vooral informierend en verkennend van aard waren, zal met ingang van de tweede helft van 2026 het accent verschuiven naar de daadwerkelijke doorontwikkeling van de organisatie in het algemeen, en de medewerkers in het bijzonder. Voorgesteld wordt om het restantbedrag uit de overheveling 2024-2025 (€ 92.000) over te hevelen naar 2026, ten behoeve van de mogelijke effecten van deze doorontwikkeling.

Project HR21

Het project HR21 is gestart in boekjaar 2025 en heeft een doorloop in 2026. Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2026.

Digitale toegankelijkheid

Met het project digitale toegankelijkheid dient invulling te worden gegeven aan o.a. de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Dit is een wet die inwoners en bedrijven het recht geeft om via elektronische weg (zoals e-mail of webformulieren) formele berichten, zoals vergunningaanvragen en bezwaarschriften, in te dienen bij de overheid. De wet heeft als doel om de digitale dienstverlening toegankelijker te maken. Vanuit de interne organisatie is besloten om een aantal activiteiten van dit project op te schorten naar 2026, met als gevolg dat het restant projectbudget dient te worden overgeheveld.

Voorgesteld wordt om het resterende budget van 2025 over te hevelen naar 2026.

Archief/abbonnementen

De besparing op abonnementen valt in 2025 positief uit. Hierop is nu een voordeel te zien van € 31.000. Daarnaast is er een voordeel te zien op het budget voor uitbesteed werk van € 34.000 en dit betreft kosten voor archivering. Aangezien er achterstallige werkzaamheden voor de archivering van de bouwvergunningen en het papierenarchief zijn wordt voorgesteld deze € 34.000 via de perspectiefnota 2027 over te hevelen naar 2026. Het restant van het verschil zijn diverse kleinere posten in het kader van het archief.

Kosten ERPx

Het in 2025 niet-bestede budget voor ERPx betreft middelen die noodzakelijk zijn voor de nazorgfase en doorontwikkeling van het financiële pakket. De implementatie van ERPx is in 2025 conform planning verlopen, maar de livegang per 1 januari 2026 betekent dat een deel van de werkzaamheden naar hun aard pas in 2026 kan plaatsvinden. Het gaat onder meer om de verdere optimalisatie van financiële processen, het oplossen van restpunten uit de implementatiefase, het inrichten van rapportages en het doorvoeren van verbeteringen die voortkomen uit de eerste ervaringen in de productieomgeving. Zonder deze middelen kunnen essentiële verbeteringen in de financiële administratie niet worden afgerond en blijven knelpunten uit de overgangsfase onopgelost. Het restantbudget van € 70.000 wordt overgeheveld naar 2026.

Borgen checks en balances ERPx

In 2025 is € 33.000 niet besteed op het budget voor begeleiding en kennisoverdracht in het kader van ERPx. Dit budget was bedoeld om de overgang naar het nieuwe financiële pakket te begeleiden en medewerkers in staat te stellen zelfstandig met het systeem te werken. Een deel van de begeleiding en kennisoverdracht kan naar zijn aard pas plaatsvinden nadat het systeem daadwerkelijk in productie is genomen. Nu ERPx per 1 januari 2026 live is, worden de middelen

ingezet om de laatste checks en balances in het nieuwe systeem in te richten en de kennisoverdracht aan medewerkers af te ronden. Hiermee wordt geborgd dat de organisatie op een beheerste en rechtmatige wijze werkt in de nieuwe systeemomgeving. Het budget van € 33.000 wordt overgeheveld naar 2026.

Streekarchief

In verband met de toetreding van de gemeente Goeree Overflakkee is besloten om de aanwezige algemene reserve van het Streekarchief Voorne Putten te laten vrijvallen naar de deelnemers. Het aandeel voor Nissewaard bedraagt hierin € 234.457. In deze Perspectiefnota wordt voorgesteld om hiervan € 65.000 in te zetten ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit en het wegwerken van de achterstand van het papieren archief en het overbrengen van de bouwvergunningen naar het Regionaal Historisch Centrum VP GO. Hiervan is € 30.000 nodig in 2026 en in 2027 € 35.000. Daarnaast is er met de deelnemers van de nieuwe GR Regionaal Historisch Centrum VP GO afgesproken dat er een nieuwe reserve opgebouwd wordt. Hiervoor legt elke deelnemer € 45.000 in.

Overige Baten en Lasten

Nissewaard naar 2040

Het incidentele budget voor Nissewaard 2040 is in 2025 niet geheel besteed. Voorgesteld wordt het restantbudget over te hevelen naar 2026 voor benodigde onderzoeken.

Flankerend beleid

In 2025 zijn er, naast twee nog lopende regelingen, vijf nieuwe regelingen afgesloten. Mede door de overstap van ADP naar AFAS, een aangepaste werkwijze en regelingen die in 2025 zijn getekend en pas in 2026 tot uitvoering komen, zijn de kosten die op het budget Flankerend Beleid zijn geboekt lager dan begroot. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026.